Pirkanmaan
hyvinvointialue

Talousarvio 2026
Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2028

Sisällysluettelo

1 Esipuhe 4

2 Hyvinvointialueiden tehtäviä koskevat valtakunnalliset tavoitteet 2025–2029 5

3 Pirkanmaan hyvinvointialuestrategia 7

4 Pirkanmaan toimintaympäristö 7

4.1 Väestöllinen tilannekuva 7

4.2 Pirkanmaan palvelutarve ja palveluiden saatavuus 8

4.3 Saatavuus 9

4.4 Kestävä kehitys 9

4.5 Organisaatio 10

5 Järjestäminen ja palvelutuotanto 11

5.1 Järjestämisnäkökulma ja järjestämisen periaatteet 11

5.2 Järjestämisen tavoitteet 12

6 Taloussuunnittelun lähtökohdat 16

6.1 Hyvinvointialueen rahoituksen periaatteet 17

7 Talousarvion rakenne, sitovuus, seuranta ja tilivelvolliset 19

8 Katsaus henkilöstöstä 22

8.1 Strategiset linjaukset ja henkilöstösuunnittelun perusta 22

8.2 Henkilöstön riittävyys ja saatavuus 22

8.3 Henkilöstön sitoutuminen 25

8.4 Valmentavaa johtamiskulttuuria ja johtamisosaamista kehitetään edelleen 28

9 KÄYTTÖTALOUSOSA 30

9.1 Sosiaali- ja terveyspalvelut 30

9.2 Pelastus- ja ensihoitopalvelut 52

9.3 Strateginen ohjaus ja järjestäminen 56

9.4 Tukipalvelut 60

9.5 Riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen kehittäminen 64

9.6 Konsernirakenne ja -ohjaus 66

10 TULOSLASKELMAOSA 70
10.1 Talousarvion rakenne ja sisältö 70
10.2 Käyttösuunnitelmat 70
10.3 Talousarvion laadintaperusteet 71
10.4 Vuoden 2026 talousarvio 79
10.5 Tuloslaskelma, talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2027–2028 80

11 INVESTOINTISUUNNITELMA 82
11.1 Sosiaali- ja terveyspalvelujen osainvestointisuunnitelma 85
11.2 Hyvinvointialueen tietohallinto (ICT) 93
11.3 Pelastus – ja ensihoitopalvelujen osainvestointisuunnitelma 95
11.4 Tytäryhtiöt 97

12 RAHOITUSOSA 99
12.1 Rahoituslaskelma 99

1 Esipuhe

Vuonna 2026 alkaa hyvinvointialueen toinen strategiakausi uuden keväällä 2025 aluevaaleissa valitun aluevaltuuston kera. Ensimmäinen strategiakausi oli normaalia lyhyempi, mutta sen aikana Pirkanmaan hyvinvointialueesta on luotu ja kehitetty Suomen suurin ja hyvin menestynyt hyvinvointialue. Palvelujen painopistettä on lähdetty muuttamaan ennaltaehkäisevimpiin palveluihin. Palveluja pystytään tuottamaan yhdenmukaisemmin ja paremmalla saatavuudella kuin aiemmin sekä taloudellisesti kestävällä rakenteella. Sosiaali- ja terveysministeriö on myös todennut, että kokonaisuutena hyvinvointialueet järjestävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut paremmin ja yhdenvertaisemmin kuin kunnat ennen hyvinvointialueita. Tämä kehittäminen jatkuu voimakkaasti myös tulevalla strategiakaudella.

Toimintaympäristömme on muuttunut edellisen strategiakauden aikana entisestään epävakaisempaan suuntaan. Tämä on vaikuttanut siihen, ettei Suomen talous ole lähtenyt kasvuun odotetulla tavalla.

Uuden valtuustokauden strategian valmisteluun on pyritty osallistamaan entistä enemmän hyvinvointialueen henkilökuntaa, sidosryhmiä sekä asukkaita. Aluevaltuusto päättää uudesta strategiasta tammikuussa 2026.

Pirkanmaan hyvinvointialue on ollut talouden tasapainottamisessa hyvinvointialueiden mallioppilaita. Valtiovarainministeriö kuitenkin valmistelee talouttaan täysimääräisesti tasapainottaville hyvinvointialueille, joille ei kerry uutta alijäämää vuodelta 2025, mahdollisuutta harkinnanvaraisen määräajan jatkamiseen alijäämien kattamiseksi. Pirkanmaan hyvinvointialueen vuoden 2026 talousarviossa on pyritty kattamaan aiempien vuosien alijäämät alkuperäisen lain vaatimuksen mukaisesti.

Talousarviossa on tehty toiminnallisia lisäyksiä muun muassa ikäihmisten päivätoiminnan jatkamiseen, hoitovelan purkamiseen vammaisten asumispalveluissa, kotisairaalan ja psykiatrisen kotisairaalan laajennukseen, digiklinikkaan ja digikehittämiseen sekä päihde- ja mielenterveyspalveluiden vahvistamiseen.

Juhani Sand
vs. hyvinvointialuejohtaja

2 Hyvinvointialueiden tehtäviä koskevat valtakunnalliset tavoitteet 2025–2029

Toukokuussa 2025 julkaistiin hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudet valtakunnalliset tavoitteet vuosille 2025–2029. Hyvinvointialueiden tehtäviä koskevat yhteiset strategiset tavoitteet perustuvat kuuteen toimintaa koskevaan tavoitteeseen ja kuuteen toimintaedellytyksiä koskevaan tavoitteeseen. Toimintaa koskevilla tavoitteilla pyritään edistämään väestön hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta, yhdenvertaisia palveluita sekä taloudellista kestävyyttä. Toimintaedellytyksiä koskevat tavoitteet puolestaan kuvaavat strategisten tavoitteiden saavuttamisen edellytyksiä, joita ovat henkilöstö, tieto ja yhteistyö. Kaikessa hyvinvointialueiden johtamisessa ja toiminnassa tulee painottaa vaikuttavuusperustaisuutta ja ottaa huomioon kestävyysajattelu.

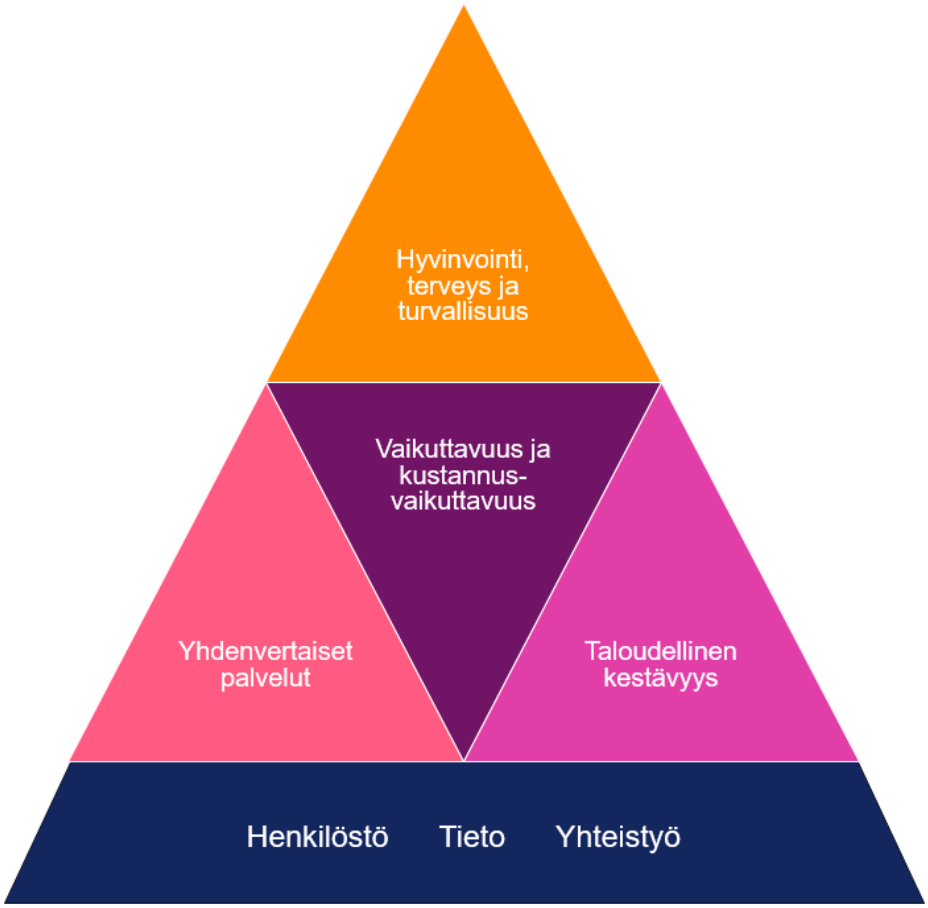

Kuva 2.1. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet.

Toimintaa koskevat tavoitteet	Toimintaedellytyksiä koskevat tavoitteet
1. Hyvinvointialueen on edistettävä ja varmistettava alueensa väestön hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta kaikissa tilanteissa.	7. Hyvinvointialueiden henkilöstön tulee olla osaavaa ja hyvinvointialueiden tehtäviin riittävää. Henkilöstön hyvinvoinnista on huolehdittava.
2. Hyvinvointialueen on varmistettava sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kyky järjestää palvelut yhdenvertaisesti, laadukkaasti ja kustannusvaikuttavasti sekä toimintaympäristön riskejä ja uhkia vastaavasti.	8. Toimialojen veto- ja pitovoimaisuudesta on huolehdittava.
3. Hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen tulee olla taloudellisesti kestäviä, laadukkaita ja kustannusvaikuttavia.	9. Hyvinvointialueiden toiminnan paikallisen, alueellisen ja valtakunnallisen johtamisen, suunnittelun, toteutuksen ja kehittämisen tulee perustua tietoon.
4. Investointien tulee parantaa toiminnan kustannusvaikuttavuutta ja edistää alueellista yhteistyötä.	10. Digitalisaatiota edistetään hyvinvointialueiden kaikilla toimialoilla.
5. Toiminnassa, ohjauksessa ja johtamisessa tulee painottaa vaikuttavuusperustaisuutta.	11. Hyvinvointialue toimii yhteistyössä lakisääteisten velvoitteiden toteuttamiseksi ja tavoitteiden saavuttamiseksi.
6. Hyvinvointialueen toiminnan ja talouden uudistamista on jatkettava kunnianhimoisesti.	12. Hyvinvointialueen tehtäviä tulee hoitaa paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti ihmisten välisellä hyvällä yhteistyöllä.

3 Pirkanmaan hyvinvointialuestrategia

Pirkanmaan hyvinvointialuestrategia vuosille 2023–2025 hyväksyttiin joulukuussa 2022. Vuoden 2025 aikana on valmisteltu strategian päivitystä vuosille 2026–2029.

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian päivitystä on valmisteltu laajassa yhteistyössä poliittisten päättäjien, asukkaiden, henkilöstön ja sidosryhmien kanssa. Alustavasti strategiakauden 2026–2029 aikana hyvinvointialueen toimintaa ohjaa neljä strategista kärkiteemaa;

- Tärkeintä on ihminen
- Yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut
- Hyvinvoivat työntekijät sekä
- Toimiva ja vaikuttava yhteistyö.

Uusi hyvinvointialuestrategia on aluevaltuuston käsittelyssä tammikuussa 2026.

Strategian tavoitteet viedään käytäntöön ja osaksi arkea toimeenpanosuunnitelman avulla. Strategian toimeenpanosuunnitelma laaditaan hyvinvointialuestrategian valmistuttua ja tulee päätöksentekoon alustavasti maaliskuussa 2026. Toimeenpanosuunnitelmassa strategian tavoitteille määritetään vuosittaiset osatavoitteet ja mittarit, joita seurataan neljännesvuosittain osavuosikatsauksissa.

4 Pirkanmaan toimintaympäristö

4.1 Väestöllinen tilannekuva

Pirkanmaa on väestöpohjaltaan Suomen suurin hyvinvointialue noin 547 000 asukkaallaan (ennakkotilasto 7/2025). Tilastokeskuksen 2024 väestöennusteen mukaan Pirkanmaan asukasluku kasvaa 11 % (n. 65 000 asukasta) vuoteen 2040 mennessä. Kasvu keskittyy Tampereen kaupunkiseudulle. Tampereen kaupunkiseudulla nuorten osuus ja nettomuutto tasapainottavat ikääntyvää väestöpohjaa, kun reuna-alueilla alaikäisten määrä vähenee voimakkaimmin ja ikääntyneiden osuus väestöstä kasvaa edelleen.

Pirkanmaan huoltosuhteen ennakoidaan kehittyvän positiivisesti 2040-luvulle asti lisääntyvän nettomuuton ansiosta. Väestöllisen huoltosuhteen kehitys Pirkanmaalla vuosina 2025–2045 on ennusteen mukaan parempi kuin koko maassa keskimäärin. Pirkanmaalla kokonais-

hedelmällisyysluku (1,2 vuonna 2024) nousi viime vuonna hieman edellisvuodesta, mutta syntyvyys on silti historiallisen matalalla. Työikäisten osuus kasvaa ikääntyneiden rinnalla, kun taas alaikäisten osuus pienenee hieman, mutta keskitasoa hitaammin. Työikäisten (18–64-vuotiaat) määrän ennakoidaan kasvavan Pirkanmaalla noin 62 %:iin vuoteen 2040 mennessä.

Työttömyys on Pirkanmaalla kasvanut vuonna 2025 edellisvuodesta, kuten muuallakin Suomessa. ELY-keskuksen työllisyyskatsauksen mukaan Pirkanmaalla työttömien työnhakijoiden määrä oli vuoden 2025 elokuussa 11 % työvoimasta (29 910 henkilöä). Pitkäaikaistyöttömiä Pirkanmaalla oli koko maan keskiarvoa vähemmän (Tilastokeskus, 8/2025).

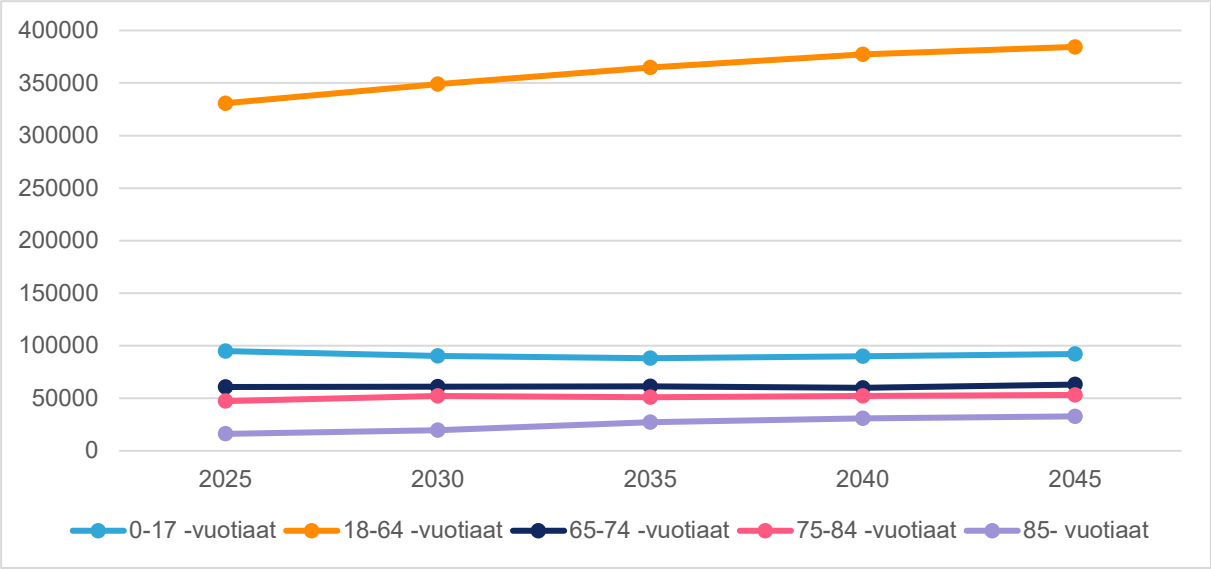

Kuva 4.1. Väestörakenteen kehitys Pirkanmaalla vuosina 2025–2045. Lähde: Tilastokeskus, Väestöennuste 2024–2045.

4.2 Pirkanmaan palvelutarve ja palveluiden saatavuus

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) arvioi Pirkanmaan palvelutarpeen olevan samalla tasolla kuin maassa keskimäärin. Pirkanmaalaiset ovat terveydeltään maan keskitasoa kansallisen terveysindeksin perusteella: Pirkanmaan ikävakioitu sairastavuusindeksi on 100,8, kun koko maan keskiarvo on 100. Myös työkyvyttömyys on Pirkanmaalla lähellä koko maan keskitasoa; Pirkanmaan työkyvyttömyysindeksi on 104. Keskimääräistä pienempi ikääntyneiden osuus on hillinnyt sairastavuuden kasvua. Huolestuttavaa on kuitenkin se, että Pirkanmaalla on tapahtunut maan nopein kasvu mielenterveyden sairastavuudessa, ja myös alkoholisairastavuus on lisääntynyt. Tarkastelu perustuu vuosien 2021–2023 tietoihin.

Pirkanmaan sisällä väestörakenteessa, elintavoissa ja terveydentilassa on merkittäviä eroavaisuuksia kaupunkiseudun ja muun maakunnan välillä. Sairastavuus on myös reuna-alueen kunnissa yleisempää kuin kaupunkiseudulla, ja palvelutarve on suurempi muun muassa väestön ikärakenteen vuoksi. THL:n alueellisessa asiantuntija-arviossa ennakoidaan Pirkanmaan hyvinvointialueen palvelutarpeiden kasvavan tulevina vuosina väestömäärän sekä ikääntyneiden määrän kasvun myötä, mutta samaan aikaan myös työikäisten palvelujen tarve kasvaa.

4.3 Saatavuus

THL:n alueellisen asiantuntija-arvion (2025) mukaan Pirkanmaan hyvinvointialueella perusterveydenhuollon palvelujen saatavuus on parantunut, mutta kiireettömän hoidon hoitotakuu on ollut haasteellinen toteuttaa. Perusterveydenhuollon kiireettömään hoitoon pääsy toteutuma alle 23-vuotiaiden osalta 14 vuorokaudessa tammi-syyskuussa 2025 oli 91 prosenttia. Yli 23-vuotiaiden osalta hoitoon pääsy 14 vuorokaudessa (Pirkanmaan hyvinvointialueen oma tavoite) toteutui 85-prosenttisesti, hoitotakuun mukaisessa alle 3 kuukauden määräajassa hoitoon pääsy toteutui 100-prosenttisesti. Digitaalisten palvelujen lisääntyminen on lisännyt palvelujen saatavuutta.

Suun terveydenhuollon kiireettömään hoitoon tammi-syyskuussa 2025 pääsi enintään neljän kuukauden kuluessa 82 prosenttia asiakkaista (tiedoissa mahdollisia puutteita). Lastensuojelun palvelutarpeen arviointi alkoi seitsemän arkipäivän kuluessa asian vireilletulosta ja saatettiin loppuun kolmen kuukauden määräajassa 97 prosentissa tapauksia tammi-syyskuussa 2025. Erikoissairaanhoidon kuuden kuukauden hoitotakuun toteuma tammi-syyskuussa 2025 oli 95 prosenttia. Vastaavalla ajanjaksolla lasten ja nuorten psykiatrisiin palveluihin kolmessa kuukaudessa hoitoon pääsi 93 prosenttia potilaista. Ikääntyneiden ympärivuorokautiseen palveluasumiseen alle kolmessa kuukaudessa pääsi 95,8 prosenttia asiakkaista tammi-syyskuussa 2025.

4.4 Kestävä kehitys

Vastuullisuus on yksi Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian arvoista, joka sisältää ilmastonmuutokseen varautumisen, kestävän kehityksen periaatteet ja sosiaalisen kestävyyden. Vastuullisuudesta valmistellaan strategista ohjelmaa seuraavalle strategiakaudelle ja vastuullisuus on huomioitu myös jo nykyisissä strategisissa ohjelmissa. Pirkanmaan hyvinvointialue on eettisissä toimintaperiaatteissaan sitoutunut rakentamaan taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävän hyvinvointialueen.

Kestävän kehityksen tavoitteena on muun muassa toimitilojen energian kulutuksen vähentäminen sekä tehokkuus tilankäytössä. Kaikkien uusien julkisen sektorin rakennusten on oltava päästöttömiä vuoteen 2026 mennessä. Jätelainsäädäntö ohjaa velvoittavasti hyvinvointialueen jätehuollon järjestämistä ja se määrittää vähimmäisvaatimukset kierrätykselle. Tavoitteena on jätteiden kierrätysosuuden nostaminen, joskin materiaalien korkeat hygieniavaatimukset lisäävät kertakäyttöisten materiaalien käyttöä. Pirkanmaan hyvinvointialueen hankintaohjelmassa (2023–2025) tavoitteena on ympäristökriteerien käytön lisääminen.

4.5 Organisaatio

Hyvinvointialuetta johtavat aluevaltuusto, aluehallitus ja aluehallituksen alaisuudessa toimiva hyvinvointialuejohtaja. Aluevaltuusto vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta ja käyttää hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa. Aluehallitus johtaa aluevaltuuston päätösten valmistelua ja toimeenpanoa sekä hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta ja vastaa laillisuuden valvonnasta.

Hyvinvointialuejohtaja johtaa aluehallituksen alaisuudessa hyvinvointialueen henkilöstöä sekä johtaa ja kehittää hyvinvointialueen toimintaa, taloutta ja hallintoa kokonaisuutena. Hyvinvointialueen organisaatiossa on neljä tehtäväaluetta, jotka jakautuvat edelleen palvelulinjoihin sekä toimi- ja vastuualueisiin ja vastuuyksiköihin.

Hyvinvointialueen organisaatiorakenteen arvioinnin perusteella tukipalveluiden sekä strategisen ohjauksen ja järjestämisen tehtäväalueiden rakenne uudistuu edelleen vuoden 2026 alussa. Muutosten toimeenpano on aloitettu vuoden 2025 aikana ja jatkuu suunnitellusti vuoden 2026 puolella. Talouspalveluiden toiminnot siirtyvät strategisen ohjauksen ja järjestämisen tehtäväalueelta tukipalveluihin.

Tehtäväalueet:

- strateginen ohjaus ja järjestäminen
- tukipalvelut
- sosiaali- ja terveyspalvelut
- pelastus- ja ensihoitopalvelut

Strategisen ohjauksen ja järjestämisen tehtäväaluetta johtaa konsernijohtaja. Tukipalvelut tehtäväaluetta johtaa tukipalvelujohtaja. Sosiaali- ja terveyspalvelujen tehtäväaluetta johtaa sosiaali- ja terveysjohtaja. Pelastuspalveluiden tehtäväaluetta johtaa pelastusjohtaja.

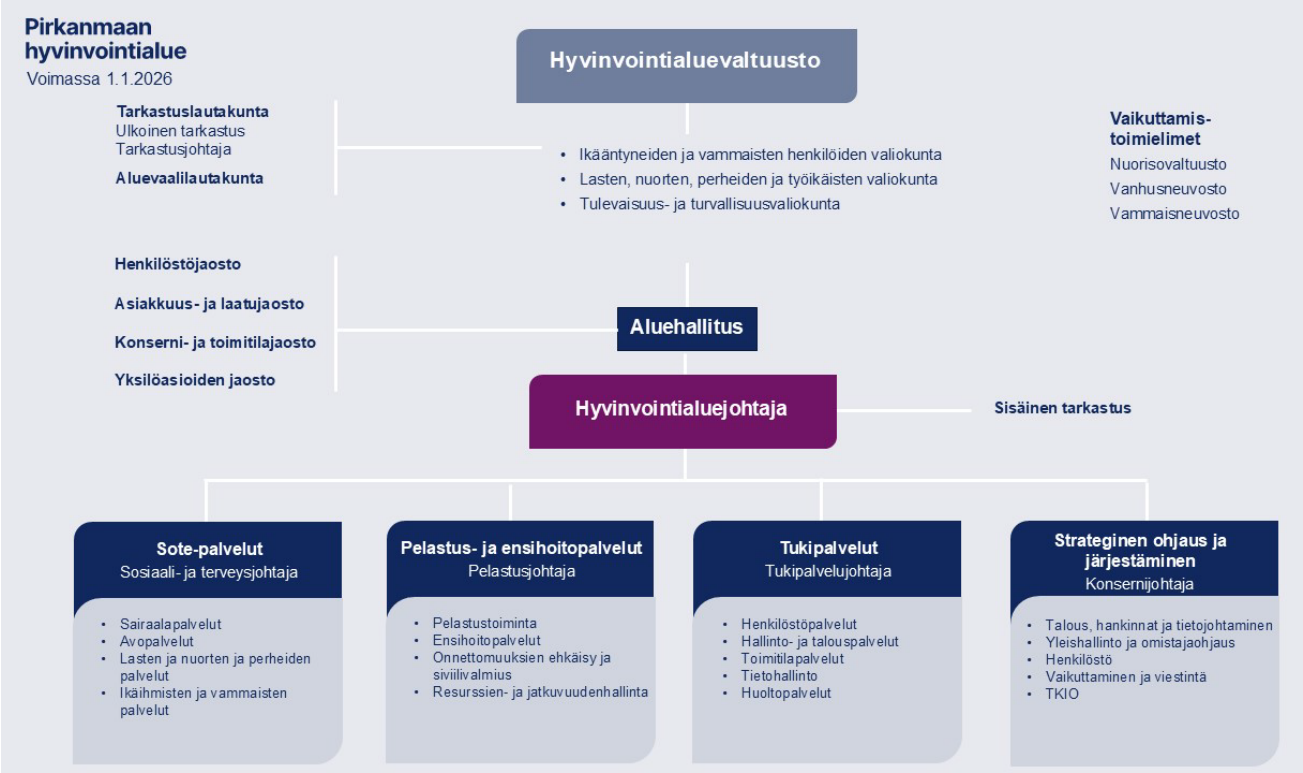

Kuva 4.2. Pirkanmaan hyvinvointialueen organisaatio 1.1.2026 alkaen.

5 Järjestäminen ja palvelutuotanto

5.1 Järjestämisnäkökulma ja järjestämisen periaatteet

Järjestäminen on hyvinvointialueen strategisen johtamisen ja poliittisen päätöksenteon näkökulma. Järjestäminen ei ole palvelutuotannon operatiivista johtamista, vaan tavoitteiden ja suunnan määrittämistä kohti yhdenvertaisia, saavutettavia ja saatavilla olevia palveluja.

Järjestämistehtävästä vastaa aluevaltuusto. Valtuusto huolehtii siitä, että asukkaiden laissa säädetyt oikeudet toteutuvat. Se vastaa palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä siitä, että järjestettävät palvelut ja toimenpiteet ovat yhdenvertaisesti saatavilla. Lisäksi aluevaltuusto määrittelee palvelujen tarpeen, määrän ja laadun, tuottamistavan, ohjauksen ja valvonnan sekä käyttää viranomaiselle kuuluvaa toimivaltaa.

Aluevaltuuston tehtävänä on myös varmistaa, että hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on monipuoliset mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa. Osallistumisen menetelmien kehittäminen on osa järjestämistehtävää.

Järjestämiseen liittyviin päätöksiin vaikuttavat merkittävästi lainsäädännön reunaehdot, valtakunnalliset tavoitteet sekä valtion ohjaus ja rahoitus. Järjestämisen välineinä toimivat aluevaltuuston hyväksymät ohjausdokumentit: hyvinvointialueen strategia, pelastustoimen palvelutasopäätös sekä talousarvio.

5.2 Järjestämisen tavoitteet

Järjestämisen tavoitteet tuovat esiin kehittämisen keskeiset päämäärät organisaatio-riippumattomasti. Valtakunnalliset tavoitteet ja järjestämisen periaatteet muodostavat yhdessä strategisesti yhtenäisen tavoitteistokokonaisuuden. Järjestämisen tavoitteet ovat aluevaltuustoon nähden sitovia.

1. Parannamme saatavuutta ja yhdenvertaisuutta palveluissa

Tavoite 2026	Tavoitetaso 2026
1.1 Sosiaali- ja terveyspalvelut toimivat palvelutarpeisiin vastaten	Peruspalveluiden vahvistaminen • Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon kiireettömään hoitoon pääsee 14 vrk:ssa*. • Suun terveydenhuollossa hoitoon pääsee 70 % 4 kk:ssa. ** • Perusterveydenhuollon hoidon jatkuvuus paranee (COC-indeksi*** hoitajat ja lääkärit, SLICC-indeksillä**** mitaten). • Erikoissairaanhoitoon pääsee 75 %:sti 3 kk:ssa. • Työikäisten sosiaalipalveluissa keskimääräinen odotusaika sosiaalityöntekijän vastaanotolle lyhenee verrattuna vuoteen 2025. • Sosiaalihuoltolain (3§) mukaisesti erityisen tuen tarpeessa olevien henkilöiden tulee saada palvelutarpeensa arvioitua viipymättä, riittävässä laajuudessa ja monialaisesti. (SHL 36 ja 41 §:t)

1.2 Sosiaali- ja terveyspalvelut toimivat yhtenä kokonaisuutena vastaten kasvavaan palveluntarpeeseen	• Lasten ja alle 23-vuotiaiden nuorten terapiatakuun mukainen psykososiaalinen hoito on aloitettu 28 vrk:n kuluessa siitä, kun tarve hoidolle on todettu (%). • Ympärivuorokautiseen palveluasumiseen odottavien määrä vähenee vuodeosastoilla huomattavasti vuoteen 2025 verrattuna. • Omaishoitajien lakisääteisten vapaiden toteutumisaste nousee ja kiireelliset sijaishoidot järjestetään 14 vrk:ssa, määrärahan puitteissa. • Säännöllisen kotihoidon aloitusviivettä pyritään lyhentämään siten, että tavoitellaan nykyistä keskimäärin selvästi nopeampaa käynnistysaikaa palveluntarpeen arvioinnista.
1.3 Pelastus- ja ensihoitopalvelut ovat yhdenvertaiset aluekohtaisella tavoittamissuhteella	• Ensihoitopalvelujen osalta heikoin alueellinen (ydintaajama-alue, muu taajama-alue, haja-asutusalue) toteuma tavoittamissuhteella (%) mitattuna poikkeaa vuositasolla enintään 25 % palvelutasopäätöksen tavoitetasosta. • Pelastustoiminnan toimintavalmiusaika poikkeamat tavoiteaikoihin vähenevät 20 % pelastustoiminnan palvelujen toteuttamisessa vuoteen 2025 verrattuna.
1.4 Siirrämme painopistettä paikasta riippumattomiin palveluihin	• Digiklinikan etäasioinnit (digiklinikka) %-osuus kasvaa vuoden 2025 perusterveydenhuollon avohoidon käynneistä siten, että fyysisten vastaanottokäyntien määrän kasvu hidastuu. • Ikäihmisten etähoivakäynnit %-osuus kasvaa vuoden 2025 kotihoidon käynneistä. • Oma Tays etäasiointikäynnit %-osuus erikoissairaanhoidon käynneistä kasvaa vuoteen 2025 verrattuna.

* Hoitotakuu 3 kk ** Hoitotakuu 6 kk, alle 23-vuotiaat 3kk

***COCI-indeksi (Continuity of Care Index) mittaa terveydenhuollon jatkuvuutta perusterveyden-huollossa, kuvaillen kuinka tasaisesti asiakas käy eri ammattihenkilöillä hoitosuhteen aikana 2 vuoden aikana

****SLICC (The St Leonard's index of Continuity of Care): Kuinka suuri osuus omalääkärin väestön kontakteista kohdistuu omalääkärille

2. Edistämme henkilöstön työhyvinvointia

Tavoite 2026	Tavoitetaso 2026
2.1 Henkilöstön pito- ja vetovoima paranee	• Vakinaisten työntekijöiden lähtövaihtuvuus pysyy 5–10 %:n välillä/vuosi (seurataan vain vuoden päättyessä). • Koulutuspäivien määrät/ammattiryhmittäin/htv2 on kolme päivää tai enemmän. • Pirhan työntekijäkokemuskyselyn (Fiilismittari) eNPS* arvo on vähintään 10 vuoden 2026 loppuun mennessä.
2.2 Sairauspoissaolojen määrä vähenee	• Sairauspoissaolopäivien määrä/työssä oleva henkilöstö vähenee 3 % verrattuna vuoteen 2025. • Yli 60 sairauspoissaolopäivällä olleiden henkilöiden määrä vähenee 5 % vakinaisesta henkilöstöstä vuoteen 2025.
2.3 Vuokratyövoiman käyttö vähenee	• Vuokratyövoiman käytön kustannukset laskevat 20 % vuoteen 2025 verrattuna.

*eNPS = Employee Net Promoter Score mittari mittaa, kuinka todennäköisesti työntekijät suosittelisivat työnantajaansa työpaikkana muille.

3. Toimintamme on laadukasta ja vaikuttavaa

Tavoite 2026	Tavoitetaso 2026
3.1 Kehitämme vaikuttavuutta sisäisesti ja valtakunnallisesti kansallinen ohjaus huomioiden	• Vuonna 2025 määritettyjen yleisten laatu- ja vaikuttavuus-mittareiden käyttöönotto etenee ja mittarit on otettu käyttöön sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä pelastuksen ja ensihoidon toiminnassa vuoden 2026 loppuun mennessä. • Digitaalisten palveluiden laadun mittaamiseen kehitetään mittaristoa.
3.2 Asiakaskokemus-tietoa kerätään ja hyödynnetään kattavasti	• Asiakaskokemustietoa kerätään monipuolisesti ja saavutettavilla menetelmillä. Tulosten hyödyntämisen malli on luotu ja sitä hyödynnetään osana palvelujen laadun seurantaa ja johtamista sote- ja pelastuspalveluissa.

3.3 Vakavat vaaratapahtumat vähenevät	• Asiakas- ja potilasturvallisuusilmoituksissa vakavat vaaratapahtumat (Haipro*) vähenevät vuoteen 2025 verrattuna sekä läheltä piti -ilmoitusten määrä kasvaa suhteessa asiakkaalle ja potilaalle sattuneiden vaaratapahtumien määrään vuoteen 2025 verrattuna.

*Haipro = haittatapahtumien raportointiprosessissa HaiPro-järjestelmään ilmoitetaan asiakas- ja potilasturvallisuuteen, työturvallisuuteen, toimintaympäristöön sekä tietoturvallisuuteen tai tietosuojaan liittyvät tapahtumat.

4. Kehitämme yhteistyössä hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta ja luottamusta

Tavoite 2026	Tavoitetaso 2026
4.1 Hyvinvointialueen maine ja luottamus kehittyvät myönteisesti	• Hyvinvointialueen mainekyselyiden tulokset ja luottamus-kysymyksen arvo parantuvat vuoteen 2025 verrattuna. • Asukkaat ja asiakkaat saavat tiedon palveluista ja palvelujen muutoksista ajoissa ja selkeästi.
4.2 Luomme edellytykset kestävälle talouden-hoidolle	• Kustannukset toteutuvat vuonna 2026 enintään valtionrahoituksen hyvinvointialueindeksin tasoisena.
4.3 Yhteistyö hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä on vaikuttavaa	• Kansallinen terveysindeksi paranee Pirkanmaalla huomioiden sairausryhmittäiset osaindeksit. • Yhteistyö Pirkanmaan kuntien kanssa paranee verrattuna vuoteen 2025. Painopisteenä v. 2026 on Hyte-yhteistyö.
4.4 Edistämme asukkaiden, asiakkaiden ja henkilöstön turvallisuutta	• Turvallisuuden tunnetta mittaavat tulokset pysyvät hyvällä tasolla. Henkilöstön fiilismittarin mukaan vähintään 80 % vastaajista kokee olonsa turvalliseksi työyhteisössään. • Turvallisuuskyselyllä selvitetään asukkaiden turvallisuuden tunteen lähtötaso yhteistyössä kuntien kanssa.
4.5 Turvaamme toimintamme jatkuvuuden ja kriisinkestävyyden kaikissa tilanteissa	• Hyvinvointialueen merkittävimmät riskit tunnistetaan ja niitä hallitaan. Turvallisuus- ja kriisiviestintää kehitetään asukkaiden omatoimisuuden sekä häiriö- ja poikkeustilanteisiin varautumisen kasvattamiseksi.

6 Taloussuunnittelun lähtökohdat

Laissa hyvinvointialueesta edellytetään, että taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä.

Pirkanmaan hyvinvointialue on tehnyt vuosina 2023–2024 alijäämää yhteensä 193 miljoonaa euroa. Tämä alijäämä tulee siis kattaa vuosina 2025–2026.

Lokakuun ennusteessa vuodelle 2025 ennustettiin ylijäämää noin 119 miljoonaa euroa, joka on noin 27 miljoonaa euroa enemmän kuin oli alkuperäisessä talousarviossa. Tilannetta on auttanut useiden sopeuttamistoimien lisäksi lakisääteinen rahoituksen jälkikäteiskorjaus vuodelle 2025, joka on 136,6 miljoonaa euroa. Myös vuodelle 2026 on tulossa valtiovarainministeriön painelaskelman mukaan jälkikäteistarkistusta 121 miljoonaa euroa.

Vuoden 2026 talousarvio on laadittu lain mukaisesti niin, että alijäämät tulee katettua vuoden 2026 loppuun mennessä. Tämä on edellyttänyt huomattavia toiminnan uudelleen järjestelyjä sekä sopeuttamisia kaikilla tehtäväalueilla. Lisäksi aluehallitus päätti 13.10.2025 kohdennetusta YT-prosessista sairaalapalveluiden palvelulinjalle. Muutokset on kuvattu tehtäväalueiden ja palvelulinjojen kohdissa tässä talousarviokirjassa.

Alijäämän kattaminen edellyttää samalla vuoden 2025 talouden toteutumista ennustetusti.

Taloussuunnittelua on vaikeuttanut tänä vuonna useat muutokset valtion rahoitustiedoissa. Talousarvion raami tehtiin huhtikuussa julkaistujen vuoden 2026 alustavien rahoitustietojen mukaisesti. Sen jälkeen rahoitustietoa on muutettu kolme kertaa, ja rahoituksen määrä on pienentynyt joka kerta. Syyskuussa ilmoitettu valtion rahoituksen määrä on 8,3 miljoonaa euroa pienempi kuin se oli keväällä raamista päätettäessä. Lopullinen valtion rahoituspäätös tulee ilmeisesti joulukuun lopulla, kun talousarvio on jo hyväksytty. Valtion rahoitus kasvaa kuluvasta vuodesta 2,7 %, joka on huomattavasti vähemmän kuin valtakunnallisten työsopimusten vuoksi tapahtuva henkilöstömenojen kasvu. Inflaatio on kuitenkin pienentynyt huomattavasti, joten sen takia muiden tiliryhmien tilannetta ei yleinen hintatason nousu merkittävästi rasita.

6.1 Hyvinvointialueen rahoituksen periaatteet

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rahoitus perustuu pääasiassa valtion rahoitukseen. Rahoitus on yleiskatteellista ja määritellään vuosittain.

Rahoituksen yleiskatteellisuus tarkoittaa sitä, että hyvinvointialue voi itsenäisesti ohjata rahoitusta toiminnassaan sisäisesti sinne, mihin se palveluiden järjestämisen kannalta näkee asian tarkoituksenmukaisimpana. Hyvinvointialue voi tuottaa palveluita itse, yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden kanssa, hankkimalla niitä markkinoilta tai asiakkaille annettavien palveluseteleiden kautta.

Vuoden 2026 rahoituksen peruspohjana on vuoden 2025 rahoitus, jota nostetaan vuoden 2026 tasoon hyvinvointialueen hintaindeksin, palvelutarpeen arvioidun muutoksen, tehtävämuutosten sekä vuoden 2024 todellisiin toteutuneisiin kustannuksiin perustuvan rahoituksen jälkikäteistarkistuksen avulla.

Hyvinvointialueen hintaindeksi

Vuoden 2026 rahoitukseen huomioidaan hintaindeksi, joka kuvaa kustannustason muutosta vuodesta 2025. Hintaindeksin suuruus on 3,25 % ja se perustuu yleiseen ansiotasoindeksin, kuluttajahintaindeksin sekä hyvinvointialuetyönantajan sosiaaliturvamaksun ennustettuihin muutoksiin vuodelle 2026. Laskelmissa käytetyt indeksit perustuvat valtionvarainministeriön kansantalousosaston arvioimaan muutokseen ja ne ovat seuraavan taulukon mukaisia.

Indeksi	Paino	
Yleinen ansiotasoindeksi	0,6	3,6 %
Kuluttajahintaindeksi	0,3	1,4 %
Työantajien sotumaksut	0,1	6,73 %
Hyvinvointialueindeksi	1	**3,25 %**

Taulukko 6.1. Hyvinvointialueindeksin laskenta.

Hyvinvointialueiden näkökulmasta laskelmassa käytetty yleinen ansiotasoindeksi on erittäin alhainen sote-alan työmarkkinasopimuksiin verrattuna, joissa palkat nousevat vuositasolla noin 4,6 % vuodesta 2025 vuoteen 2026. Ansiotasomuutosten erotus, noin 1 %, tulee kattaa talousarviossa erillisillä toimilla ja tuottavuuden parantamisella.

Palvelutarpeen kasvu

Vuoden 2026 rahoitukseen huomioidaan THL:n laskelmien mukaisesti palvelutarpeen kasvu vuodesta 2025 vuoteen 2026. Palvelutarpeen muutoksen suuruus on arvioitu koko maan tasolla olevan noin 1 %, mutta Pirkanmaalle laskentamallissa kohdentuva palvelutarpeen kasvun osuus näyttäytyy keskimääräistä pienempänä, koska alueiden tekemät täydennykset palvelutarpeen pohjatietoihin muuttavat alueiden välistä jakaumaa.

Tehtävämuutosten huomioon ottaminen

Valtion rahoituksen tasoa määritettäessä otetaan täysimääräisesti huomioon hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien laajuuden tai laadun muutos, jos se aiheutuu asianomaista tehtävää koskevasta laista tai asetuksesta, lakiin tai asetukseen perustuvasta valtion viranomaisen määräyksestä tai valtion talousarviosta. Valtion rahoitusta voidaan korottaa tai alentaa tehtävien laajuuden tai laadun muutoksen perusteella. Hyvinvointialueiden tehtävämuutosten osuus vuoden 2026 rahoitukseen on koko maan tasolla 72 miljoonaa euroa ja - 0,26 % rahoitusta vähentävä.

Rahoituksen jälkikäteistarkastus ja rahoitus per asukas

Vuoden 2026 rahoitukseen sisältyy kokonaisrahoitusta nostavaa jälkikäteistarkistusta yhteensä 1,27 miljardia ja Pirkanmaan rahoitukseen yhteensä noin 121 miljoonaa euroa. Verrattuna vuoteen 2025 jälkikäteistarkistuksen vähennys pienentää kuitenkin rahoitusta 198 miljoonaa euroa koko maan tasolla.

Asukaslukuun suhteutettuna vuoden 2026 rahoitus on Pirkanmaalla yhteensä 4 728 euroa per asukas, kun valtakunnallisesti rahoitus on keskimäärin 4 842 euroa per asukas.

7 Talousarvion rakenne, sitovuus, seuranta ja tilivelvolliset

Pirkanmaan hyvinvointialueen talousarviossa ovat seuraavat osat: yleisperustelut, käyttötalousosa, tuloslaskelmaosa, investointisuunnitelma ja rahoitusosa.

Talousarviossa ovat valtuustoon nähden sitovia seuraavat:

- käyttötalousosassa sote-tehtäväalueen sekä palvelulinjojen (pl sote-johto), pelastus- ja ensihoitopalveluiden sekä strategisen ohjauksen tehtäväalueiden toimintakate sekä tukipalveluiden tehtäväalueella sisäisen laskutuksen määrä sekä tilikauden tulos, lisäksi sivuilla 12-15 olevat järjestämisen tavoitteet
- tehtäväalueiden ja palvelulinjojen talousarviokirjan tekstiosassa olevat merkittävät toiminnalliset muutokset
- tytäryhtiöiden tavoitteet
- tuloslaskelmaosassa tilikauden tulos
- investointiosassa hankeryhmien (rakennukset, laite- ja kalustohankinnat, ICT ja muut aineettomat hyödykkeet, muut investoinnit) tulot ja menot sekä hankeryhmiin sisältyvät, investointisuunnitelmassa mainitut investoinnit nimikkeinä
- rahoitusosassa pitkäaikaisten lainojen lisäys, antolainojen määrän lisäys sekä maksuvalmiutta turvaava lyhytaikaisten lainojen enimmäismäärä vuoden aikana

Tehtäväalueiden ja palvelulinjojen tavoitteet ovat sitovia hallitukseen nähden.

Aluehallitus vastaa talousarvion kuukausittaisesta seurannasta. Kuukausittain aluehallitukselle annetaan talousraportti. Lisäksi valmistellaan kolme osavuosikatsausta maaliskuun, kesäkuun ja syyskuun lopun tilanteista, joissa kerrotaan myös mm. tavoitteiden ja lainarahoituksen toteutumisesta.

Tilivelvollisella on vastuu johtamansa toiminnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä niiden jatkuvasta ylläpidosta ja tuloksellisuudesta.

Ylimmällä tilivelvollisella johdolla on erityinen vastuu ja velvoite toimia hyvän hallinto- ja johtamistavan sekä eettisten periaatteiden mukaisesti sekä puuttua toiminnassa ilmeneviin epäkohtiin. Johdolla on aktiivinen selonottovelvollisuus vastuullaan olevasta toiminnasta ja sen sisäisen valvonnan järjestämisen asianmukaisuudesta. Tilivelvollisuusaseman puuttuminen ei vapauta esimiestä alaistensa toiminnan valvontavastuusta.

Tarkastuslautakunta on esittänyt, että aluevaltuusto päättäisi tilivelvollisista vuodelle 2026 seuraavasti:

TOIMIELINTEN JÄSENET

Aluehallituksen jäsenet ja varajäsenet
Aluehallituksen asiakkuus- ja laatujaoston jäsenet ja varajäsenet
Aluehallituksen henkilöstöjaoston jäsenet ja varajäsenet
Aluehallituksen konserni- ja toimitilajaoston jäsenet ja varajäsenet
Aluehallituksen yksilöasioiden jaoston jäsenet ja varajäsenet
Tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet
Aluevaalilautakunnan jäsenet ja varajäsenet

ESITTELIJÄT

Aluehallituksen esittelijä
Aluehallituksen henkilöstöjaoston esittelijä
Aluehallituksen konserni- ja toimitilajaoston esittelijä
Aluehallituksen asiakkuus- ja laatujaoston esittelijä
Aluehallituksen yksilöasioiden jaoston esittelijä
Tarkastuslautakunnan esittelijä

TEHTÄVÄALUEIDEN, PALVELULINJOJEN JA TOIMIALUEIDEN TILIVELVOLLISET VIRANHALTIJAT

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotanto:

- Sosiaali- ja terveysjohtaja
  - Avopalvelujen palvelulinjajohtaja
  - Sairaalapalvelujen palvelulinjajohtaja
  - Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelulinjajohtaja
  - Ikäihmisten ja vammaisten palvelujen palvelulinjajohtaja
  - Hyvinvointialueen vastaava johtajaylilääkäri
  - Hyvinvointialueen vastaava hoitotyönjohtaja
  - Hyvinvointialueen vastaava sosiaalihuollon johtaja
  - Sosiaali- ja terveyskeskusjohtaja
  - Sairaalapalvelut:
    - Toimialuejohtaja: Sisätaudit, keuhko, iho ja allergiasairaudet
    - Toimialuejohtaja: Syövänhoito, kirurgia ja vatsasairaudet
    - Toimialuejohtaja: Aistit, neuroalat, tuki- ja liikuntaelinten sairaudet
    - Toimialuejohtaja: Lapset ja naiset
    - Toimialuejohtaja: Psykiatria

Toimialuejohtaja: Akuuttihoito
Toimialuejohtaja: Lähisairaalat
Toimialuejohtaja: Kuvantamiskeskus, verisuonitoimenpiteet ja apteekkipalvelut
Ikäihmisten ja vammaisten palvelut (IKI ja VAPA):
Toimialuejohtaja: Ikäihmisten palvelut
Toimialuejohtaja: IKI ja VAPA yhteiset palvelut
Toimialuejohtaja: Vammaisten palvelut

Pelastus- ja ensihoitopalvelujen palvelutuotanto:
Pelastusjohtaja
Toimialuejohtaja: Pelastustoiminta
Toimialuejohtaja: Ensihoitopalvelut
Toimialuejohtaja: Onnettomuuksien ehkäisy ja siviilivalmius
Toimialuejohtaja: Resurssien- ja jatkuvuudenhallinta

Tukipalvelut:
Tukipalvelujohtaja
Hallintopalvelut: Hallintopalvelujohtaja
Henkilöstöpalvelut: Henkilöstöpalvelujohtaja
Toimitilapalvelut: Kiinteistöjohtaja
Huoltopalvelut: Palvelutuotantojohtaja
Tietohallinto: Tietohallintojohtaja

Strateginen ohjaus ja järjestäminen:
Konsernijohtaja
HR-johtaja
Talousjohtaja
Talouspalvelujohtaja
Hankintajohtaja
Strategiajohtaja
Tietojohtaja
Integraatiojohtaja
Hallintojohtaja
Tutkimus- ja kehitysjohtaja
Hankejohtaja

Sekä muut henkilöt, joita asemansa perusteella voidaan pitää tehtäväalueensa johtavina viranhaltijoin.

8 Katsaus henkilöstöstä

8.1 Strategiset linjaukset ja henkilöstösuunnittelun perusta

Henkilöstöön liittyvät strategiset linjaukset ja tavoitteet määritellään Pirkanmaan hyvinvointialueen strategiassa sekä sen toimeenpanoa ohjaavassa toimeenpano-ohjelmassa. Strategian toimeenpanosuunnitelma määrittelee myös konkreettiset toimenpiteet, vastuut ja seurantamittarit.

Vuodelle 2026 on valmisteltu erillinen henkilöstösuunnitelma, joka sisältää sekä strategisen tason linjaukset että lakisääteisen vuosittaisen henkilöstösuunnitelman. Suunnitelmassa tarkastellaan henkilöstöä laadullisesta ja määrällisestä näkökulmasta. Varsinaiset strategiasta johdetut tavoitteet täsmentyvät strategian toimeenpano-ohjelmassa keväällä 2026, ja ne huomioidaan täysimääräisesti vuoden 2027 henkilöstösuunnitelmaan.

Henkilöstön riittävyys, saatavuus ja sitoutuminen ovat kriittisiä tekijöitä hyvinvointialueen menestykselle muuttuvassa toimintaympäristössä. Resurssit suunnitellaan realistisesti, huomioiden palvelutarpeen kasvu, henkilöstön saatavuus, rahoitus, lainsäädäntö sekä kustannustehokkuus.

Vuoden 2026 talousarviossa tavoitellaan henkilöstön riittävyyden- ja saatavuuden vahvistamista, sairauspoissaolojen vähentämistä sekä vuokratyövoiman käytön supistamista. Nämä toimenpiteet tukevat henkilöstöresurssien varmistamista, henkilöstön tyytyväisyyttä ja hyvinvointialueen resurssien vastuullista käyttöä. Käytössä olevat mittarit seuraavat näiden tavoitteiden toteutumista.

8.2 Henkilöstön riittävyys ja saatavuus

Henkilöstön saatavuus on hyvinvointialueella kehittynyt aiempaa parempaan suuntaan, mutta rekrytointihaasteellisia tehtäviä on edelleen. Henkilöstön riittävyyden turvaaminen tarkoittaa resurssien kohdentamista siten, että henkilöstö voi onnistua työssään. Tavoitteena on, että henkilöstön on hyvä työskennellä hyvinvointialueen palveluksessa, he ovat tyytyväisiä työhönsä, työyhteisöönsä ja mahdollisuuksiinsa.

Henkilöstörakenne ja nykytila

Hyvinvointialueella on noin 20 600 työntekijää vuoden 2026 alussa. Hyvinvointialueen työntekijöistä vakituisessa työsuhteessa on noin 16 900 työntekijää eli 82 % kaikista työntekijöistä. Määräaikaisia työntekijöitä on hieman alle 3 700.

Hyvinvointialueella on noin 540 erilaista nimikettä. Tällä hetkellä yleisin hyvinvointialueella käytössä oleva nimike on sairaanhoitaja, joita on 4 640. Seuraavaksi yleisimmät nimikkeet ovat lähihoitaja, sairaalahuoltaja, erikoislääkäri, ohjaaja ja sosiaalityöntekijä.

Tehtäväalueet ja palvelulinjat	Vakinaiset		Määräaikaiset		Vakinaiset ja määräaikaiset	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Sote-palvelut	14 386	14 790	3 289	3 220	17 675	18 010
Avopalvelut	2 177	2 264	401	409	2 578	2 673
Sairaalapalvelut	5 997	6 249	1 767	1 563	7 766	7 812
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	1 659	1 711	294	276	1 953	1 987
Ikäihmisten ja vammaisten palvelut	4 506	4 543	805	955	5 311	5 498
Sote palvelutuotannon johto	47	23	22	17	69	40
Pelastus- ja ensihoitopalvelut	813	871	79	80	892	951
Strateginen ohjaus ja järjestäminen	405	293	87	91	492	384
Tukipalvelut	841	989	308	305	1 149	1 294
Hyvinvointialue yhteensä	**16 445**	**16 943**	**3 763**	**3 696**	**20 208**	**20 639**

Taulukko 8.1. Hyvinvointialueen henkilöstörakenne vuoden 2025 alussa.

Rekrytointien avulla varmistetaan osaavan henkilöstön saatavuus

Rekrytoinneilla rakennetaan Pirkanmaan hyvinvointialueen työnantajakuvaa ja varmistetaan osaavan henkilöstön saatavuutta. Tavoitteena on löytää oikea henkilö kuhunkin tehtävään ja tarjota hyvä hakijakokemus. Rekrytointi perustuu henkilöstösuunnitteluun ja alkaa tarvearviolla. Rekrytointikanavia ja -prosesseja kehitetään, jotta Pirha näyttäytyy houkuttelevana ja yhtenäisenä työnantajana. Strategisia tavoitteita ovat erinomainen hakijakokemus, positiivinen työnantajakuva ja riittävä osaajien saatavuus.

Ennakoivalla rekrytoinnilla vastataan tuleviin työvoimahaasteisiin, erityisesti tarpeita tulee olemaan ikäihmisten palveluissa ja sairaalapalveluissa. Painopisteitä ovat kansainvälinen rekrytointi, oppilaitosyhteistyö sekä prosessien ja kanavien yhtenäistäminen. Pirha toimii myös merkittävänä harjoittelupaikkana. Vuonna 2026 painotetaan harjoitteluohjauksen laatua, harjoittelupaikkojen tasaisempaa jakautumista, pari- ja moduuliharjoittelujen kehittämistä sekä tietojärjestelmien hyödyntämistä.

Henkilöstön riittävyys varmistetaan onnistuneella resurssisen suunnittelulla

Onnistunut resurssien suunnittelu ja johtaminen ovat keskeisiä edellytyksiä palveluiden sujuvuuden ja henkilöstön riittävyyden varmistamiseksi arjen toiminnassa. Ne muodostavat perustan toiminnan laadulle ja vaikuttavuudelle. Resurssien johtamisella pyritään varmistamaan, että asiakkaan hoito ja palvelu toteutuvat laadukkaasti ja turvallisesti kaikissa tilanteissa. Resurssien johtamisella toteutetaan henkilöstösuunnittelua sekä hallitaan henkilöstökuluja.

Tavoitteena on, että oikea määrä osaavaa henkilöstöä on käytettävissä oikeassa paikassa oikeaan aikaan. Resurssien suunnittelu perustuu asiakaslähtöiseen palvelutarpeen ennakointiin. Resurssien suunnittelu auttaa myös onnistumaan toiminnallisissa tavoitteissa, kun suunnittelu ja johtaminen on ennakoivaa sekä jatkuvaa. Tämä vahvistaa myös henkilöstön viihtyvyyttä ja sitoutumista.

Vuoden 2026 henkilöstöbudjetti on 1 316,2 miljoonaa euroa, josta palkkojen ja palkkioiden osuus on 1 061,7 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen osuus hyvinvointialueen toimintakuluista on 44 %.

Palkat ja palkkiot	Tilinpäätös 2024 1 000 €	Ennustettu toteutuma 2025 1 000 €	Talousarvio 2026 1 000 €	TA26 ero% vs. ennuste 2025
Avopalvelut	122 933	135 496	175 295	29,37 %
Sairaalapalvelut	387 546	415 929	409 102	-1,64 %
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	83 503	86 455	96 025	11,07 %
Ikäihmisten ja vammaisten palvelut	208 843	227 437	244 260	7,40 %
Sote palvelutuotannon johto	7 440	4 534	2 775	-38,80 %
Pelastuspalvelut	44 145	48 226	50 258	4,21 %
Strateginen ohjaus ja järjes-täminen	31 433	27 229	22 811	-16,23 %
Tukipalvelut	44 460	52 768	61 203	15,99 %
Hyvinvointialue yhteensä	**930 301**	**998 074**	**1 061 729**	**6,38 %**

Taulukko 8.2. Henkilöstökulujen talousarvio 2026.

	Yhteensä		HYVTES		SOTE		LS	
	Ennuste 2025	TA-2026	Ennuste 2025	TA-2026	Ennuste 2025	TA-2026	Ennuste 2025	TA-2026
Avopalvelut	2 452	3 132	116	139	1 855	2 470	480	523
Sairaalapalvelut	7 161	6 420	129	111	5 940	5 123	1 091	1 153
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	1 771	1 826	85	88	1 652	1 695	35	43
Ikäihmisten ja vammaisten palvelut	5 115	5 380	97	86	5 017	5 288	0	6
Sote palvelutuotannon johto	68	36	57	26	7	7	5	3
Pelastuspalvelut	831	826	538	561	280	251	13	14
Strateginen ohjaus ja järjestäminen	407	315	343	222	57	72	7	21
Tukipalvelut	1 234	1 343	408	532	826	810	0	1
Hyvinvointialue yhteensä	**19 038**	**19 278**	**1 774**	**1 764**	**15 634**	**15 716**	**1 631**	**1 765**

Taulukko 8.3. Budjetoidut henkilötyövuodet sopimusryhmittäin 2026.

Resurssien johtamista kehitetään Pirkanmaan hyvinvointialueella strategian 2023–2025 mukaisesti. Tavoitteena on uudistaa palvelutarvelähtöistä työvuorosuunnittelua ja kehittää sijais- ja vuokratyökäytäntöjä. Käyttöön otetaan uusi työvoimanhallintajärjestelmä, joka tukee esihenkilöitä henkilöstöresurssien suunnittelussa ja johtamisessa.

Ennakoiva sijaissuunnittelu varmistaa toiminnan jatkuvuuden poissaolotilanteissa. Vakituisten varahenkilöiden käyttöä lisätään, ja tavoitteena on kattaa esimerkiksi 70 % sijaistarpeista omalla henkilöstöllä. Lisäksi hyödynnetään henkilöstön liikkuvuutta, lyhytaikaisia sijaisia ja vuokratyötä. Vuokratyön käyttö on harkittua ja sitä on vähennetty merkittävästi. Jatkossa sijaispalvelujen kokonaisuutta on arvioitava tarkkaan talouden, henkilöstön hyvinvoinnin ja asiakkaiden palveluiden näkökulmista.

8.3 Henkilöstön sitoutuminen

Pirkanmaan hyvinvointialueen henkilöstön saatavuutta ja sitoutumista seurataan systemaattisesti tulo- ja lähtövaihtuvuuden avulla. Vuoden 2026 tavoite lähtövaihtuvuus-prosentille on pysyä välillä 5–10 %. Tulo- ja lähtövaihtuvuuden taustalla vaikuttavat monet tekijät, kuten työhyvinvointi, johtamiskäytännöt, urakehitysmahdollisuudet sekä työyhteisön ilmapiiri. Tilanne 30.9.2025 oli 4,2 %, mikä osoittaa, että henkilöstön sitoutuminen on ollut tavoitteen mukaisella tasolla.

Perehdytystä ja opiskelijaohjausta kehitetään edelleen

Pirkanmaan hyvinvointialueella on tehty merkittävä panostus kuluvan strategiakauden aikana perehdytyksen kehittämiseksi. Strategian toimeenpano-ohjelman mukaisesti on luotu sähköistä alustaa hyödyntävä perehdytysprosessi, jonka toimintamalli on kuvattu. Vuonna 2026 vauhditetaan ja seurataan uuden toimintamallin kehitystä.

Palkkauksen kehittämisellä edistetään henkilöstön sitoutumista

Yhdenvertainen ja kannustava palkkaus lisää henkilöstön tyytyväisyyttä ja sitoutumista. Henkilöstö on siirtynyt Pirkanmaan hyvinvointialueelle 23 eri kunnasta ja sairaanhoitopiiristä omine palkkausjärjestelmineen. Pirkanmaan hyvinvointialueelle on tehty palkka-harmonisointisuunnitelma, jonka tavoitteena on saavuttaa Pirkanmaan hyvinvointialueelle jokaiselle sopimusalalle palkkausjärjestelmä, jossa vaativuudeltaan samanlaisesta tehtävästä maksetaan samaa palkkaa. Palkkaharmonisointia on toteutettu vuodesta 2023 alkaen ja siihen on käytetty pääosin paikallisia järjestelyeriä.

Vuonna 2026 tullaan neuvottelemaan SOTE-sopimuksen ja HYVTES:n palkkausjärjestelmät kansallisen ratkaisun pohjalta. Vasta sen jälkeen voidaan arvioida, miten harmonisointi on käyttöönotettavassa palkkausjärjestelmässä etenemässä. Lääkäreiden uraporras-palkkausjärjestelmä on jo käytössä ja harmonisointia pystytään toteuttamaan työ- ja virkaehtosopimusten mukaisilla korotuksilla arviolta 80–98 %:iin uraportaasta riippuen liitteillä 1 (perusterveydenhuollon lääkärit) ja 3 (sairaalalääkärit). Hammaslääkäreiden palkkausta koskevat liitteet 2 ja 4 on harmonisoitu jo vuonna 2025.

Henkilöstöetuudet ovat hyvinvointialueella olleet monipuoliset ja laajat. Talousarviossa 2026 suunnitellaan merkittäviä tasapainotustoimia, jotta lakisääteinen alijäämien kattaminen olisi mahdollista. Talousarviovalmistelussa esille ovat nousseet myös mahdolliset henkilöstöetuuksiin liittyvät säästötoimet. Henkilöstöjaosto päättää vuoden 2026 henkilöstöetuudet talousarvion puitteissa.

Työhyvinvoinnin ja työkyvyn tukeminen vahvistavat henkilöstön sitoutumista

Pirkanmaan hyvinvointialueen työsuojelun ja työhyvinvoinnin toimintasuunnitelmalla vuosille 2026–2029 varmistetaan turvallinen ja terveellinen työskentely työyhteisöissä.

Vuoteen 2025 voimassa olevan strategian toimeenpanosuunnitelman tavoitteena on monimuotoisuuden arvostamisen lisääminen. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa monimuotoisuudella tarkoitetaan myös osatyökykyisyyden arvostamista. Jokaisen

Pirkanmaan hyvinvointialueen työntekijän tekemä työ on arvokasta ja sillä on merkitys kokonaisuudessa.

Pirkanmaan hyvinvointialueella on käytössään laajat työterveyspalvelut, joilla halutaan tukea työntekijöiden työkykyä ja terveyttä lakisääteisesti työhön liittyvien sairauksien tapaturmien ehkäisemisen lisäksi. Työkykyä ylläpitävät tehtävät korostuvat aiempaa enemmän työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa vuonna 2026. Konkreettisesti työterveyshuollon tarkoituksena on lisätä työntekijöiden työkykyä ja työssäolopäiviä.

Tavoitteena vuodelle 2026 on vähentää yli kuusikymmentä vuorokautta kestäneitä sairauspoissaoloja 5 % edellisvuoteen nähden ja kaikkia sairauspoissaoloja 3 %. Sairauspoissaolot työssä olevaa henkilöstöä kohden on 15,8 päivää ajalla 1.1-30.9.2025 (vuonna 2024 vastaavana ajankohtana 15,4 päivää).

Hyvä työntekijäkokemus toimii työpaikan vetovoimatekijänä

Pirkanmaan hyvinvointialue mittaa työntekijäkokemusta ja henkilöstön suositteluhalukkuutta (eNPS) Fiilismittari-kyselyllä neljä kertaa vuodessa. Suositteluindeksin lisäksi kyselyssä on kahdeksan työntekijäkokemukseen ja turvallisuuteen liittyvää kysymystä.

Vuoden 2025 kolmannessa Fiilismittari-kyselyssä suositteluarvoksi muodostui 1. Vuoden 2024 kokonaistulos oli -8. Vuoden 2025 kolmannessa kyselyssä vastausprosentiksi muodostui noin 32 %. Työpaikat käsittelevät kyselyn tuloksia kehittääkseen omaa toimintaansa. Tavoitteena on nostaa sekä vastaajien määrää että suositteluindeksin tasoa.

Osaamisen johtaminen vaatii ennakointia ja seurantaa

Osaamisen kehittäminen näkyy laadukkaina palveluina, parempana tuottavuutena, innovaatioina, mielekkäänä työnä ja työhyvinvointina. Sen johtaminen edellyttää esihenkilöiltä strategista ja ammattimaista otetta, jotta osaamista, kyvykkyyksiä ja onnistumisia voidaan suunnata oikein ja palkitsemista kehittää.

Osaamisen johtaminen on olennainen osa laadullista henkilöstösuunnittelua. Se vaatii arviointia, toimenpiteitä ja resursointia sekä strategisella että operatiivisella tasolla. Pirhassa tätä ohjaa osaamisen johtamisen viitekehys, jossa on määritelty osaamisen johtamiseen ja kehittämiseen liittyvät vastuut ja tehtävät. Pirha-akatemia koordinoi toimintaa.

Hyvinvointialueen osaamisen kehittämissuunnitelma laaditaan vuosittain ja se sisältää lakisääteisen koulutussuunnitelman. Se pohjautuu strategiaan, toimintaympäristön

muutoksiin ja vastuualueiden osaamistarpeisiin. Kehittämisessä hyödynnetään monipuolisia menetelmiä työpaikalla oppimisesta koulutuksiin ja valmennuksiin.

Strategiakauden 2023–2025 Pirha-tason osaamisen kehittämisen painopisteitä ovat: ammatillinen substanssiosaaminen, turvallisuusosaaminen, asiakaslähtöinen osaaminen, digiosaaminen, johtamisosaaminen, työyhteisötaidot, uudistumiskyvykkyys ja kehittämisosaaminen.

Osaamisen kehittämisen seuranta ja arviointi tapahtuvat vuosittaisissa kehitys- ja tavoitekeskusteluissa, joissa tarkastellaan työntekijän tavoitteita, osaamista ja kehittämistarpeita. Keskustelujen yhteydessä laaditaan henkilökohtainen kehittämissuunnitelma. Tavoitteena on, että vähintään 90 % henkilöstöstä käy kehityskeskustelun.

8.4 Valmentavaa johtamiskulttuuria ja johtamisosaamista kehitetään edelleen

Pirkanmaan hyvinvointialueen johtamisfilosofiana toimii valmentava johtajuus, joka perustuu läsnäoloon, arjen tekoihin ja työyhteisön osallistamiseen. Valmentavan johtamisen periaatteet on määritelty sekä esihenkilön että työyhteisön näkökulmista, ja niitä on jalkautettu käytäntöön monipuolisin kehittämistoimin. Pirha-akatemia tukee esihenkilöitä koulutuksilla, jotka vahvistavat yhteisiä toimintatapoja ja johtamiskulttuuria.

Vuoden 2025 loppuun mennessä kuvataan hyvinvointialueen johtamisjärjestelmä, joka sisältää johtamisen nykyiset rakenteet ja roolit sekä kehittämistarpeita. Horisontaalista ja vertikaalista tiedonkulkua ja yhteistyötä pyritään parantamaan johtamisen sujuvuuden näkökulmasta.

Kaksi kertaa kuussa järjestetyt esihenkilöinfot sekä keskijohdon kuukausittainen verkostofoorumi jakavat tärkeää ajankohtaista tietoa esihenkilö- ja johtamistyön tueksi. Tiedollisten sisältöjen lisäksi rinnalle nostettiin syksystä 2025 alkaen myös johtamisosaamiseen liittyviä sisältöjä.

Yhteistoiminta perustuu yhteistoimintalakiin. Vuoden 2023 alussa työnantaja päätti lisäksi periaatepaperista, jolla tarkennettiin yhteistoiminnan käytäntöjä Pirkanmaan hyvinvointialueella. Virallisissa yhteistoiminnan rakenteissa käsitellään ennakoivasti hyvinvointialuetta koskevia muutoksia ja kehittämistoimia. Yhteistoiminnan tärkein muoto on työpaikoilla toteutettava suora vuorovaikutus esihenkilön ja henkilöstön välillä.

Yhteistoimintaa toteutetaan lisäksi yhteistoimintaneuvotteluissa, joiden tarkoituksena on käsitellä yhdessä henkilöstön palvelussuhteisiin vaikuttavia muutoksia kuten palvelurakenne- tai palveluverkkomuutoksia. Muutoksista voi seurata myös henkilöstövähennyksiä. Yhteistoimintaneuvotteluihin liittyviä toimintatapoja on kehitetty ja kehitetään edelleen yhteistyössä työnantajan ja henkilöstön edustajien kesken.

Henkilöstöä kannustetaan osallisuuteen

Edustuksellisen yhteistoiminnan lisäksi henkilöstöä kannustetaan suoraan osallisuuteen. Henkilöstön jäseniä osallistuu työryhmiin, raateihin, neuvottelu- ja toimikuntiin, tiimeihin ja verkostoihin, mukaan lukien työntekijät, jotka eivät ole luottamustehtävissä.

Osallisuuden kanavia ovat myös henkilöstöinfot, keskustelutilaisuudet, kyselyt ja palautekanavat. Kyselyt liittyvät ajankohtaisiin päätösvalmistelussa oleviin asioihin sekä työhyvinvointiin (muun muassa Fiilismittari).

9 KÄYTTÖTALOUSOSA

9.1 Sosiaali- ja terveyspalvelut

	Käyttö-suunnitelma 2025	Ennuste 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunnitelma 2027	Talous-suunnitelma 2028	TA2026/ Ennuste muutos
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	%
Toimintatuotot	462 860	468 680	466 406	470 668	482 579	0 %
josta sisäiset tuotot	865	1 216	1 052	1 097	1 137	-14 %
Toimintakulut	2 747 601	2 726 687	2 838 703	2 952 394	3 057 237	4 %
josta henkilöstö-kulut	1 090 949	1 073 669	1 150 794	1 202 555	1 245 847	7 %
josta sisäiset kulut	430 157	422 394	469 957	490 837	507 064	11 %
Toimintakate	-2 284 741	-2 258 007	-2 372 297	-2 481 726	-2 574 658	5 %
Tilikauden tulos	-2 299 716	-2 271 587	-2 387 037	-2 496 477	-2 589 418	5 %
Laskennalliset erät	-26 369	-24 296	-14 683	-16 467	-17 511	-40 %
Tilikauden yli/alijäämä	-2 326 086	-2 295 883	-2 401 720	-2 512 943	-2 606 929	5 %
Henkilötyövuodet 2026 (HTV2)			16 757			

Taulukko 9.1. Sosiaali- ja terveyspalvelut talousarvioluvut tuhansina euroina sekä henkilötyövuodet.

Tehtäväalueen kuvaus ja toiminta-ajatus

Tehtäväalueen tavoitteena on järjestää hyvinvointialueen asiakkaille laadukkaita, tarpeeseen perustuvia ja oikea-aikaisia sosiaali- ja terveyspalveluja käytettävissä olevilla resursseilla. Tehtäväalue muodostuu viidestä palvelulinjasta, jotka ovat avopalvelujen, ikäihmisten ja vammaisten palvelujen, lasten, nuorten ja perheiden palvelujen, sairaalapalvelujen sekä sote-palvelutuotannon johdon palvelulinjat.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Tehtäväalueella ja sen tavoitteissa korostuvat oikea-aikaiset palvelut, palveluverkon optimointi, palvelurakenteen keventäminen, palvelu- ja hoitoketjujen kehittäminen, palvelujen tuottavuuden ja vaikuttavuuden lisääminen, henkilöstö- ja asiakastyytyväisyyden parantaminen, rekrytointihaasteiden ratkaiseminen sekä talouden hallinta.

Palvelujen oikea-aikaisuuden parantamiseksi kevyempiä alkuvaiheen palveluja lisätään muun muassa vahvistamalla lapsiperheiden palveluja lastensuojelutarpeen vähentämiseksi ja integroimalla perustason mielenterveyspalvelut osaksi sote-asemien toimintaa. Palvelurakennetta kevennetään lisäämällä perhehoitoa, tuettua asumista ja yhteisöllistä asumista sekä vähentämällä erikoissairaanhoidon vuodeosastoilla tapahtuvaa jatkohoitopaikan odottamista.

Palvelu- ja hoitoketjuja ja palvelujen vaikuttavuutta kehitetään integroimalla monipalvelu-asiakkaiden palveluja aikaisempaa tehokkaammin sekä jatkamalla hoidon jatkuvuusmallin käyttöönottoa ja mittaritietoon perustuvaa toiminnan arviointia ja kehittämistä. Päivystyksen ruuhkatilanteiden ehkäisemiseen ja niiden ratkaisuun tarvittavia toimenpiteitä kehitetään edelleen esimerkkinä sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekeskuksen (sote-tike) toiminnan vakiinnuttaminen. Tuottavuutta lisätään digipalveluita kehittämällä ja lisäämällä välittömään asiakastyöhön kohdistuvan työajan osuutta kokonaistyöajasta sekä jatkamalla työtä sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Asiakkaiden palveluja ja toimintaprosesseja kehittämällä mahdollistetaan myös asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyden parantuminen.

Taloudellinen tilanne jatkuu haastavana myös vuonna 2026. Vuosilta 2023–2024 taseeseen kertyneet alijäämät on katettava vuoden 2026 loppuun mennessä. Vuoden 2026 tilannetta heikentää isojen valtion avustusten päättyminen, minkä vuoksi tehtäväalueen avustustulot vähentyvät 11 M€ vuoteen 2025 verrattuna. Kustannustason nousu jatkuu merkittävänä ja esimerkiksi palkankorotusten arvioitu vaikutus vuodelle 2026 on 4,9 %.

Vuoden 2026 talousarviovalmistelun lähtökohtana on ollut vuoden 2025 palvelutason säilyttäminen, mutta palvelutarpeen tai volyymien kasvuun ei lisärahoitusta ole merkittävässä määrin pystytty osoittamaan. Talousarvion toteuttaminen edellyttääkin talouden tasapainottamisen jatkamista ja tuottavuuden lisäämistä. Tämän lisäksi joudutaan tekemään myös erilaisia sopeutustoimia kuten kohdistettuja henkilöstövähennyksiä, tulojen lisäämistä ja ostopalvelujen käytön vähentämistä.

Kustannusten kasvun rajoittamiseksi kalliin vuokratyövoiman käyttöä ja resurssipulaa paikkaavia palveluostoja vähennetään täyttämällä avoinna olevia oman tuotannon tehtäviä. Oman tuotannon henkilöstömäärää lisäävät liikkeenluovutuksilla tapahtuvat siirrot ostopalveluista omaksi toiminnaksi. Vuonna 2025 käynnistetyn strategisen monituottajuus-ohjelman tavoitteiden toteuttamista jatketaan kustannusten hallitsemiseksi. Ikäihmisten ympärivuorokautisen asumisen vuorokausihinta arvioidaan uudelleen vuoden 2026 kevään aikana. Valtion rahoituspäätökseen sisältyvät tehtävämuutokset ja niiden valtion rahoitusta

pienentävät vaikutukset otetaan huomioon sekä omassa tuotannossa että ostopalveluissa huomioiden hyvinvointialueelle hyväksytyt järjestämisen tavoitteet.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma ja tarkemmat palvelutuotannon toimintaa ohjaavat suunnitelmat tuodaan valtuuston hyväksyttäväksi vuoden 2026 aikana. Tiedolla johtamisen rakenteita ja tietopohjaa laajennetaan. Järjestöyhteistyön myötä pirkanmaalaisille asukkaille voidaan tarjota lakisääteisiä palveluja laajempi ja kohdennetumpi palveluvalikko. Ulkopuolisella hankerahoituksella edistetään sisällöllistä kehittämistyötä.

HYTE-kertoimen perusteella jaetaan 1,46 % hyvinvointialueiden kokonaisrahoituksesta. HYTE-kertoimien mukaisen toiminnan tukeminen ja kirjaamiskäytänteiden yhtenäistämisen ohjaus ovat tärkeitä hyte-tiimin tehtäviä. Tavoitteena on, että Pirkanmaan sijoittuminen hyvinvointialueiden välisessä HYTE-kerroinvertailussa sekä tämän myötä Pirkanmaan saama rahoitusosuus nousevat lähtötilanteesta.

Aluevaltuustoon nähden sitovat, merkittävät toiminnalliset muutokset

Sitovia toiminnallisia muutoksia ovat valtion myöntämillä avustuksilla käynnistetyn Digiklinikan ja Kotisairaalatoiminnan laajennuksen vakinaistaminen osaksi palvelutarjontaa yleiskatteellisella rahoituksella sekä ikäihmisten päivätoiminnan jatkaminen aikaisempien päätösten mukaisesti. Vammaisten ympärivuorokautisen asumisen lisäämistä jatketaan ja vastaanottotoiminnan hoidon jatkuvuutta parannetaan omalääkärimallia edistämällä.

Avopalvelujen palvelulinja

	Käyttö-suunnitelma 2025	Ennuste 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunnitelma 2027	Talous-suunnitelma 2028	TA2026/ Ennuste muutos
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	%
Toimintatuotot	56 319	60 510	83 098	82 973	85 244	37 %
josta sisäiset tuotot	3 291	3 572	23 772	24 794	25 686	566 %
Toimintakulut	438 101	433 792	503 688	520 319	538 806	16 %
josta henkilöstö-kulut	167 123	166 622	216 638	226 885	235 052	30 %
josta sisäiset kulut	72 502	73 433	96 462	100 496	103 870	31 %
Toimintakate	-381 782	-373 282	-420 589	-437 345	-453 563	13 %
Tilikauden tulos	-382 674	-374 049	-420 593	-438 265	-454 483	13 %
Laskennalliset erät	-5 552	-4 864	-3 845	-4 193	-4 425	-21 %
Tilikauden yli/alijäämä	-388 226	-378 914	-425 354	-442 458	-458 908	12 %
Henkilötyövuodet 2026 (HTV2)			3 132			

Taulukko 9.2. Avopalvelujen palvelulinja talousarvioluvut tuhansina euroina sekä henkilötyövuodet.

Palvelulinjan kuvaus ja toiminta-ajatus

Avopalvelut palvelulinja järjestää perustason sosiaali- ja terveyspalveluja sekä vastaa perustason tuesta, hoidosta ja kuntoutuksesta. Lisäksi palvelulinja tuottaa sille osoitettuja erityistason tehtäviä. Asukkaille tarjotaan yhdenvertaiset, sujuvat ja oikea-aikaiset palvelut asuinpaikasta riippumatta sote-kampuksilla, sote-asemilla, lähiasemilla, lähiasiointipisteissä ja keskitettyinä palveluina. Palvelut järjestetään yhdenvertaisesti, ja yhtenäiset toimintatavat ovat toiminnan lähtökohtina.

Tavoitteena on tarpeen mukaiset ja vaikuttavat peruspalvelut sekä vähähyötyisten toimintatapojen, hoitojen ja palvelujen tunnistaminen ja karsiminen. Toteutamme validoitua palvelua ja hoitosuositusten mukaista hoitoa.

Ammattilaisten työtä tuetaan koulutuksella ja nykyaikaisilla työvälineillä. Tavoittelemme siirtymistä raskaammista palveluista kohti kevyempiä palveluita huomioiden samalla asukkaiden yksilölliset tarpeet ja toiminnan laatu.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Palvelujen yhteensovittamista ja yhteistyötä tehdään yli palvelulinjojen. Erityisen huomion kohteena ovat vammaisten sosiaali- ja terveyspalvelut sekä mielenterveys- ja päihdehoidon palvelut. Sote-keskuskonseptia edistetään vahvistamalla sote-asemien ammattilaisten yhteistyötä hoidon ja palveluiden jatkuvuuden parantamiseksi. Tukipiste-konseptia pilotoidaan pitkäkestoisen hoidon ja tuen tarpeisille yhteisösosiaalityön ja mielenterveyspalvelujen yhteistyönä.

Hoidon ja palveluiden jatkuvuusmalli (”omalääkärimalli”) vakiinnutetaan. Mallin laajentamisesta tehdään suunnitelma hyödyntäen kerättyä arviointitietoa, asukaspaneelin lausuntoa ja kansallista kehitystyötä. Mallin arviointi- ja vaikuttavuusmittareita otetaan käyttöön. Digipalveluita ja puhelinpalvelua kehitetään hoidon jatkuvuuden tueksi. Digipalvelut huomioidaan jatkuvuuden tukena ja niiden toimivuutta ja laatua tarkkaillaan ja kehitetään jatkuvasti. Sote-asemien resurssien tarkastelussa hyödynnetään laadittua mittaristoa ja toimenpiteillä tähdätään yhdenvertaisten palvelujen järjestämiseen ja ammattilaisten työkuorman oikeudenmukaiseen jakamiseen. Lainsäädäntöä tiukempi hoidon saatavuustavoite haastaa perusterveydenhuollossa ja suun terveydenhuollossa.

Suun terveydenhuollon yhteinen potilastietojärjestelmä otetaan käyttöön. Suun perushoidon ostopalvelua joudutaan vähentämään merkittävästi. Tampereen kiireettömän hoidon kilpailutus toteutetaan. Oikomishoidon osaamiskeskuksen tiloja rakennetaan ja toimintaa suunnitellaan. Suun erikoishoidon osaamiskeskusta uudistetaan tiivistämällä hoitopolkuja ja sujuvoittamalla erikoistumiskoulutusta Sisä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyönä. Infektiofokuspoliklinikan toimintaa kehitetään Lean-menetelmin hoitojakson keston ja asiakaskokemuksen osalta.

Perustason vastuu mielenterveys- ja päihdepotilaiden hoidossa on laajentunut merkittävästi. Uuden hoidonporrastuksen mukaiset toimintakäytännöt luodaan ja perehdytetään henkilöstö niiden käyttöön. Tehtyjen muutosten vaikuttavuutta arvioidaan. Vaativaa päihde- ja riippuvuushoitoa kehitetään edelleen. Pirhan oman tuotannon laitosmuotoisen riippuvuushoidon yksikön toiminta käynnistyy tammikuussa.

Sosiaalisen kuntoutuksen omaa tuotantoa lisätään ja ostopalvelua vähennetään. Mahdolliset lisätarpeet kuntouttavaan työtoimintaan selviävät perustetun yhteistyöryhmän työn myötä ja ne käsitellään kevään aikana. Asumispalveluissa jatketaan palvelurakenteen muutosta ja kehitetään kotiin tehtävää asumissosiaalista työtä. Oman tuotannon asumisyksiköiden profiilia kehitetään vastaamaan muuttuviin asiakastarpeisiin.

Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmä otetaan käyttöön, mikä edistää palvelujen yhdenvertaista järjestämistä ja tiedolla johtamista. Asukkaille käyttöönotto tuo uusia digitaalisia asiointimahdollisuuksia.

Vammaispalvelulain tuomat muutokset sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin huomioidaan ja resurssitarkastelua tehdään palvelulinjojen välillä. Liikkumisen tuen palvelujen riittävyyttä ja laatua suhteessa asiakkaiden palveluntarpeisiin seurataan ja kehitetään. Sosiaalipalvelujen yhteistyölle psykiatrian ja sairaalan päivystyksen kanssa luodaan toimintamalli.

Kuntoutuspalveluiden integraatiossa edetään, mikäli suunnitelmat hyväksytään loppuvuodesta 2025. Kuntoutuksen palvelupolkuja selkiytetään. Kotikuntoutuksen ja asumisen palveluiden kuntoutuksen toimintamallit yhdistetään. Kuntoutuksen keskitettyä ajanvarausta laajennetaan. Neurokirjon lasten ja nuorten palveluja kehitetään Kirjo-projektissa, joka alkaa laajana yhdyspintatyönä.

Vähähyötyisiä palveluja ja toimintamalleja kartoitetaan ja niistä luovutaan. Tästä toteutetaan työpajakokonaisuus lähijohdolle. Yhtenäiset puhelinpalvelut otetaan käyttöön palvelukokonaisuuksittain. Pohjois-Pirkanmaan kilpailutuksen mukainen palvelujen käyttöönotto toteutetaan.

Aluevaltuustoon nähden sitovat, merkittävät toiminnalliset muutokset

Palvelulinjalla on seuraavat sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026: Suun terveydenhuollon koko hyvinvointialueen yhteinen potilastietojärjestelmä otetaan käyttöön. Erikoissairaanhoito ja perusterveydenhuolto liittyvät samaan potilastietojärjestelmään mahdollistaen uusia toimintamalleja. Hoidon ja palvelujen jatkuvuutta edistetään sekä eri palveluiden sisällä että palvelukokonaisuuksien välillä. Digipalvelut huomioidaan jatkuvuuden tukena ja niiden toimivuutta ja laatua tarkkaillaan ja kehitetään jatkuvasti. Oman toiminnan osuutta eri palveluissa kasvatetaan hallitusti.

Avopalvelujet - Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2026

Tavoite	Tavoitetaso 2026
1. Asukkaat saavat palveluja tarpeen mukaisesti ja sujuvasti	1.1 Palveluja segmentoidaan siten, että monipalveluasiakkaat, erilaiset erityisryhmät sekä hoidon ja palveluiden jatkuvuudesta hyötyvät asiakkaat saavat tarpeenmukaiset palvelut. Yhteen sovitetut ja palveluja integroivat toimintaprosessit eri palveluissa on kuvattu ja mittarit laadittu. 1.2 Palveluiden verkosto toimeenpannaan kustannusvaikuttavasti turvaten asukkaiden palveluiden saatavuus. 1.3 Digi- ja puhelinasiointia kehitetään toimintamalleja ja järjestelmiä yhdenmukaistaen huomioiden palveluiden saavutettavuus. 1.4. Sote-keskuksen yhteinen NPS* on vähintään 60. (Sisältää sote-asemat, lähiasemat, digiklinikan, liikkuvat palvelut, suun terveydenhuolto).
2. Palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti	2.1 Asiakkaat siirtyvät kevyempiin, kotiin vietäviin ja osallisuutta tukeviin palveluihin. 2.2 Oman tuotannon osuutta palveluissa lisätään. 2.3 Vähähyötyisiä käytäntöjä palveluissa ja hoidossa selvitetään ja niistä luovutaan.
3. Toimintamalleja ja prosesseja uudistetaan	3.1 Osaamiskeskus-konseptia edistetään. Tavoitteena sujuvat, yhteen toimivat palveluprosessit, henkilöstön osaamisen kasvattaminen ja vaikuttavuus. 3.2 Hoidon ja palvelun jatkuvuutta edistetään ja uudistettujen toimintamallien toteutumista arvioidaan palvelukohtaisilla mittareilla. 3.3 Hoito- ja palveluketjujen käyttöä ja toteutumista arvioidaan mittaritiedolla.

* NPS = Net Promoter Score –mittari mittaa, kuinka todennäköisesti asiakkaat suosittelisivat palvelua muille

Sairaalapalvelujen palvelulinja

	Käyttö-suunnitelma 2025	Ennuste 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunnitelma 2027	Talous-suunnitelma 2028	TA2026/ Ennuste muutos
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	%
Toimintatuotot	272 841	274 963	275 761	278 185	285 466	0 %
josta sisäiset tuotot	12 225	13 480	14 752	15 382	15 932	9 %
Toimintakulut	1 168 322	1 177 659	1 199 673	1 249 818	1 294 370	2 %
josta henkilöstö-kulut	520 413	510 767	505 330	526 560	545 516	-1 %
josta sisäiset kulut	215 856	212 341	248 345	260 459	269 393	17 %
Toimintakate	-895 481	-902 696	-923 912	-971 633	-1 008 904	2 %
Tilikauden tulos	-908 680	-914 629	-937 160	-984 886	-1 022 160	2 %
Laskennalliset erät	-14 527	-13 030	-8 982	-9 880	-10 428	-31 %
Tilikauden yli/alijäämä	-923 207	-927 660	-946 142	-994 766	-1 032 588	2 %
Henkilötyövuodet 2026 (HTV2)			6 420			

Taulukko 9.3. Sairaalapalvelujen palvelulinja talousarvioluvut tuhansina euroina sekä henkilötyövuodet.

Palvelulinjan kuvaus ja toiminta-ajatus

Sairaalapalveluissa tuotetaan Tampereen yliopistollisen sairaalan (Tays) palvelut sekä lähisairaalapalvelut. Sairaalapalveluissa tuotetaan korkeatasoista, tutkimukseen perustuvaa ja vaikuttavaa hoitoa pirkanmaalaisille ja vaativimman erikoissairaanhoidon osalta myös Sisä-Suomen yhteistyöalueen asukkaille. Vapaan hoitopaikan valinnan kautta hoidetaan myös merkittävä määrä muualta tulevia potilaita useilla erikoisaloilla.

Sairaalapalveluihin kuuluu johtamisen tuen palvelut sekä kahdeksan toimialuetta: Sisätaudit, keuhko-, iho- ja allergiasairaudet, Syövänhoito, kirurgia ja vatsasairaudet, Aistit neuroalat, tuki- ja liikuntaelinten sairaudet, Lapset ja naiset, Psykiatria, Akuuttihoito, Lähisairaalat sekä Kuvantamiskeskus, verisuonitoimenpiteet ja apteekkipalvelut.

Tays tuottaa valtakunnallisen työnjaon mukaisesti mm. selkäydinvammaisten kuntoutumis-palveluita, sukupuoli-identiteettitutkimuksia sekä nuorisopsykiatrian erityisen vaikeahoitoisten alaikäisten psykiatrisia tutkimuksia ja hoitoja.

Oman toiminnan lisäksi palveluja tuotetaan Pirkanmaan hyvinvointialueen omistamien yhtiöiden Tekonivelsairaala Coxan ja Sydänsairaalan, Pirkanmaan hoitokodin sekä ulkoistusyhtiöiden kautta. Fimlab tuottaa keskeiset laboratoriopalvelut koko hyvinvointialueelle.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Palvelujen tuottamisessa pyritään asiakaslähtöiseen ja taloudellisesti tuottavien toimintatapojen löytämiseen palveluiden uudelleenorganisoitumisen, heräämöstä kotiin toimintojen ja päiväkirurgia painotteisuuden sekä kotisairaalan kehittämistoimin. Tavoitteena on pitää odotusajat jatkossakin hyvällä kansallisella tasolla ja puuttua poikkeamiin. Hoitoon pääsyn haasteita on ollut erityisesti tekonivelkirurgiassa ja silmätaudeilla.

Acutan potilasvirran läpivirtauksen parantamiseen keskitytään Acutan ja sairaalaosastojen prosessien jatkuvalla kehittämisellä sekä osallistumalla aktiivisesti ikäihmisten palveluketjun kehittämiseen. Psykiatrian sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden uudistettu työnjako ja kuntoutuksen integraatio ovat muutoksia, jotka koskevat useampaa palvelulinjaa ja niiden myötä odotetaan palveluiden parempaa saatavuutta.

Sairaalapalvelujen henkilöstöä on laajasti mukana Tays uudistamisohjelman mukaisessa toimintaprosessien kehittämisessä, jolla varmistetaan ohjelman tuottavuustavoitteiden saavuttaminen ajallaan.

Yliopiston ja ammattikorkeakoulun kanssa tehtävä yhteistyö jatkuu läheisenä. Tutkimus-toimintaan liittyviä esteitä pyritään purkamaan yhdessä yliopiston, tutkijoiden ja TKIO-toimialueen kanssa.

Hatanpään, Sastamalan ja Valkeakosken kampussairaaloiden toiminnallisissa ratkaisuissa huomioidaan valmiuden ja varautumisen tarpeet.

Vuoden 2026 aikana otetaan käyttöön uusi potilastietojärjestelmä erikoissairaanhoidossa. Muutos vaatii resurssia kouluttautumiseen ja manuaalisesti tehtäviin tiedonsiirtoihin. Kihniön, Parkanon, Ruoveden ja Virtojen asukkaiden erikoissairaanhoidon konsultaatiot siirtyvät sairaalapalveluiden vastuulle keväällä 2026. Tämä sujuvoittaa työnjakoa perusterveyden-huollon ja sairaalapalveluiden välillä.

Henkilöstön veto- ja pitovoimaa vahvistavia toimia jatketaan työnjakoja ja tehtävänkuvia selkeyttämällä, lähiesihenkilötyötä vahvistamalla sekä koulutusmahdollisuuksia ja urakehitystä tukemalla. Henkilöstön rekrytoinneissa pyritään työsuhteisiin omalla henkilöstöllä, vuokratyövoiman käyttöä minimoidaan ja sairaalapalvelulinjatasoista

varahenkilötoimintaa kehitetään. Henkilöstön työssä jaksamista ja työhön sitoutumista vahvistetaan mahdollisuuksilla kehittää omaa työtä, työnohjaus- ja koulutusmahdollisuuksilla sekä hyvällä johtamisella.

Vuoden 2026 talouden sopeutustarve sairaalapalveluissa on noin 17 miljoonaa euroa nykyisen palvelutason säilyttämiseksi. Tavoitteena on toteuttaa talouden tasapainottaminen siten, että vaikutukset potilastyöhön jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Talouden tasapainotustoimenpiteet sisältävät tulojen lisäämistä, henkilöstövähennyksiä ja ostopalvelujen käytön vähentämistä. Toimenpiteillä pyritään varmistamaan sairaalapalveluiden taloudellinen kestävyys, palvelujen saatavuus ja potilasturvallisuus. Osan sopeutustoimenpiteistä on arvioitu edellyttävän yhteistoimintaneuvotteluja, minkä vuoksi aluehallitus on 13.10.2025 päättänyt käynnistää sairaalapalvelujen henkilöstön yhteistoimintaneuvottelut. Kuntoutuksen ja psykososiaalisen tuen vastuualueen henkilöstö on rajattu neuvottelujen ulkopuolelle toisten, aiemmin käynnistettyjen yhteistoiminta-neuvottelujen vuoksi. Yhteistoimintaneuvottelujen tavoitteena on saavuttaa 8,3 miljoonan euron suuruiset säästöt, ja ne voivat johtaa enintään 350 henkilön palvelussuhteen päättymiseen tai palvelussuhteen olennaisten ehtojen muutoksiin.

Aluevaltuustoon nähden sitovat, merkittävät toiminnalliset muutokset

Kotisairaalatoiminnan laajennus vakinaistetaan yleiskatteellisella rahoituksella järjestettäväksi toiminnaksi vuoden 2026 alusta.

Erikoissairaanhoidossa siirrytään vuoden 2026 aikana uuden potilastietojärjestelmän käyttöön.

Sairaalapalvelut - Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2026

Tavoite	Tavoitetaso 2026
1. Turvaamme palvelujen saatavuutta ja vahvistamme tutkimusta	1.1 Yli 6 tuntia Acutassa olevien potilaiden osuus on alle 30 %. 1.2 Kotisairaalatoiminnassa potilasmäärät nousevat 10 % vuodesta 2025. 1.3 Tieteellisten, kansainvälisten vertaisarvioitujen tiedejulkaisujen määrä kasvaa verrattuna kolmen vuoden liukuvaan keskiarvoon.
2. Kehitämme hoitoprosesseja	2.1 Päiväkirurgisina tai heräämöstä kotiin tehtyjen toimenpiteiden osuus nousee suhteessa vuodeosastojakson yhteydessä tehtyihin toimenpiteisiin. 2.2 Sairaalasta johtuvista syistä peruuntuneet hoidot vähenevät edellisestä vuodesta. 2.3 Readmissioiden (ennakoimaton hoitojakson uusiutuminen) osuus hoitojaksoista vähenee edellisestä vuodesta. 2.4 Asiakaskokemusmittari NPS* vähintään 80.
3. Saamme luotettavaa tietoa työntekijä-kokemuksesta ja tuottavuus paranee	3.1 Fiilismittarin (eNPS**) vastausprosentti on vähintään 40 %. 3.2 Tuottavuus paranee 2,5 % edelliseen vuoteen verrattuna (DRG***-pistehinta laskee).

* NPS = Net Promoter Score -mittari mittaa, kuinka todennäköisesti asiakkaat suosittelisivat palvelua muille.

** eNPS = Employee Net Promoter Score -mittari mittaa, kuinka todennäköisesti työntekijät suosittelisivat työnantajaansa työpaikkana muille.

*** DRG = Diagnosis Related Group on potilashoidon luokittelujärjestelmä potilastapausten ryhmittelemiseksi lääketieteellisesti ja kustannuksiltaan samanlaisiin ryhmiin.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelulinja

	Käyttö-suunnitelma 2025	Ennuste 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunnitelma 2027	Talous-suunnitelma 2028	TA2026/ Ennuste muutos
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	%
Toimintatuotot	12 014	12 095	11 679	11 825	12 101	-3 %
josta sisäiset tuotot	90	91	163	170	176	81 %
Toimintakulut	267 631	258 328	276 156	287 849	298 077	7 %
josta henkilöstö-kulut	113 746	108 535	120 549	126 251	130 796	11 %
josta sisäiset kulut	32 024	32 988	36 597	38 083	39 320	11 %
Toimintakate	-255 617	-246 233	-264 477	-276 024	-285 976	7 %
Tilikauden tulos	-256 105	-246 722	-264 686	-276 235	-286 189	7 %
Laskennalliset erät	-3 668	-3 042	-2 262	-2 494	-2 632	-26 %
Tilikauden yli/alijäämä	-259 773	-249 763	-266 948	-278 730	-288 821	7 %
Henkilötyövuodet 2026 (HTV2)			1 826			

Taulukko 9.4. Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelulinja talousarvioluvut tuhansina euroina sekä henkilötyövuodet.

Palvelulinjan kuvaus ja toiminta-ajatus

Palvelulinjan perustason terveys- ja sosiaalipalvelut tarjoavat asiakaslähtöisesti integroidut palvelut lähes 96 000 lapselle ja nuorelle sekä heidän perheilleen. Toiminnassa keskeistä ovat hyvinvoinnin edistäminen, varhainen tuen tarpeen tunnistaminen ja avun tarjoaminen sekä eri organisaatioissa lasten ja perheiden kanssa työskentelevien toimijoiden sujuva yhteistyö.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Palvelulinjan toiminnassa keskitytään aiempina vuosina kehitettyjen toimintamallien sekä organisaatiomuutosten myötä käyttöönotettujen uusien tehtävänkuvien ja toimintatapojen juurruttamiseen. LANUPE2035-kehittämissuunnitelma ohjaa pitkän aikajänteen palvelurakenneuudistustyötä ja lisää kehittämistyön suunnitelmallisuutta.

Kehittämistoimenpiteillä tavoitellaan palvelujen laadun ja vaikuttavuuden parantamisen lisäksi myös tuottavuuden lisäämistä. Tavoitteena on ammattilaisten työajan kohdentaminen

aiempaa vahvemmin apua ja tukea tarvitseviin perheisiin sekä painopisteen siirtäminen korjaavista palveluista inhimillisesti ja taloudellisesti kevyempiin palveluihin. Tämä mahdollistetaan asiakassegmentoinnilla, koko läheis- ja viranomaisverkoston osallistavalla työskentelytavalla, sujuvalla asiakasohjauksella, ammattilaisten laajoilla tehtävänkuvilla sekä päällekkäistä työtä vähentävillä toimintamalleilla. Palvelurakenneuudistustyö on edennyt Pirhan toiminnan aikana tavoitteiden mukaisesti ja työn suunnitelmallinen edistäminen on edellytys annetussa talousarviossa pysymiselle myös vuonna 2026.

Aika- ja paikkariippumattomat asiointimahdollisuudet sekä palvelujen aukioloaikojen laajennukset lisäävät palvelujen asiakaslähtöisyyttä, vähentävät asiakaspalvelujen ostoja sekä tehostavat työajan ja toimitilojen käyttöä. Toimitilaverkostoa supistetaan toiminnallisen muutostyön edetessä. Työajan käyttöä tehostavien toimenpiteiden käyttöönoton vaikuttavuutta seurataan systemaattisesti kaikilla vastuualueilla. Yhteiset asiakas- ja potilastietojärjestelmät mahdollistavat aiempaa ketterämmin kuntarajat ylittävän asiakaspalvelutarjonnan ja lisäävät johtamisessa käytettävän tiedon luotettavuutta.

Erityisesti sijaishuollon toimintaan vaikuttavan lastensuojelulain uudistuksen tavoitteena on vahvistaa lapsen oikeutta erityiseen suojeluun, selkeyttää rajoitustoimien käyttöedellytyksiä sekä parantaa viranomaisten ja sijaishuollon palveluiden toimivuutta. Lasten ja nuorten terveystarkastuksia koskevan lainsäädännön muutokset täsmentävät neuvolan, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tarkastusten toteuttamisajankohtia ja tapaa. Opiskeluterveyden-huollossa valmistaudutaan kutsuntatarkastusuudistukseen valtakunnallisten ohjeistusten mukaisesti.

Lääkärintarkastusten toteuttamista ja eri ammattilaisten työnjakoja kehitetään. Esimerkiksi synnytyksen jälkeen toteutettavat jälkitarkastukset siirtyvät aiempaa vahvemmin lääkäreiltä tehtävään koulutetuille terveydenhoitajille. Kouluterveydenhuollossa hyödynnetään laajemmin mahdollisuutta ryhmäterveysneuvontaan ja vahvistetaan huoltajien osallisuutta.

Raskauteen ja synnykseen, kuntoutukseen ja avopediatrian palveluihin linkittyvien palvelujen osalta yhteistyötä edistetään yli palvelulinjojen. Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden laaja-alainen kehittäminen jatkuu tehdyn suunnitelman mukaisesti. Terapiatakuulain piiriin kuuluvien menetelmien toteutumisen seuranta potilas- ja asiakastieto-järjestelmistä on mahdollista kattavasti vuoden 2026 aikana. Palveluprosesseja kehitetään edelleen saatavuuden parantamiseksi.

Sosiaalihuollon palveluissa selkeytetään yhdessä organisaatiorajat ylittäviä palvelupolkuja, panostetaan organisaatiomuutoksessa toteutettujen tehtävänkuvien mukaisen työn juurruttamiseen, suhdeperustaisuuteen ja työn vaikuttavuuden lisäämiseen. Vuosina 2025–

2027 edistetään kehittämishankkeissa kotiin vietävien palvelujen sekä lastensuojelun sijaishuollon perhehoidon saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta.

Perhekeskusverkostoissa tiivistetään yhteistyötä eri organisaatioissa lasten ja perheiden kanssa toimivien kesken ja toteutetaan kohdennettuja kehittämistoimenpiteitä erikseen määriteltyihin asiakasryhmiin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sisäisessä kehittämisessä.

Henkilöstön työhyvinvoinnin ja -tyytyväisyyden lisäämiseksi tehdään systemaattisesti työtä kaikissa yksiköissä ja vastuualueilla. Osaavan henkilöstön saatavuuden lisäksi sairauspoissaolojen ja vakituisen henkilöstön vaihtuvuuden vähentäminen näkyvät suoraan palvelujen saatavuudessa, laadussa sekä vuokratyövoiman käytössä.

Aluevaltuustoon nähden sitovat, merkittävät toiminnalliset muutokset

Vuodenvaihteessa avataan kaksi uutta lastensuojelun laitoshoidon yksikköä omaan tuotantoon vähentämään riippuvuutta ostopalveluista palvelujen järjestämisessä. Vakavasti väkivaltaisille ja itsetuhoisille lapsille kohdennetun sijaishuoltoyksikön toimintaa kehitetään yhteistyössä psykiatrian, lastensuojelun ja opetuksesta vastuullisen Tampereen kaupungin kesken. Alaikäisten päihdehoitoa kehitetään ja käynnistetään alaikäisten avokatko- sekä muuta intensiivistä päihdehoitoa tarjoavan yksikön tarvearvio ja suunnittelu.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut - Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2026

Tavoite	Tavoitetaso 2026
1. Lasten, nuorten ja perheiden kanssa työskentelevien ammattilaisten tekemä työ muuttuu asiakkaiden tarpeiden ja muuttuvien kansallisten ohjeistuksien mukaiseksi	1.1 Asiakastyön ammattilaisten työaika kohdentuu aiempaa vahvemmin suoraan lasten ja perheiden kanssa tehtävään työhön. Suoran asiakastyön osuus kasvaa vähintään 10 % vuoden 2025 viimeisestä mittaustuloksesta. 1.2 Terveystarkastuksia toteutetaan uuden kansallisen ohjeistuksen mukaisesti neuvoloissa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa. (K/E) 1.3 Varhaisen vaiheen palvelujen piirissä olevat lapsiperheet saavat apua nopeammin ja asiakkaiden palvelutarjonta paranee. Tavoitteessa onnistuminen näkyy siten, että lastensuojelun avohuollon asiakasmäärät laskevat vuodesta 2025. 1.4 Lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjan palvelujen yhteinen NPS on vähintään 50.
2. Lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa mielenterveys- ja päihdeavun oikea-aikaisesti ja vaikuttavasti	2.1 Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden uudistuksen mukainen hoidon porrastus toteutuu ja lapset, nuoret ja perheet saavat tarvitsemaansa hoitoa oikea-aikaisesti ja oikealla portaalla asiakas-lähtöisesti. Ammattilaisten väliset konsultaatiokäytänteet ovat toimivat ja vakiintuneet. (K/E) 2.2 Alaikäisille nuorille kohdennettu avokatko- ja muuta intensiivistä päihdepalvelua tarjoavan yksikön tarvearviointi ja toimintasuunnitelma valmistuu. (K/E) 2.3 Varhaisen tuen palvelujen sekä oikea-aikaisten mielenterveys- ja päihdepalvelujen tarjonnan myötä nuoren päihteiden käytön ja mielenterveysongelmien vuoksi tehtyjen kiireellisten sijoitusten määrä vähenee vuodesta 2025.
3. Perhehoitoa ja sijoituksen aikana tehtävää työtä kehitetään vastaamaan lasten, perhehoitajien ja perheiden tarpeita	3.1 Kodin ulkopuolelle sijoitettavista lapsista edellisvuotta useampi pääsee laitoshoidon sijaan perhehoitoon. Perhehoidosta laitoshoitoon sijoitettujen lasten määrä vähenee vuodesta 2025. 3.2 Sijoituksen aikaista työskentelyä lasten vanhempien kanssa vahvistetaan. Alle 18-vuotiaana sijaishuollosta kotiutuneiden määrä kasvaa vuodesta 2025.

Ikäihmisten ja vammaisten palvelujen palvelulinja

	Käyttö-suunnitelma 2025	Ennuste 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunnitelma 2027	Talous-suunnitelma 2028	TA2026/ Ennuste muutos
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	%
Toimintatuotot	131 019	131 837	132 176	135 651	139 125	0 %
josta sisäiset tuotot	133	133	137	143	148	3 %
Toimintakulut	874 177	860 068	887 208	923 632	956 258	3 %
josta henkilöstö-kulut	283 843	282 182	304 861	319 281	330 775	8 %
josta sisäiset kulut	123 669	118 886	125 532	130 365	134 434	6 %
Toimintakate	-743 157	-728 230	-755 032	-787 980	-817 133	4 %
Tilikauden tulos	-743 554	-728 614	-755 384	-788 337	-817 493	4 %
Laskennalliset erät	-11 504	-10 005	-7 191	-7 922	-8 361	-28 %
Tilikauden yli/alijäämä	-755 058	-738 619	-762 575	-796 259	-825 854	3 %
Henkilötyövuodet 2026 (HTV2)			5 380			

Taulukko 9.5. Ikäihmisten ja vammaisten palvelujen palvelulinja talousarvioluvut tuhansina euroina sekä henkilötyövuodet.

Palvelulinjan kuvaus ja toiminta-ajatus

Ikäihmisten ja vammaisten palvelulinja muodostuu ikäihmisten palvelujen, vammaisten palvelujen sekä ikäihmisten ja vammaisten yhteisten palvelujen toimialueista. Toiminnan painopisteenä ovat palvelujen yhdenvertainen saatavuus, asiakaslähtöisyys, yhteneväiset palvelujen sisällöt ja asiakasprosessien saumaton toiminta.

Ikäihmisten palveluiden toimialue vastaa kotona asumista tukevista ja asumisen palveluista. Kotona asumista tukeviin palveluihin kuuluvat kotihoito ja yhteisöllinen asuminen tukipalveluineen sekä kuntouttava päivätoiminta. Asumisen palveluihin kuuluvat tilapäinen asuminen, ympärivuorokautinen palveluasuminen ja laitoshoito. Vammaisten palvelujen toimialue vastaa vammaispalvelulain mukaisista palveluista, joita ovat vammaissosiaalityö, vammaisten asumispalvelut, työ- ja päivätoiminta, työhön valmennus, vaativat asiantuntijapalvelut ja laitoskuntoutus. Ikäihmisten ja vammaisten palvelujen yhteiset palvelut toimialue vastaa ennaltaehkäisevistä palveluista, ikäihmisten asiakasohjauksesta, sosiaalihuolto- ja vammaispalvelulakien mukaisesta liikkumisten tuen kokonaisuudesta, yli

65-vuotiaiden huoli-ilmoitusten ensiarvioinnista, gerontologisesta sosiaalityöstä ja omais- ja perhehoitoa tukevasta toiminnasta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Palvelurakenteen, palvelujen sisältöjen ja palveluverkon uudistamista koskevat suunnitelmat sisältyvät laajasti toimeenpanovaiheessa oleviin IKI2035- ja VAPA2035-kehittämisohjelmiin. IKI2035-ohjelmaan laaditaan muutoksia, jotta palveluiden tarpeen kasvuun pystytään vastaamaan. Lisäksi omais- ja perhehoitoa sekä vammaisten asumisen tuen palveluita kehitetään erillisissä kehittämishankkeissa.

Taloustilanne vuodelle 2026 on haastava ja vertailukelpoinen kasvu on sote-palvelulinjojen pienin valtion muuttuviin tehtäviin kohdistamien rahoitusleikkausten takia. Talouden tiukkaan raamiin ei ole pystytty sisällyttämään tarpeen mukaista varausta asiakasmäärien ja -tarpeiden kasvattamiseen. Talouden tasapainotusta jatketaan hallitulla palvelurakenteen keventämisellä. Vuokratyövoiman käyttöä vähennetään edelleen ja omaa varahenkilöstö-resurssia vahvistetaan. Sairauspoissaoloja pyritään vähentämään. Ostopalveluita siirretään osittain omaksi toiminnaksi ja ostopalveluiden kustannuksia ja yksilöhankintoja tarkastellaan osana talouden tasapainotusta. Asiakasmaksujen mahdolliset indeksikorotukset otetaan täysimääräisenä käyttöön.

Vuonna 2026 siirrytään käyttämään yhtenäistä sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmää, mikä edellyttää hallittua käyttöönottoa, henkilöstön perehdytystä ja tiedonsiirron jatkamista. Yhtenäinen asiakastietojärjestelmä edistää päätöksenteon yhdenmukaisuutta, vahvistaa asiakkaiden oikeusturvan toteutumista sekä mahdollistaa henkilöstöresurssien tehokkaamman ja tarkoituksenmukaisemman käytön. Meneillään oleva potilastieto-järjestelmän uudistus edellyttää useissa palveluissa kahden erillisen järjestelmän omaksumista ja käyttöä. Uusien asiakas- ja potilastietojärjestelmien myötä mahdollistuu teknologian käytön edistäminen edelleen.

Henkilöstön riittävyyden varmistaminen on kriittinen menestystekijä koko palvelulinjalla. Henkilöstön veto- ja pitovoimaa edistetään muun muassa osaamisen kehittämisellä sekä tehtävänkuvien ja työnjaon selkeyttämisellä. Sijaistyövoiman käytön tehostamista jatketaan.

Ennaltaehkäisevissä palveluissa vahvistetaan lähitoriverkoston roolia ikääntyneiden ja vammaisten tavoittamisessa, lisätään ammatillista neuvontaa ja ohjausta sekä rakennetaan pysyviä yhteistyömalleja hyvinvointialueen ensivaiheen palvelujen, kuntien, kolmannen sektorin ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa. Vakiinnutetaan yli 65-vuotiaiden huoli-ilmoitusten käsittelyprosessin toimintamalli ja tiivistetään palvelulinjat ylittävää yhteistyötä. Jatketaan

liikkumisen tuen palvelutarpeenarvioinnin kehittämistä ja tuetaan iäkkäiden sekä vammaisten henkilöiden yksilöllisiä ja oikea-aikaisia tuen tarpeita. RAI-arviointityökalun kansalliseen vertailutietokantaan liitettävä versio otetaan käyttöön asiakasohjauksessa ja laajennetaan ennaltaehkäiseviin palveluihin ja gerontologiseen sosiaalityöhön.

Ikäihmisten asumisen palveluissa selvitetään teknologian tarjoamia ratkaisuja vapauttamaan henkilöstön aikaa hoitotyöhön. Laitoshoidon purku jatkuu sopivien toimitilojen löytyessä. Ikäihmisten kuntouttavaa päivätoimintaa toteutetaan monimuotoisesti toimipisteessä ja etäpäivätoiminta vakiinnutetaan osaksi palveluvalikkoa. Henkilöstön osaamista vahvistetaan Voimavarat arjessa -valmennuksella.

Vammaisten palveluissa uuden vammaispalvelulain toimeenpano ja ensisijaisen lainsäädännön yhdyspintojen tarkastelu jatkuu huomioiden 1.1.2026 voimaan astuvaksi esitetty vammaispalvelulain soveltamisalan täydennys elämänvaiheita koskevalla säännöksellä. Vuoden 2027 loppuun saakka toteutetaan myös vanhan lainsäädännön mukaisia palveluita, kunnes kaikki palvelupäätökset on saatettu uuden lain mukaisiksi. Etäpäivätoimintaa lisätään yksilölliseen palvelutarpeen arviointiin perustuen. InterRAI-ID -arviointityökalun käyttöönottoa jatketaan.

Aluevaltuustoon nähden sitovat, merkittävät toiminnalliset muutokset

Ikäihmisten palveluissa kotihoidossa otetaan käyttöön yhtenäinen toiminnanohjaus-järjestelmä. Yhteisöllisen asumisen määrää lisätään avaamalla Melartininkadun yksikkö omaan tuotantoon.

Vammaisten palveluissa vaativien erityispalvelujen rooli ja tehtävät suhteessa terveyden-huollon tehtäviin selkeytetään ja lasten laitoshoito loppuu ja muuttuu vaativaksi asumispalveluksi. Keiturin Soten sekä Kolmostien Terveyden vammaisten asumispalvelut sekä päivä- ja työtoiminta siirtyvät 1.1.2026 liikkeenluovutuksella osaksi omatuotantoa. Asumispalvelukapasiteetti kasvaa Hervantajärven ja Hatanpään asumispalveluyksiköillä. Tukiasuntojen määrää lisätään 10 asunnolla.

Ikäihmisten ja vammaisten palvelut - Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2026

Tavoite	Tavoitetaso 2026
1. Ikäihmisten ja vammaisten palvelurakenteen uudistaminen: palvelujen painopistettä kehitetään varhaisen vaiheen tukea vahvistamalla ja palvelutarpeen kasvuun vastaamiseksi päivitettävien IKI2035 ja VAPA2035 kehittämisohjelmien linjauksin	1.1 Vammaisten tuetun asumisen ja perhehoidon määrä lisääntyy verrattuna vuoteen 2025. 1.2 Yhteisöllisen asumisen kriteerit tullaan arvioimaan ja päättämään kevään 2026 aikana. 1.3 Ikäihmisten laitoshoidon määrä vähenee verrattuna vuoteen 2025. 1.4 Ikäihmisten ja vammaisten yhteisöllisen asumisen asiakasmäärät kasvavat verrattuna vuoteen 2025. Palvelurakenteen kehittämisessä huomioidaan kasvava palveluntarve ja palvelujen riittävyys kaikissa palvelumuodoissa.
2. Ikäihmisten ja vammaisten ohjaus ja neuvonta vahvistuvat	2.1 Lähitorien neuvonta ja ohjausmäärät kasvavat verrattuna vuoteen 2025. 2.2 Ennalta ehkäisevien palvelujen ammatillisen ohjauksen ja neuvonnan suositteluhalukkuus on vähintään 70.
3. Tiedolla johtamisen kehittäminen	2.1 Vammaispalveluiden RAI* otettu käyttöön vammaisten asumispalveluissa omassa tuotannossa, vammais-sosiaalityössä sekä vaativissa erityispalveluissa. 2.2 Yhtenäinen sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmä käyttöönotettu.

* RAI = RAI-järjestelmä (Resident Assessment Instrument) on standardoitu tiedonkeruun ja havainnoinnin välineistö asiakkaiden toimintakyvyn ja palvelutarpeiden arvioimiseksi yhdenmukaisesti ja monipuolisesti.

Sosiaali- ja terveyspalvelut, johto

	Käyttö-suunnitelma 2025	Ennuste 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunnitelma 2027	Talous-suunnitelma 2028	TA2026/ Ennuste muutos
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	%
Toimintatuotot	5 542	5 334	1 463	1 426	1 450	-73 %
josta sisäiset tuotot	0	0	0	0	0	0 %
Toimintakulut	14 245	12 899	9 750	10 169	10 532	-24 %
josta henkilöstö-kulut	5 825	5 563	3 417	3 579	3 707	-39 %
josta sisäiset kulut	981	804	793	826	854	-1 %
Toimintakate	-8 703	-7 565	-8 287	-8 743	-9 083	10 %
Tilikauden tulos	-8 703	-7 572	-8 298	-8 754	-9 093	10 %
Laskennalliset erät	8 881	6 645	7 597	8 022	8 335	14 %
Tilikauden yli/alijäämä	178	-927	-701	-731	-759	-25 %
Henkilötyövuodet 2026 (HTV2)			36			

Taulukko 9.6. Sosiaali- ja terveyspalvelut, johto, talousarvioluvut tuhansina euroina sekä henkilötyövuodet.

Palvelulinjan kuvaus ja toiminta-ajatus

Sote-palvelutuotannon johto vastaa palvelulinjojen toiminnan koordinoinnista, yhteensovittamisesta ja seurannasta tehtäväalueella sosiaali- ja terveysjohtajan johdolla. Palvelulinjalla toimii valmiuskeskus, joka tuottaa palvelut myös Kanta-Hämeen ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueille. Palvelulinjalla työskentelevät myös sosiaali- ja terveydenhuollon professiojohtajat, joiden keskeisinä tehtävinä on yhteensovittaa, valvoa ja johtaa sote-toimintoja ja osaltaan huolehtia näyttöön perustuvien toimintakäytäntöjen hyödyntämisestä. Osaltaan he myös vastaavat potilas- ja asiakasturvallisuudesta sekä yliopisto- ja korkeakouluyhteistyöstä.

Tehtäväalueen digikehittämisen, järjestöyhteistyön ja toiminnan arviointitoiminnan koordinointi sisältyy palvelulinjan tehtäviin. Vuonna 2025 alkanut Sisä-Suomen yhteistyöalueen yhteinen ja Pirkanmaan hyvinvointialueella hallinnoitava sosiaalialan osaamiskeskustoiminta jatkuu valtion rahoittamana vuonna 2026. Osaamiskeskuksen tavoitteena on vahvistaa sosiaalihuollon tutkimus-, kehittämis-, koulutus- ja innovaatiotoimintaa yhteistoiminta-alueella. Koko tehtäväaluetta koskevat yhteiset

laboratoriopalvelujen ja -verkoston kustannukset muodostavat ison osan palvelulinjan toimintamenoista.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Sosiaali- ja terveysjohtajan alaisuudessa toimivan johtamisen tuen tärkeimpiä tehtäviä ovat palvelujen ja toiminnan arviointi, tehtäväalueen palvelu- ja hallintoprosessien koordinointi ja kehittäminen sekä talouden seuranta.

Sote-valmiuskeskus ohjaa yhteistyöalueella sosiaali- ja terveydenhuollon valmiussuunnittelua vastaamaan valtakunnallisia periaatteita. Tavoitteena on tehostaa tilannekuvatiedon hyödyntämistä yhteisen tilannekuva-alustan käyttöönottoa laajentamalla ja varmistamalla menettelyt häiriötilanteiden aikaisen tilannekuvan keräämiseen. Pirkanmaan hyvinvointialueella sote-valmiuskeskuksen tavoitteena on varmistaa sosiaali- ja terveydenhuollon valmiussuunnitelmien laadukas ja kattava kokonaisuus. Painopisteenä on poikkeusolojen valmiussuunnittelu. Erityistä huomiota kiinnitetään suunnitelmien yhteensovittamiseen sekä organisaation sisällä, että keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

Digikehityksen painopisteitä ovat tehtäväalueen digipalvelujen kokonaisuuden, digikehittämisen ja digipalvelumuutoksen koordinointi, arviointi, raportointi ja viestintä. Sosiaalipalveluissa lisätään digipalvelujen käyttöönottoa ja hyödyntämistä uuden asiakastietojärjestelmän tullessa käyttöön. Terveydenhuollossa jatketaan etäasioinnin ja etädiagnostiikan sekä asiakkaan digituen vahvistamista, kansallisten ratkaisujen käyttöönottoa sekä digipalvelujen integrointia perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon rajapinnassa.

Sosiaalialan osaamiskeskuksen painopisteinä ovat sosiaalihuollon tutkimus-, koulutus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen ja koordinointi, toiminnasta lähteviin tarpeisiin kuten erilaiseen selvitystarpeisiin vastaaminen, yhteistyöaluetasoisten sosiaalihuoltoa koskevien hankkeiden koordinointi sekä vahva yhteistyö yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa.

Aluevaltuustoon nähden sitovat, merkittävät toiminnalliset muutokset

Merkittäviä toiminnallisia muutoksia vuodelle 2026 ovat laboratorioverkoston käyttöasteiden parantaminen ja sen kautta tavoiteltava 0,5 M€ kustannussäästö sekä hankerahoituksella toteutetun tehtäväalueen digikehittämisen koordinoinnin osittainen vakinaistaminen yleiskatteellisella rahoituksella.

Sosiaali- ja terveyspalvelut, johto - Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2026

Tavoite	Tavoitetaso 2026
1. Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistäminen sekä järjestöyhteistyö ovat osa kaikkien sosiaali- ja terveyspalvelujen toimintaa	1.1 Valmistellaan ja otetaan käyttöön hyvinvointialuetasoinen hyte-työn tilannekuva- ja raportointimalli. 1.2 Järjestöyhteistyö vakiinnutetaan osaksi sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelulinjojen toimintaa.
2. Asukaslähtöiset ja saavutettavat digitaaliset palvelut ovat ensisijainen asiointikanava yhä useammalle, eri-ikäiselle pirkanmaalaiselle	2.1 Ensivaiheen digitaalisten yhteydenottotapojen kokonaismäärä kasvaa 20 % vuodessa (yhteydenottolomakkeet ja chat). 2.2 Sote-ammattilaisten etätyön osuus kasvaa (vuosittainen kysely), ja asukkaan etäasiointimahdollisuus kasvaa (videovastaanottojen määrä).

9.2 Pelastus- ja ensihoitopalvelut

	Käyttö-suunnitelma 2025	Ennuste 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunnitelma 2027	Talous-suunnitelma 2028	TA2026/ Ennuste muutos
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	%
Toimintatuotot	15 947	11 324	18 494	17 868	18 159	39 %
josta sisäiset tuotot	2 423	2 423	3 547	3 700	3 833	32 %
Toimintakulut	93 949	93 449	100 101	104 092	107 788	7 %
josta henkilöstö-kulut	59 564	59 170	62 011	64 944	67 282	5 %
josta sisäiset kulut	11 088	11 202	12 190	12 665	13 070	8 %
Toimintakate	-78 002	-82 125	-81 607	-86 224	-89 629	-1 %
Tilikauden tulos	-79 543	-83 666	-83 345	-87 962	-91 369	0 %
Laskennalliset erät	-1 272	-1 110	-830	-913	-964	-25 %
Tilikauden yli/alijäämä	-80 816	-84 776	-84 175	-88 875	-92 332	-1 %
Henkilötyövuodet 2026 (HTV2)			826			

Taulukko 9.7. Pelastus- ja ensihoitopalvelut talousarvioluvut tuhansina euroina sekä henkilötyövuodet.

Tehtäväalueen kuvaus ja toiminta-ajatus

Pelastus- ja ensihoitopalvelujen tehtäväalue vastaa hyvinvointialueen pelastustoimen ja ensihoidon tehtävien tuottamisesta sekä niiden resurssien ja jatkuvuuden hallinnasta. Tehtäväalue jakautuu neljään toimialueeseen.

Pelastustoiminnan toimialue huolehtii pelastustoiminnan operatiivisten tehtävien tuottamisesta yhdessä alueen sopimuspalokuntien kanssa. Lisäksi pelastustoiminnan toimialue tuottaa yhteistyöalueella laajan kyvykkyyden tilanne- ja johtokeskuspalvelut.

Ensihoitopalvelu vastaa THL 40 § mukaisesta toiminnasta sekä tuottaa ensihoitoasetuksen mukaiset kenttäjohtotoiminnot ja päivystävän ensihoitolääkärin Pirkanmaalla ja Pohjanmaalla. Lisäksi se hoitaa THL 46 § mukaisen yhteistyöalueen (YTA) ensihoito-keskuksen toiminnot. Ensihoitopalveluun kuuluvat ensihoitokeskus, oma ensihoitotuotanto ja yksityisten palveluntuottajien palvelut hankintasopimusten perusteella, potilaskuljetukset sekä ensihoidon johtokeskus (ml. sote-tike).

Onnettomuuksien ehkäisyn ja siviilivalmiuden toimialue vastaa onnettomuuksien ennaltaehkäisyn tehtävistä, pelastustoimen valvontatehtävistä, väestönsuojelun

suunnittelutehtävistä (siviilivalmius) sekä turvallisuusviestinnästä ja tehostetusta onnettomuusviestinnästä.

Tehtäväalueen yhteisinä, toimialueisiin kiinteästi liittyvinä tukipalveluina, resurssien- ja jatkuvuudenhallinnan toimialue huolehtii pelastuspalvelujen toimialueiden resursseista, toiminnan häiriöttömästä jatkuvuudesta ja kehittämistoimista.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Tehtäväalueen toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat pelastustoimen ja ensihoitopalvelujen palvelutasopäätöksiin. Pelastustoimessa toimintavalmiusaikojen toteuttaminen ja ensihoitopalveluissa tavoittamisaikojen saavuttaminen ovat keskeisiä tavoitteita. Lisäksi huomioidaan, että palveluita tarjotaan hyvinvointialueen sisällä alueellisesti yhdenvertaisesti suhteessa palvelutarpeeseen. Tehtäväalueen yhteistyötä lisätään ja vaikuttavuutta parannetaan sote-palvelutuotannon kanssa ja onnettomuuksien ehkäisytyössä edistetään digitaalisia toimintatapoja.

Toimenpiteet toiminnallisten tavoitteiden sekä järjestämistä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi tehtäväalueen osalta

Uuden ensihoitopalvelujen palvelutasopäätöksen valmistelu vuosille 2027–2030 on meneillään (nykyinen hyväksytty ah 24.4.2023) ja pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelu samoin on käynnissä (nykyinen hyväksytty av 6.11.2023). Sopimuspalokuntien palokuntasopimusten päivittäminen osana palvelutasopäätösvalmistelua käynnistetään vuoden 2026 aikana. Palvelutasopäätökset kytketään hyvinvointialueen strategisiin tavoitteisiin ja strategian toimeenpanosuunnitelmaan sekä tehtäväalueen kansallisiin tavoitteisiin.

Ensihoitopalvelua kehitetään yhteistyössä terveydenhuollon yksiköiden kanssa siten, että kotona annettavat päivystykselliset lähipalvelut muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden. Ensihoito tukee kaupunkiseudun ulkopuolella kotisairaalaa ja suorittaa nostoaputehtäviä. Yhteistyötä koordinoidaan sote-tilannekeskuksen kautta, jonka toimintoihin on yhdistetty ensihoidon johto- ja tilannekeskus, D-tehtäväseulonta sekä potilassiirtojen ajojärjestely. Kaikissa ensihoitoyksiköissä on otettu käyttöön turvallisuusverkossa (TUVE) toimiva kansallinen ensihoitokertomus ja viranomaisten yhteinen kenttäjohtojärjestelmää (Kejo). Yhteistoiminta-alueen (YTA) ensihoitokeskuksen toimintoja kehitetään yhdessä Kanta-Hämeen ja Etelä-Pohjanmaan kanssa erillisiin YTA-sopimuksiin perustuen.

Pelastustoimintaan on muodostettu lakisääteinen yhteistyöaluetasoinen (Pirkanmaa, Kanta-Häme ja Etelä-Pohjanmaa) tilanne- ja johtokeskustoiminto, mikä vahvistaa onnettomuuksiin ja häiriötilanteisiin varautumista. Toimintoja kehitetään laaditun sopimuksen pohjalta. Lisäksi Sisäminiteriön rahoituksen kautta tullaan parantamaan yhteistyöaluetasoista materiaalista valmiutta.

Pelastustoimen investointisuunnitelma sisältää useita paloasemahankkeita. Hankkeet liittyvät toimiin, joilla vastataan Aluehallintoviraston antamaan korjausmääräykseen koskien toimintavalmiusaikojen saavuttamista lakisääteisissä määräajoissa. Toiminnan kannalta keskeisen Nekalan pelastus- ja ensihoitoaseman rakentaminen toteutetaan talousarviovuoden aikana. Hanke valmistuu vuoden 2027 alkuun mennessä.

Pelastustoimen lakisääteisen käyttöönottovelvoitteen mukaisesti korkean varautumisen ja turvallisuuden vaatimusten mukaisesti toteutetun turvallisuusverkon käyttöönotto pelastuspalvelujen toiminnassa laajenee. Turvallisuusverkolla mahdollistetaan häiriötön ja turvallinen työskentely sekä operatiivisessa toiminnassa että tehtäväalueen hallinnollisissa tehtävissä.

Onnettomuuksien ehkäisyn kansallisen uuden tietojärjestelmän käyttöönotto tapahtuu vuoden 2026 alussa.

Talousarviovuonna edistetään alueellista varautumista ja vahvistetaan valmiussuunnittelua yhteistyöalueella yhdessä Kanta-Hämeen ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueiden kanssa.

Pelastus- ja ensihoitopalvelujen palveluverkkosuunnitelmatyö käynnistetään palvelutasopäätösvalmistelun yhteydessä. Laadittava selvitys ulottuu vuoteen 2035 asti.

Talouden tasapainottamiseksi erityistä huomiota kiinnitetään henkilöstöresurssien tarkoituksenmukaiseen ja oikea-aikaiseen kohdentamiseen.

Aluevaltuustoon nähden sitovat, merkittävät toiminnalliset muutokset

Vuosi 2026 on sekä ensihoitopalveluiden että pelastustoiminnan voimassa olevien palvelutasopäätösten viimeinen toteuttamisvuosi. Merkittäviä toiminnallisia muutoksia talousarviovuodelle ei esitetä.

Pelastus- ja ensihoitopalvelut - Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2026

Tavoite	Tavoitetaso 2026
1. Edistetään onnettomuuksien ennaltaehkäisytyössä digitaalisia toimintatapoja	1.1 Onnettomuuksien ehkäisyn määräaikaisen valvonnan kohteet (A1-A6) valvotaan valvontasuunnitelman mukaisesti (100 % toteuma). 1.2 Asiakaspalautejärjestelmä kehitetään automatisoiduksi.
2. Pelastustoimea koskeva toimintavalmiusaikatavoitteet ja ensihoitopalvelua koskevat tavoittamis-aikatavoitteet toteutuvat toimialojen palvelutasopäätösten mukaisesti ja palvelua tarjotaan hyvinvointialueen sisällä alueellisesti yhdenvertaisesti suhteessa palvelutarpeeseen	2.1 A- ja B-kiireellisyysluokan pelastustehtävissä ensimmäinen yksikkö saavuttaa riskiruudulle asetetun toimintavalmius-aikatavoitteen vähintään 50 %:ssa tehtävistä. Pelastusryhmän- ja joukkueen toimintavalmiusaikojen toteumaa arvioidaan hyvinvointialueella kunkin riskiluokan ruuduissa yhteensä (1–4). Toteuman seurannassa minimivaatimus on saavuttaa tehtävistä 80 % tavoiteajassa. 2.2 Ensihoitopalvelussa AB tehtävien 50 %- ja 90 %-osuuksien tavoittamisajat toteutuvat palvelutasopäätöksen mukaisesti. 2.3 Ensihoitopalvelussa heikoin alueellinen toteuma kuntatasolla tavoittamissuhteella mitattuna, poikkeaa vuositasolla tehtävien 50 %-tavoittamisosuuden osalta enintään 25 % tavoitetasosta, ja 90 %-tavoittamisosuuden osalta enintään 10 % tavoitetasosta.
3. Tehtäväalueen yhteistyötä lisätään ja vaikuttavuutta parannetaan sote-palvelutuotannon kanssa	3.1 Tulipalojen aiheuttamat omaisuus- ja henkilövahingot vähenevät vuositasolla. Osana tavoitteen saavuttamista yhteistyötä lisätään sote-palveluiden kanssa (etenkin kotiin vietävät palvelut). 3.2 Ensihoitopalvelun ja muiden sosiaali- ja terveystoimen päivystyksellisten palveluiden yhteistyötä edistetään niin, että sekä sote-tilannekeskukselle että potilassiirtotoiminnalle asetetut tavoitteet toteutuvat. Ensihoidon kuljetukset päivystykseen vähenevät 10 % ja ambulanssilla tapahtuvat kiireettömät potilaskuljetukset vähenevät 20 %.

9.3 Strateginen ohjaus ja järjestäminen

	Käyttö-suunnitelma 2025	Ennuste 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunnitelma 2027	Talous-suunnitelma 2028	TA2026/ Ennuste muutos
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	%
Toimintatuotot	18 197	16 400	15 603	15 598	15 906	-5 %
josta sisäiset tuotot	0	0	0	0	0	
Toimintakulut	66 540	61 847	49 156	51 636	53 477	-21 %
josta henkilöstö-kulut	33 148	33 162	27 790	29 270	30 324	-16 %
josta sisäiset kulut	6 841	7 429	5 705	5 945	6 141	-23 %
Toimintakate	-48 343	-45 447	-33 553	-36 038	-37 571	-26 %
Tilikauden tulos	-32 810	-29 995	-18 475	-20 692	-21 995	-39 %
Laskennalliset erät	32 613	29 995	18 475	20 692	21 995	-39 %
Tilikauden yli/alijäämä	-197	0	0	0	0	0 %
Henkilötyövuodet 2026 (HTV2)			315			

Taulukko 9.8. Strateginen ohjaus ja järjestäminen talousarvioluvut tuhansina euroina sekä henkilötyövuodet.

Tehtäväalueen kuvaus ja toiminta-ajatus

Strategisen ohjauksen ja järjestämisen tehtäväalue vastaa hyvinvointialueen lakisääteisten järjestämistoimintojen strategisesta suunnittelusta, ohjauksesta, resurssien kohdentamisesta sekä järjestämisen omavalvonnasta. Toiminta perustuu aluevaltuuston asettamiin tavoitteisiin.

Tehtäväalueen vastuulla on hyvinvointialuetasoinen strateginen ohjaus ja johtaminen seuraavilla osa-alueilla:

- Strateginen suunnittelu ja talous, mukaan lukien investoinnit ja hankinnat
- Tietojohtaminen
- Henkilöstöjohtaminen
- Hallinto ja päätöksenteko
- Turvallisuus, riskienhallinta ja varautuminen
- Viestintä ja vaikuttaminen

- Tutkimus-, kehittämis-, innovaatiotoiminta ja osaamisen kehittäminen (TKIO)
- Omistajaohjauksen toimeenpano

Aluevaltuustoon nähden sitovat, merkittävät toiminnalliset muutokset

Vuoden 2026 alussa toteutetaan tehtäväalueen merkittävä ja valtuuston kannalta sitova organisaatiomuutos. Se perustuu syksyn 2024 yhteistoimintamenettelyyn, jossa tarkasteltiin organisaatiorakennetta, johdon rooleja ja asiantuntijatehtävien tarkoituksenmukaisuutta. Muutosten toimeenpano alkoi vuonna 2025 ja jatkuu vuoden 2026 puolella. Tehtäväalue uudistuu ja jäsentyy viiteen vastuualueeseen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Talouden, hankintojen ja tietojohtamisen vastuualueella talouden vastuuyksiköstä siirtyy talouspalveluiden toiminnot tukipalveluihin. Strategiseen ohjaukseen jää vain talouden ohjaukseen liittyvä henkilöstö, joka vastaa hyvinvointialueen talouden prosessien johtamisesta, talousarvion, tilinpäätöksen, kuukausi- ja osavuosikatsausten laadinnoista sekä investointisuunnitelmien kokoamisesta ja osaltaan kustannuslaskennasta.

Tietojohtamisen vastuuyksikössä edistetään tiedon tuottamista, jalostamista ja käyttöä organisaatiossa. Yhdenmukainen sote-kirjaaminen tukee laadukkaan tiedon tuottamista. Asiakas- ja potilastietojärjestelmien datoja hyödynnetään raporteissa ja data-analytiikan kehittämisessä. Tiedon hyödyntämisen palveluilla tuetaan tietopohjaista päätöksentekoa erityisesti päivittäisjohtamisessa.

Hankintojen vastuuyksikkö valmistelee hankintaohjelman päivityksen ja toimeenpanee strategian toimeenpanosuunnitelmaa. Keskeisiä tehtäviä ovat hankintojen toiminnanohjaus-järjestelmän käyttöönotto, yhteishankintojen sekä oman ja ostotoiminnan kokonaisjohtamisen edistäminen mm. tuotantotapa-analyysien ja kategoriajohtamisen keinoin. Strategisten sosiaali- ja terveyspalveluhankintojen projektien läpiviennillä ja sopimusaikaisella tuella varmennetaan järjestäjän ohjaustavoitteiden toteutumista ostopalveluissa.

Yleishallinnon ja omistajaohjauksen vastuualueella tehostetaan hallinnon prosesseja muun muassa tekoälyn avulla. Päätöksenteon viestintää monipuolistetaan ja osallistumista vahvistetaan henkilöstön ja päättäjien osalta. Vuorovaikutusta vahvistetaan vaikuttamis-toimielinten, kuntien, asukkaiden ja muiden osallistumiskanavien välillä. Uudistuvan hallinnon ja päätöksenteon ohjelman jatkotoimenpiteitä edistetään. Valtuustoryhmien toimintatuki sisältyy vastuualueen talousarvioon. Toimintatukea on budjetoitu 316 000 euroa, joka on 4 000 euroa/valtuutettu.

Hankintalain odotettu muutos ja sen vaikutukset in house -toimintaan edellyttävät vaihtoehtoisten toimintamallien strategista suunnittelua ja toimeenpanoa. Pirhan omistusrakenteen kehittämistä jatketaan ja omistajaohjauksen keskeiset asiakirjat arvioidaan ja päivitetään tarvittaessa. Yhtiökohtaiset strategialinjaukset tuodaan päätöksentekoon.

Henkilöstö-vastuualueella toiminta on vakiintunut organisaatiomuutoksen jälkeen, mutta yhteistyötä tukipalveluiden henkilöstöpalvelujen, TKIO/Pirha-akatemian ja HR-toimintojen kesken kehitetään edelleen. Strategista HR-toimintaa vahvistetaan ja tiedolla johtamisen käytäntöjä kehitetään henkilöstöjohtamisen tueksi. Osaamisen kehittäminen kohdennetaan strategian ja vastuualueiden tarpeisiin. Pirhalaisuuden kulttuurityötä jatketaan osana esihenkilöiden ja työyhteisöjen tukipalveluja. Työhyvinvoinnin ja työterveyden palveluiden vaikuttavuutta edistetään. Työkykyjohtamista tukevat uudelleensijoitusmäärärahat 0,3 miljoonaa euroa sisältyvät talousarvioon.

Vaikuttaminen ja viestintä -vastuualue tukee asukas-, päätöksenteko- ja sidosryhmä-viestintää painottaen luottamusta, vuorovaikutusta ja kansallista vaikuttamista. Vastuualue koordinoi uutta hyvinvointialuestrategiaa, ja vuoden aikana valmistellaan sen toimeenpano-suunnitelma. Päivitettäviä ohjelmia ovat mm. omavalvontaohjelma, valmius- ja turvallisuussuunnitelmat, viestintäohjelma, asiakaskokemuksen ja osallistumisen ohjelma sekä kuntien kumppanuussopimus. Vastuualue edistää myös palveluverkon kehitystä ja investointihankkeita. Asiakaskokemuksen kehittämisessä korostuvat osallistuminen, tiedon keruu ja sen hyödyntäminen. Vastuualue kehittää myös vaikuttavuusperusteista ohjausta ja omavalvontaa.

TKIO-vastuualueen toiminnan painopiste on vaikuttavien sisäisten asiantuntijapalvelujen tuottamisessa. Vastuualueella jatketaan hyvinvointialueella tehtävän kliinisen tutkimuksen edellytysten kehittämistä sekä vahvistetaan perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon tutkimusta ja kehittämistä. TKIO-tavoitteita edistetään yhteistyössä oppilaitosten, yritysten ja YTA:n muiden toimijoiden kanssa. Kansallista yhteistyötä tehdään mm. TKI-lainsäädännön ja terveysdatahankkeiden parissa.

Strateginen ohjaus ja järjestäminen - Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2026

Tavoite	Tavoitetaso 2026
1. Osallistuminen päätösprosesseihin vahvistuu ja niihin liittyvä viestintä monipuolistuu.	1.1 Hallinnon prosesseja tehostetaan ja sujuvoitetaan hyödyntämällä muun muassa tekoälyä. Päätösprosesseihin liittyvä viestintä monipuolistuu. Lisäksi vahvistetaan henkilöstön ja poliittisten päättäjien osallistumista päätösprosesseissa ja edistetään vaikuttamistoimielinten, kuntien, asukkaiden ja muiden osallistumiskanavien yhteistyötä.
2. Tehtäväalueen uudelleenorganisoitumisella selkeytetään tehtäväalueen strategisen ohjauksen ja järjestämisen roolia hyvinvointialue-organisaatiossa.	2.1 Organisaatiorakenteen arvioinnin perusteella päätetyt muutokset toimeenpannaan vuoden 2026 alusta. Tehtäväalueen uudella organisaatiolla mahdollistetaan resurssien kohdentaminen tehokkaasti hyvinvointialue-organisaation tärkeimpiin osa-alueisiin ja strategisiin tavoitteisiin. 2.2 Tehtäväalueiden rooli järjestämistoiminnassa on selkeytetty.
3. Pirkanmaan hyvinvointialueen uusi strategia ja sitä tarkentava toimeenpanosuunnitelma 2026–2029 saadaan osaksi hyvinvointialueen henkilöstön arkea.	3.1 Strategian toimeenpanosuunnitelman vuoden 2026 tavoitteet on määritelty ja saavutettu. 3.2 Palveluiden verkoston toimeenpanoa jatketaan tehtyjen päätösten mukaisesti. 3.3 Monituottajuusohjelmalla vahvistetaan ostopalvelujen tuloksellista johtamista.

9.4 Tukipalvelut

	Käyttö-suunnitelma 2025	Ennuste 2025	Talous-arvio 2026	Talous-suunnitelma 2027	Talous-suunnitelma 2028	TA2026/ Ennuste muutos
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	%
Toimintatuotot	473 275	466 481	505 629	527 609	544 853	8 %
josta sisäiset tuotot	444 801	437 390	483 257	504 656	521 310	10 %
Toimintakulut	433 793	431 040	469 125	486 540	504 056	9 %
josta henkilöstö-kulut	62 757	64 775	75 591	79 559	82 423	17 %
josta sisäiset kulut	3	4	4	4	5	0 %
Toimintakate	39 482	35 441	36 504	41 069	40 797	3 %
Tilikauden tulos	-3 072	-3 867	-2 963	-402	-4 261	-23 %
Laskennalliset erät	-4 971	-4 589	-2 962	-3 312	-3 521	-35 %
Tilikauden yli/alijäämä	-7 953	-8 365	-5 835	-3 623	-7 691	-31 %
Henkilötyövuodet 2026 (HTV2)			1 343			

Taulukko 9.9. Tukipalvelut talousarvioluvut tuhansina euroina sekä henkilötyövuodet.

Tehtäväalueen kuvaus ja toiminta-ajatus

Tukipalvelut tehtäväalue tuottaa keskitetyt tukipalvelut koko hyvinvointialueen tarpeisiin. Keskitetyt tukipalvelut tuotetaan asiakkaille omana työnä tai ulkoa ostamalla kantaen kokonaisvastuu palveluista ja niiden laadusta. Tehtäväalueella jatketaan edelleen strategiaa tukevien ohjelmien toteuttamista sekä tuottavuuden parantamista kartoittamalla aktiivisesti kustannustehokkaampia tapoja palvelujen laadukkaalle tuottamiselle hyvinvointialueen tarpeisiin.

Aluevaltuustoon nähden sitovat, merkittävät toiminnalliset muutokset

Talouspalvelut siirtyvät Strategisen ohjauksen ja järjestämisen tehtäväalueelta Tukipalvelut tehtäväalueelle ja ne integroituvat Hallintopalvelut toimialueelle.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Hallinto- ja talouspalvelut toimialue tuottaa hyvinvointialueelle lakipalvelut, asian- ja tiedonhallinnan ohjauksen, päätösvalmistelun ja yleishallinnon tukipalveluja, sekä

valvontapalvelut ja potilas- ja sosiaaliasiavastaavapalvelut. Talouspalvelujen osalta toimialue tuottaa kirjanpidon, tilinpäätöksen, ostolaskujen, asiakaslaskutuksen, välitys- ja itsenäistymisvaratilien sekä lastensuojelun perinnän kokonaisuudet. Toiminnassa huomioidaan sekä tukipalvelujen että strategisen ohjauksen hallinnon ja talouden asettamat tavoitteet. Kehittämisen keskiössä on erityisesti asiakastyytyväisyyden parantaminen, päätöksenteon prosessien tehostaminen ja sujuvoittaminen sekä osallisuuden vahvistaminen.

Huoltopalvelut toimialue tuottaa keskitetysti organisaation tarvitsemat palvelut sairaalahuollon, välinehuollon, tekstiilihuollon sekä puhtaus- ja ateriapalveluiden osalta. Palvelut toteutetaan sekä omana työnä että yhteistyössä sidosyksikkökumppaneiden kanssa. Lisäksi hyödynnetään markkinoilta kilpailutettuja palvelusopimuksia. Ostosopimusten laadullista ja taloudellista toteutumista kehitetään systemaattisesti sopimuksiin kirjatun ohjausmallin mukaisesti. Ei-hoidollisten tehtävien haltuunotolla vapautetaan palvelutuotannon henkilöstön työaikaa varsinaiseen hoito- ja hoivatyöhön. Kehittämisen painopisteinä ovat sekä asiakas- että työntekijäkokemuksen parantaminen.

Tietohallinto toimialue vastaa asukkaille ja ammattilaisille tarjottavista ICT-palveluista. Tehtäväkenttään kuuluvat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmät, asukkaan digitaaliset palvelut, hallinnon tukipalvelut, tiedolla johtamisen järjestelmät, infrapalvelut ja lääkintätekniikan palvelut. Tietohallinnon palveluiden osalta siirrytään nykyisistä kuntakohtaisista ratkaisuista kohti hyvinvointialuetasoisia yhtenäisiä järjestelmiä. Yhtenäiset järjestelmät mahdollistavat ammattihenkilöstön sisäisen liikkuvuuden, ammattimaisen tiedolla johtamisen ja ”yhden luukun” digitaalisen asioinnin. Digipalveluilla on keskeinen merkitys palveluverkon uudistamisessa, ja ne tarjoavat täydentävän vaihtoehdon fyysiselle toimipisteverkostolle. Jatkuvuuden turvaamiseksi vahvistetaan kybervalmiuksia. Kumppanuuksia hyödynnetään ohjaamalla toimittajia ohjausmallin mukaisesti. Hankintoja pyritään tekemään yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden kanssa.

Toimitilapalvelut toimialue tuottaa vuokrauksen, tilahallinnan, rakennuttamisen ja ylläpidon palvelut sekä turvallisuuspalvelut ja tukee strategisen ohjauksen tehtäväaluetta toimitilaverkkoon ja rakennusinvestointeihin liittyvissä asioissa. Toiminnan vakiinnuttamista ja yhteisten kiinteistö- ja toimitilajohtamisen käytäntöjen tarkentamista sekä yhteistyöverkostojen rakentamista jatketaan. Kehittämiskohteena on toimitilojen käyttöön liittyvän raportoinnin tehostaminen ja laajentaminen. Valmistellaan uusi kiinteistö- ja toimitilaohjelma vuosille 2026–2029 sekä jatketaan tilankäytön tehostamista yhteistyössä palvelutuotannon kanssa. Toimitilakustannusten kasvua leikataan pienentämällä ulkoisten

palvelu- ja vuokrakustannusten kasvua. Toimitilaturvallisuuden ja varautumisen merkitys on korostunut ja näitä kehitetään aktiivisesti. Samoin jatketaan toimialueen ympäristöraportointia sekä määritetään toimenpiteet julkisen talouden energiasäästöohjelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Henkilöstöhallinnolliset palvelut tarjoavat henkilöstöasioihin liittyvää asiakaspalvelua, johtamisen tuen palveluita sekä juridisia- ja neuvottelupalveluita. Henkilöstöresurssien suunnittelun ja hallinnan palvelut tarjoavat henkilöstösuunnittelun- ja tiedolla johtamisen palveluita, resurssipalveluita, HR-järjestelmien asiantuntija- ja pääkäyttäjäpalveluita sekä rekrytointipalveluita. Palveluiden kehittämistä jatketaan yhteistyössä palveluidenkäyttäjien ja strategisen henkilöstöjohtamisen kanssa. Muita merkittäviä kehittämisen painopistealueita ovat palkkausjärjestelmän uudistaminen ja palkkaharmonisoinnin edistäminen, työvoima-hallintajärjestelmän käyttöönoton edistäminen ja siihen liittyvien toimintamallien uudistaminen, HR-raportoinnin kehittäminen, HR-järjestelmäuudistuksen edistäminen sekä ennakoivaan rekrytointiin panostaminen. Tiivistä yhteistyötä työyhteisöpalveluiden ja osaamis- ja koulutuspalveluiden kanssa jatketaan yhteisen HR-kokonaisuuden säilyttämiseksi.

Tukipalvelut - Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2026

Tavoite	Tavoitetaso 2026
1. Uusien potilastietojärjestelmien käyttöönotot	1.1 Terveydenhuollon uusi yhtenäinen Omni360-järjestelmä on käyttöönotettu sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa vuoden 2026 loppuun mennessä. 1.2 Yhtenäinen suunterveydenhuollon järjestelmä on kilpailutettu ja käyttöönotot on käynnistetty suunnitellusti.
2. Tilankäytön tehokkuuden parantaminen yhteistyössä tilojen käyttäjien kanssa	2.1 Päivitetty toimitilaohjelma ja sen toimeenpanosuunnitelma hyväksytty 05/2026. 2.2 Palvelulinja-/käyttäjäryhmäkohtaiset tavoitetasot vuodelle 2026 asetetaan päivitetyn toimitilaohjelman mukaisina. Tavoitetasot määräytyvät hyväksyttyjen palveluverkko-suunnitelmien, toimitilojen käyttötarkoituksen sekä käyttäjäryhmien mukaan. Tavoitetasot valmistellaan yhteistyössä palvelulinjojen/käyttäjäryhmien kanssa toimitilaohjelman valmistelun yhteydessä.
3. Työtyytyväisyys ja asiakaskokemus	3.1 eNPS* –mittausten vastausprosentti Tukipalvelut -tehtäväalueen henkilöstön osalta yli 50 %. 3.2 Tukipalveluiden asiakastyytyväisyyskyselyn kokonais-NPS – tulos** paranee vähintään 20 % vuoden 2025 syksyn kyselyn tuloksesta.

* eNPS = Employee Net Promoter Score -mittari mittaa, kuinka todennäköisesti työntekijät suosittelisivat työnantajaansa työpaikkana muille.

** NPS = Net Promoter Score -mittari mittaa, kuinka todennäköisesti asiakkaat suosittelisivat palvelua muille.

9.5 Riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen kehittäminen

Pirkanmaan hyvinvointialue työllistää noin 20 000 työntekijää yli 700 toimipisteessä. Alueen asukasmäärältä olemme Suomen suurin hyvinvointialue yli puolella miljoonalla asukkaallamme. Alueellamme tuottamiemme sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden on toimittava kriittisiltä osiltaan kaikissa olosuhteissa 24/7/365. Organisaatiomme asianmukaiset, yhtenäiset ja riittävästi resursoidut riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen menettelyt varmistavat, että Pirkanmaan hyvinvointialue onnistuu tavoitteissaan ja kykenee tuottamaan palveluitaan tehokkaasti, laadukkaasti ja häiriöttä.

Riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen työn suunnittelu, toteuttaminen ja käytännön tekeminen tulee olla järjestelmällistä sekä yhtenäistä toimintaa, jota toteutetaan pitkäjänteiseen suunnitteluun ja tilannetietoon perustuen, jatkuvasti arvioiden ja kehittäen sekä huomioiden eri osa-alueiden sidokset toisiinsa. Organisaation riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen työ on yksi ja yhtenäinen kokonaisuus.

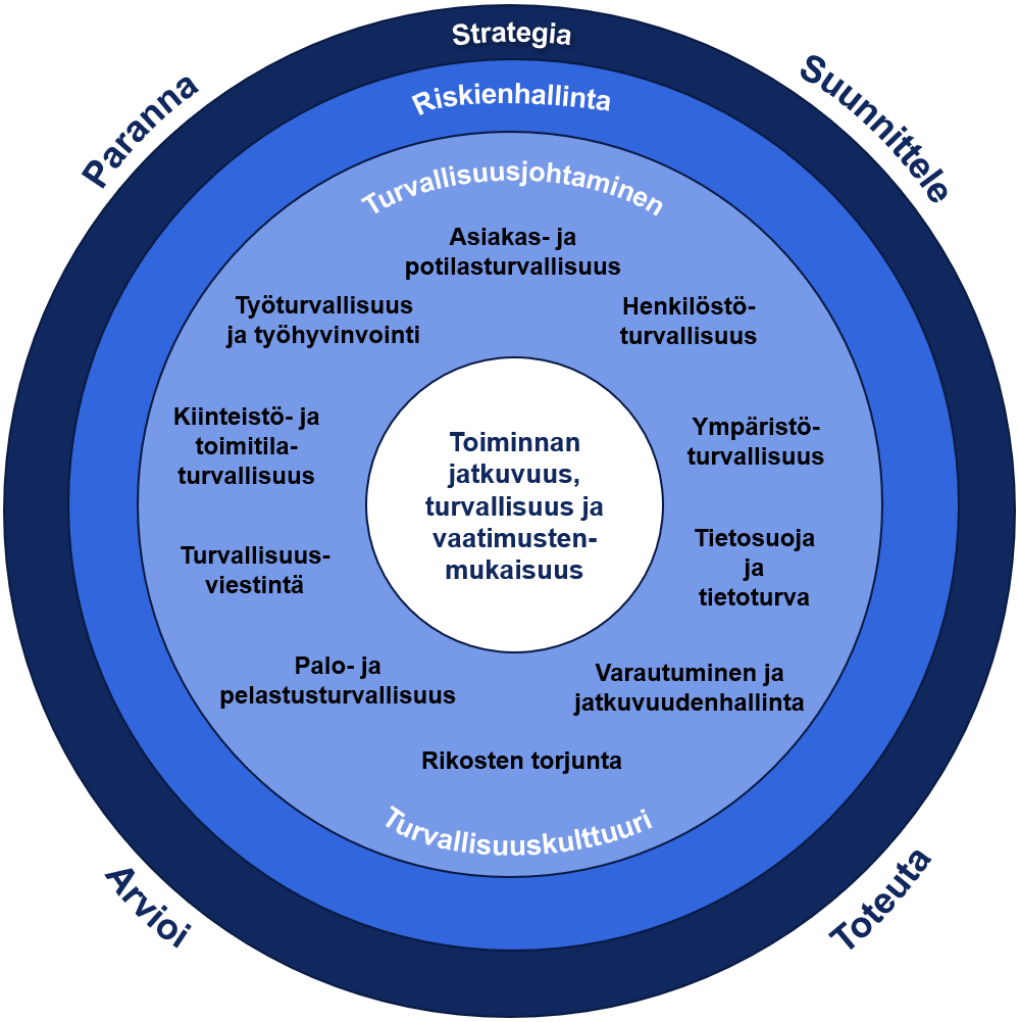

Kuva 9.1. Pirkanmaan hyvinvointialueen riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen kokonaisuus.

Turvallisuuteen panostamalla ja vain erilaisia ongelmia ennalta ehkäisemällä voidaan vähentää sekä inhimillistä kärsimystä että saavuttaa taloudellisia säästöjä. Riittävästi resursoitu ja yhtenä kokonaisuutena johdettu turvallisuusasioiden hoitaminen varmistaa palvelutuotannon tuloksellisuutta ja tavoitteiden saavuttamista. Siksi organisaation riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen menettelyt tulee ymmärtää osana kaikkea toimintaamme.

Riskienhallinnan kehittäminen

Riskienhallinta tukee organisaation tavoitteiden saavuttamista ja tuloksellista toimintaa, mutta muodostaa myös organisaation turvallisuustyön perustan. Sen vuoksi toimintaamme kohdistuvia riskejä arvioidaan, käsitellään sekä raportoidaan säännöllisesti osana osavuosikatsauksia riskienhallintaa ohjaavien asiakirjojen mukaisesti.

Riskienhallinta on organisaatiolle sen koosta riippumatta aina kriittistä toimintaa. Hyvät riskienhallinnan menettelyt tukevat ja mahdollistavat organisaation kykyä hyvään päätöksentekoon. Merkittävin vuoden 2026 tavoite on riskienhallintaohjelmiston kilpailutuksen valmistuminen ja sitä seuraava riskienhallinnan uudistettujen prosessien sekä käytännön työn siirtäminen uuteen sähköiseen ohjelmistoon. Vuonna 2026 toiminnassa painotetaan edelleen riskienhallinnan tärkeyttä ja roolia osana kaikkea organisaation toimintaa. Riskienhallinnan prosessien kehittämistä ja jalkauttamista organisaatioon jatketaan ja sille tulee turvata riittävät resurssit myös asiantuntijuuden osalta.

Turvallisuuden kehittäminen

Hyvinvointialue itsessään tuottaa turvallisuutta toiminta-alueelleen, ja siksi onkin keskeistä huomioida oman toimintamme ja organisaatiomme sisäisen turvallisuustyön merkitys. Turvallisuuden tulee olla merkittävä tekijä toimintamenetelmien ja -tapojen valinnassa sekä henkilökunnan johtamisessa. Keskeistä on varmistaa koko henkilökunnan osallistaminen yhteisen turvallisuuden kehittämiseen.

Oleellista kaikella turvallisuustoiminnalla on edistää strategista tavoitettamme ”Asukkailla ja henkilöstöllä on vahva turvallisuuden tunne”. Yhteistä turvallisuustoimille on ennen kaikkea ennaltaehkäisyn ja ennakoinnin korostuminen kaikessa työssä. Tätä kokonaisuutta tuodaan korostuneesti esiin jälleen vuoden 2026 painopisteenä. Osana jatkuvaa kehittämistä hyvinvointialueelle laaditaan vuoden 2026 aikana uusi organisaation sisäistä turvallisuustyötä pitkäjänteisesti kehittävä ja ohjaava turvallisuussuunnitelma.

Varautumisen ja valmiuden kehittäminen

Hyvinvointialue varmistaa kriisinkestävyyden sekä ydintoimintojen ja palveluiden jatkuvuuden normaalioloissa valmistelluin, koulutetuin ja harjoitelluin valmiussuunnitelmin. Vuoden 2026 aikana laaditaan hyvinvointialueen valmiussuunnitelma kansallisen Valsu-portaalin rakeenteen mukaiseksi. Valmiussuunnitelma antaa yhteiset perusteet konsernin varautumisen johtamiselle ja suunnittelulle ja siinä yhteensovitetaan varautumisen kokonaisuus. Valmiussuunnitelman yleisessä, julkisessa osassa kerrotaan yleisellä tasolla henkilöstölle, luottamushenkilöille ja asukkaille kuinka hyvinvointialue varautuu.

Vuoden 2026 aikana aloitetaan myös poikkeusolojen valmiussuunnitelmien laatiminen. Tavoitteena on, että eri tasoiset suunnitelmat muodostavat yhteneväisen kokonaisuuden. Vuoden 2026 varautumisen kehittämisen painopisteenä on lisäksi henkilöstön ja toimipistetasoisen varautumisosaamisen lisääminen. Tämä toteutetaan mm. jalkautettavan turvallisuus- ja valmiuskansion, varautumisen verkkokoulutusten ja turvallisuusyhdyshenkilöiden perehdytyksen avulla. Keskeinen painopiste on myös sote-valmiuden tilannekuvan kehittäminen osana tiedolla johtamista.

9.6 Konsernirakenne ja -ohjaus

Pirkanmaan hyvinvointialuekonserni muodostuu hyvinvointialueesta ja sen tytäryhteisöistä. Tytäryhteisöjen määrittely tulee kirjanpitolaista. Yhteisö, jossa hyvinvointialueella on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tai 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräysvalta, on hyvinvointialueen tytäryhteisö.

Tytäryhtiöiden lisäksi hyvinvointialue omistaa myös osakkuusyrityksiä. Osakkuusyrityksellä tarkoitetaan yhtiötä, jossa kirjanpitovelvollisella on vähintään viidennes ja enintään puolet yrityksen osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä. Aiemmin osakkuusyrityksen asemassa ollut Pikassos Oy (25 %) on asetettu selvitystilaan yhtiökokouksessa 9.4.2025.

Tytär- ja osakkuusyhtiöiden lisäksi Pirkanmaan hyvinvointialueen omistuksessa on alle 20 %:n omistusosuudella olevia yhtiötä.

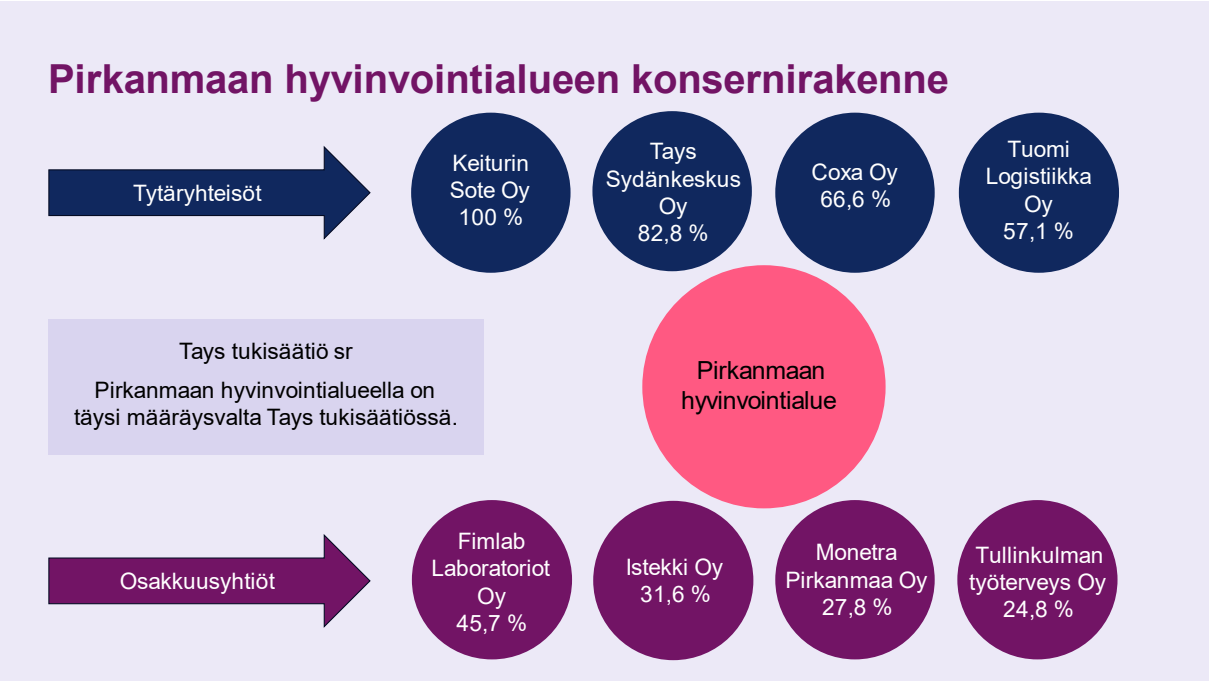

Kuva 9.2. Pirkanmaan hyvinvointialueen konsernirakenne.

Konsernin ohjaaminen ja konsernijohto

Laki hyvinvointialueesta määrittelee hyvinvointialueen omistajaohjauksen, tytäryhtiöiden ohjauksen ja konsernijohdon. Hyvinvointialueen hallintosäännössä täsmennetään toimielinten ja viranhaltijoiden rooleja.

Omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla hyvinvointialue omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Omistajaohjaus voi liittyä muun muassa perustamissopimuksiin, yhtiöjärjestysmääräyksiin, palvelujen tuottamista koskeviin ja muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen hyvinvointialuetta eri yhteisöissä edustaville henkilöille, muuhun hyvinvointialueen määräysvallan käyttöön sekä muihin vastaaviin seikkoihin.

Omistajaohjauksella on huolehdittava, että hyvinvointialueen tytäryhtiön toiminnassa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin kokonaisetu. Omistajan tulee varmistaa palvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu, vaikuttavuus sekä kustannustehokkuus. Lisäksi omistajan tulee varmistaa avoimuus ja viestintä sekä palvelujen käyttäjien ja hyvinvointialueen osakkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutuminen.

Hyvinvointialue ohjaa konsernin tytäryhtiöitä sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjä aluevaltuuston antamilla omistajaohjauksen periaatteilla ja konserniohjeella. Konserniohjeessa annetaan määräykset muun muassa hyvinvointialuekonsernin talouden

suunnittelusta ja raportoinnista, riskienhallinnan järjestämisestä sekä velvollisuudesta hankkia hyvinvointialueen kanta asiaan ennen päätöksentekoa. Hyvinvointialuekonsernin tytäryhtiöiden omistajaohjaukseen kuuluu myös vuosittain asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä niiden seuranta.

Laki hyvinvointialueesta määrittelee, että konsernijohtoon kuuluvat aluehallitus, hyvinvointialuejohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisesti konsernijohtoon kuuluu myös konsernijohtaja. Konsernijohto vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä hallintosäännön mukaisesti.

Tytäryhtiöiden tavoitteet

Talousarviossa asetetaan tytäryhtiöille toiminnan ja talouden tavoitteet. Tytäryhtiöiden toiminnasta ja taloudesta raportoidaan konsernijohdon erikseen määräämällä tavalla. Konserni- ja toimitilajaosto on kokouksessaan 21.10.2025 esittänyt aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle, että tytäryhtiöille asetetaan seuraavat tavoitteet vuodelle 2026:

Coxa Oy

- Hyvinvointialueelle kohdistuva nettokustannus (sisältäen hoitotakuun edellyttämän toiminnan kokonaisuudessaan) on enintään 34,2 miljoonaa euroa.
- Tilikauden tulos (verojen jälkeen) on 4 miljoonaa euroa.
- Asiakastyytyväisyyttä mittaava NPS-arvo on yli 95 (”Kuinka todennäköisesti suosittelisit Coxaa parhaalle ystävällesi, jos hän tarvitsee tekonivelleikkausta?”)
- Henkilöstön tyytyväisyyttä mittaava eNPS-arvo on yli 60 ("Kuinka todennäköisesti suosittelisit Coxa Oy:tä työnantajana ystävällesi tai tuttavallesi?").

Keiturin Sote Oy

- Pirkanmaan hyvinvointialueelle kohdistuva myynti on enintään 7,4 miljoonaa euroa (1.1.-31.3.2026).
- Tilikauden tulos (verojen jälkeen) on lievästi positiivinen.
- Asiakastyytyväisyyttä mittaava NPS-arvo on yli 80 (”Kuinka todennäköisesti suosittelisit Keiturin Sote Oy:tä parhaalle ystävällesi, jos hän tarvitsee Keiturin Sote Oy:n tuottamaa hoitoa?”).
- Henkilöstön tyytyväisyyttä mittaava eNPS-arvo on yli 20 ("Kuinka todennäköisesti suosittelisit Keiturin Sote Oy:tä työnantajana ystävällesi tai tuttavallesi?").

Tays Sydänkeskus Oy

- Pirkanmaan hyvinvointialueelle kohdistuva nettokustannus on enintään 66,5 miljoonaa euroa. Kustannusraamista poikettaessa sovelletaan tavoitekustannusmallia (yhtiö maksaa 60 % ylityksestä ja hyötyy 60 % alituksesta).
- Tilikauden tulos (verojen jälkeen) on 1 miljoonaa euroa.
- Asiakastyytyväisyyttä mittaava NPS-arvo (tekstiviestillä mitattuna) on yli 85 (”Kuinka todennäköisesti suosittelisit Tays Sydänkeskus Oy:tä parhaalle ystävällesi, jos hän tarvitsee hoitoa sydänsairauksiin?”).
- Henkilöstön tyytyväisyyttä mittaava eNPS-arvo on yli 30 ("Kuinka todennäköisesti suosittelisit Tays Sydänkeskus Oy:tä työnantajana ystävällesi tai tuttavallesi?").

Tuomi Logistiikka Oy

- Pirkanmaan hyvinvointialueelle kohdistuva myynti on enintään 137 miljoonaa euroa
- Tilikauden tulos (verojen jälkeen) on 0,2–1 %:a liikevaihdosta
- Asiakastyytyväisyyttä (sidosryhmät, palveluiden tilaajat) mittaava NPS-arvo on yli 15 (”Kuinka todennäköisesti suosittelisit Tuomi Logistiikka Oy:tä parhaalle ystävällesi?")
- Henkilöstön tyytyväisyyttä mittaava eNPS-arvo on positiivinen ("Kuinka todennäköisesti suosittelisit Tuomi Logistiikka Oy:tä työnantajana ystävällesi tai tuttavallesi?").
- Liiketoimintatavoitteet:
    - Varaston toimitusvarmuus on vähintään 95 %.
    - Yksilökuljetuksissa ajamatta jääneet kyydit enintään 0,2 %.
    - Ryhmäkuljetuksissa yli 15 min myöhästyneet kyydit enintään 2 %.

10 TULOSLASKELMAOSA

10.1 Talousarvion rakenne ja sisältö

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on yleisperustelut, käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sitovuustasot on esitetty luvussa: Talousarvion rakenne, sitovuus, seuranta ja tilivelvolliset sivulta 19 alkaen.

Hyvinvointialueen kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan kirjanpitolakia sekä hyvinvointialuelakia. Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja kirjanpitolain, tilinpäätöstietoja koskevan valtioneuvoston asetuksen sekä hyvinvointialueesta annetun lain kirjanpitoa, tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten soveltamisesta. Hyvinvointiyhtymien tuloslaskelma laaditaan kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston antamaa ohjeistusta noudattaen.

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittääkö tuottoina ja valtion rahoituksena kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen.

Toiminnan tuotot ja kulut ryhmitellään hyvinvointialueen tuloslaskelmakaavassa tuotto ja kululajeittain.

10.2 Käyttösuunnitelmat

Aluevaltuuston hyväksymä talousarvio tarkennetaan käyttösuunnitelman laatimisen yhteydessä kustannuspaikkatasolle. Käyttösuunnitelmien mukaiset tulot ja menot tallennetaan taloussuunnittelujärjestelmään ja käyttösuunnitelmat vahvistetaan soveltuvin osin joko toimi- tai vastuualuetasoisesti hyvinvointialueen aluehallituksessa tammikuussa 2026.

10.3 Talousarvion laadintaperusteet

Toimintatuotot

Myynti- ja maksutuotot ovat hyvinvointialueen tuottamistaan suoritteista ulkopuolisilta saamia vastikkeita.

Myyntituottoja ovat tulot tavaroista ja palveluista, jotka on tarkoitettu myytäväksi pääsääntöisesti omakustannushintaan. Myyntituottoja ovat myös korvaukset suoritteista, jotka hyvinvointialue on valtion toimeksiannosta tuottanut ja luovuttanut kolmannelle osapuolelle. Myyntituottoja on talousarviossa yhteensä 255,9 miljoonaa euroa, + 1,7 % verrattuna vuoden 2025 ennusteeseen. Näistä 173,6 miljoonaa euroa on muille hyvinvointialueille suunnattua myyntiä ja se koostuu suurimmalta osin erikoissairaanhoidon myynnistä.

Maksutuottoja ovat asiakasmaksut ja muut maksut niistä tavaroista ja palveluista, joiden hinnoittelun tarkoituksena ei ole kattaa tuotantokustannuksia kokonaisuudessaan tai joiden hinnat määritellään asiakkaan maksukyvyn mukaan. Maksujen perusteista säädetään laissa tai asetuksessa ja niitä on näiden puitteissa tarkennettu Pirkanmaan hyvinvointialueella. Tällaisia maksutuottoja ovat mm. terveydenhuollon asiakasmaksut kuten terveyskeskus-, poliklinikka- ja laitoshoidon maksut sekä sosiaalitoimen erilaiset sosiaalipalvelumaksut. Talousarvion maksutuotot on arvioitu edellisiin vuosiin ja valtioneuvoston asetukseen pohjautuen. Maksutuottoja on suunniteltu yhteensä 202,9 miljoonaa euroa, joka on 6,3 miljoonaa euroa (3,2 %) enemmän kuin vuoden 2025 ennusteessa.

Tuet ja avustukset merkitään omaksi ryhmäkseen tuloslaskelmalla ja ne sisältävät esimerkiksi erilaisia hankerahoituksia tai muita korvamerkittyjä rahoituksia. Näitä on talousarviossa yhteensä 28,1 miljoonaa euroa ja ne vähenevät merkittävästi (13,8 miljoonaa euroa, - 33,0 %) vuoden 2025 ennusteeseen verrattuna. Pienenemisen taustalla on erityisesti hyvinvointialueiden alkuun suunnattujen kehityshankerahoitusten loppuminen.

Muihin toimintatuottoihin sisältyvät muut kuin edellä mainitut säännöllisesti kertyvät toimintatuotot kuten vuokratuotot. Muita toimintatuottoja arvioidaan kertyvän kaikkiaan noin 28,8 miljoonaa euroa, joista vuokratuottojen osuus on 24,5 miljoonaa euroa.

Omaan käyttöön valmistettavan aktivoitavan hyödykkeen valmistuksen arvo esitetään tuloslaskelmassa omana nimikkeenään. Valmistus omaan käyttöön on tuloslaskelman menonsiirto, jonka avulla tuloslaskelmaan kirjatut pysyvien vastaavien menot vähennetään tuloslaskelmasta. Tällaisia menoja liittyy esimerkiksi suuriin investointiohjelmiin ja näitä on talousarvioon suunniteltu 2,5 miljoonaa euroa.

Sisäiset palvelut

Sisäisiä palveluita tuottavat yksiköt sekä näitä palveluita käyttävät yksiköt ovat talousarviovalmistelussaan yhdessä arvioineet, kuinka paljon ne tarvitsevat sisäisiä palveluita. Tämä on pohjana myös sisäisiä palveluita tuottavien yksiköiden talousarviovalmistelussa ja sisäisten palveluiden myynteinä. Sisäisiä palveluita on ohjattu valmistelussa samoilla prosentuaalisilla kasvuraameilla, kuin muutakin toiminta. Sisäiset erät sisältyvät sekä palveluita tuottavien yksiköiden, että palveluita käyttävien yksiköiden tuottoihin ja kuluihin. Koko hyvinvointialuetta koskien talousarviokirjassa esitetään tuloslaskelmat sekä ilman sisäisiä tuotto- ja kulueriä, että myös sellainen tuloslaskelma, joka sisältää sisäiset erät. Hyvinvointialuetasolla talousarviokirjan teksteissä lukuja on pääsääntöisesti verrattu ilman sisäisiä eriä, koska esimerkiksi organisaatiomuutosten yhteydessä ne vääristävät helposti kokonaisvertailua. Palvelulinjojen ja niiden alla toimi- ja vastuualueiden talousarvioissa ne ovat olennaisia kulu- ja tuottoeriä ja sisältyvät vertailuihin mukaan. Sisäisiä eriä voivat olla suoritteisiin perustuvat sisäiset laskutukset, sisäiset vuokrat tai laskennallisin jakoperustein määritetyt vyörytyserät. Vuoden 2026 talousarvio sisältää kaikkiaan 796,3 miljoonaa euroa sisäisiä myyntejä ja sisäisiä ostoja.

Toimintakulut

Talousarvion toimintakulut ilman sisäisiä eriä ovat yhteensä 2 969,2 miljoonaa euroa, joka on 97,3 miljoonaa euroa (3,4 %) suurempi kuin vuoden 2025 ennuste (75,4 miljoonaa euroa ja 2,6 % vs. TA 2025). Toimintakuluarviot on tehty kululajeittain ja arviot perustuvat vuosien 2024 ja 2025 toteuma- ja ennustetietoihin sekä vuodelle 2026 tiedossa oleviin tai suunniteltuihin muutoksiin. Vuoden 2025 aikana käytävien yhteistoimintaneuvotteluiden vaikutukset on otettu huomioon vuoden 2026 talousarviossa.

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut sisältävät ennakonpidätyksen alaiset palkat, palkkiot ja niihin verrattavat kulut sekä välittömästi palkan, palkkion tms. perusteella määräytyvät kulut, kuten eläkekulut, sosiaaliturvamaksut sekä lakisääteiset ja vapaaehtoiset henkilövakuutusmaksut.

Henkilöstökuluista vähennetään hyvinvointialueen saamat yksittäisiä työntekijöitä koskevat henkilöstökorvaukset kuten Kansaneläkelaitoksen ja muiden vakuutuslaitosten suorittamat sairaus- ja vanhempainpäivärahat sekä perhevapaakorvaus.

Henkilöstön työtehtäviin liittyviä matka- ja koulutuskuluja ei sisällytetä talousarviossa henkilöstökuluihin vaan luonteensa mukaisiin kululajeihin.

Talousarvion palkat ja palkkiot ovat yhteensä 1 061,7 miljoonaa euroa (+ 64,5 miljoonaa euroa ja 6,5 % vs. vuoden 2025 ennuste ja + 5,5 % vs. TA 2025). Palkkojen kasvu verrattuna vuoteen 2025 on selvästi toimintakulujen kokonaiskasvua suurempaa johtuen tavoitteesta siirtää ostopalveluita ja henkilöstövuokrausta enemmän omaksi toiminnaksi. Lisäksi sote-alojen palkkakustannus-taso nousee yleistä palkkatasoa ja inflaatiota enemmän. Myös palkkojen harmonisoinnin eteneminen kasvattaa palkkamenoja.

Henkilösivukuluihin sisältyviä eläkekuluja ovat eläkevakuutusmaksut, eläkkeet ja Kevan tasausmaksu sekä muita henkilösivukuluja sosiaaliturvamaksut sekä lakisääteiset ja vapaaehtoiset henkilövakuutusmaksut. Henkilösivukulujen osuus palkkakuluista on talousarviossa kokonaisuudessaan keskimäärin noin 24 % ja niiden määrä on 254,5 miljoonaa euroa.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostot jaetaan tuloslaskelmassa suoraan asiakkaalle ostettuihin asiakaspalveluiden ostoihin ja palveluihin, joita hyvinvointialue käyttää omassa palvelutuotannossaan. Palveluiden ostojen keskimääräisenä kustannustason muutosarviona on suunnittelussa käytetty hyvinvointialueiden hintaindeksiä tai palveluntuottajien kanssa erikseen neuvoteltuja muutoksia.

Syyskuussa 2025 tilastokeskuksen raportoima inflaatio oli 0,5 %.

Asiakaspalvelut ovat hyvinvointialueen asiakkaille tarkoitettuja lopputuotepalveluja, joita hyvinvointialue ostaa muilta palvelujen tuottajilta. Talousarviossa asiakaspalveluiden ostoja on yhteensä 832,8 miljoonaa euroa (-1,1 % ja - 8,9 miljoonaa euroa vs. ennuste 2025). Asiakaspalveluiden osuus toimintakuluista on noin 28 % ja se kuvastaa ostopalveluina tuotettavien palveluiden osuutta kaikesta palveluntuotannosta.

Muut kuin asiakaspalvelut ovat hyvinvointialueen omassa suoritetuotannossaan käyttämiä palveluja. Näitä ovat mm. asiantuntijapalvelut, toimistopalvelut, ICT-palvelut, rahoitus- ja pankkipalvelut, työvoiman vuokraus, painatukset, ilmoitukset ja markkinointi, posti- ja kuriiripalvelut, vakuutukset, puhtaanapito- ja pesulapalvelut, rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut, koneiden, kaluston ja laitteiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut, majoitus- ja ravitsemuspalvelut, matkustus- ja kuljetuspalvelut, sosiaali- ja terveyspalvelut, koulutus- ja kulttuuripalvelut sekä muut yhteistoimintaosuudet. Näiden ostojen varaus talousarviossa on yhteensä 432,6 miljoonaa euroa (+ 5,0 % ja 20,6

miljoonaa euroa vs. ennuste 2025). Näistä suurin yksittäinen tilierä on ICT-palveluiden ostot (142,7 miljoonaa euroa) ja toiseksi suurin erä on laboratoriopalveluiden ostot (65,7 miljoonaa euroa).

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin luetaan mm. toimistotarvikkeet, kirjallisuus, elintarvikkeet, vaatteisto, lääkkeet, hoitotarvikkeet, puhdistusaineet ja -tarvikkeet, poltto- ja voiteluaineet sekä lämmön, sähkön, kaasun ja veden hankintamenot. Näiden osuus talousarviossa on yhteensä 187,0 miljoonaa euroa (- 0,7 % ja 1,3 miljoonaa euroa vs. ennuste 2025) ja ryhmiteltyinä ne koostuvat lääkevalmisteista (52,0 miljoonaa euroa), hoito- ja kuntoutustarvikkeista (103,8 miljoonaa euroa) sekä muista tarvikkeista (31,2 miljoonaa euroa).

Avustukset

Avustukset sisältävät kotitalouksille maksetut tuet ja avustukset samoin kuin yhteisöille myönnetyt tuet ja avustukset. Kotitalouksille myönnettyjä avustuksia ovat mm. täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki, omaishoidon tuki, sellaiset vammaisille suunnatut tukitoimet, joista hyvinvointialue korvaa tietyt tuen saajan itse hankkimat tavarat tai palvelut (mm. henkilökohtainen avustaja, päivittäisistä toiminnoista suoriutumisessa tarvittavat välineet, koneet, laitteet, asunnon muutostyöt, ylimääräiset vaatetuskustannukset tai erityis-ravinnosta aiheutuvat kustannukset), myös vammaisten matkoihin annetut taksisetelit tai tavarana annetut avustukset, veroton kuntoutus-, työosuusraha sekä erilaiset apurahat.

Yhteisöille myönnettyjä avustuksia ovat mm. erilaiset yhdistyksille maksettavat toiminta-avustukset ja jäsenen osallistuminen hyvinvointiyhtymän investointiin silloin, jos sitä ei voida merkitä taseen muihin pitkävaikutteisiin menoihin.

Avustuksia talousarviossa on kaikkiaan 57,6 miljoonaa euroa. Niitä on merkittävästi vähemmän kuin vuoden 2025 talousarviossa, koska vammaisten henkilökohtaisten avustajien kustannukset on siirretty aiemmasta poiketen avustuksista palveluiden ostoihin.

Muut toimintakulut

Muihin toimintakuluihin sisältyvät mm. vuokramenot, vahingonkorvaukset, takaustappiot, vakuutusturvan ylittävät kertaluonteiset vahingot ja hyvinvointialueen maksamat välittömät verot, esimerkiksi liiketoiminnan yhteisövero, kiinteistövero sekä välilliset verot. Muut toimintakulut ovat yhteensä 142,9 miljoonaa euroa ja ne ovat 0,8 % ja 1,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2025 ennuste. Rakennusten ja laitteiden vuokrien ja

leasingsopimusten osuus on yhteensä 133,6 miljoonaa euroa (- 1,7 % ja - 2,3 miljoonaa euroa vs. ennuste 2025).

Toimintakate

Toimintakate kertoo hyvinvointialueen nettotoimintamenot, jossa toimintatuotot ja toimintakulut on laskettu yhteen. Toimintakate on tehtäväalueilla ja soten palvelulinjoilla sitova tavoite. Toimintakate on - 2 451,0 miljoonaa euroa ja se on 4,2 % ja 99,9 miljoonaa euroa suurempi kuin vuoden 2025 ennusteessa ja 3,3 % ja 79,3 miljoonaa euroa suurempi kuin TA 2025.

Valtion rahoitus

Tuloslaskelman valtion rahoitukseen sisältyy hyvinvointialueiden rahoituslain mukainen palvelujen järjestämiseen tarkoitettu yleiskatteinen rahoitus. Valtion rahoituslaskelmissa yleiskatteellinen rahoitus jaetaan sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien rahoitukseen ja pelastustoimen tehtävien rahoitukseen. Valtion rahoitus vuodelle 2026 on kaikkiaan 2 577,8 miljoonaa euroa, joka on 2,7 % ja 68,9 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2025 rahoitus. Tarkemmin rahoitusmallin periaatteita on avattu talousarviokirjan kappaleessa Hyvinvointialueen rahoituksen periaatteet sivulta 17 alkaen.

Hyvinvointialueiden rahoituksessa huomioidut tehtävämuutokset on esitelty seuraavassa taulukossa. Niiden rahoitusta pienentävä osuus on - 0,26 % koko maan tasolla sekä Pirkanmaalla.

Valtion vuoden 2026 talousarvioesityksen mukaiset sote-rahoituksen tehtävämuutokset	Euroa	Pirhan laskennall. osuus, euroa
Sairaaloiden ja päivystysten sekä erikoissairaanhoidon työnjako (HO 2023)	-23 400 000	-2 223 437
Iäkkäiden ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoituksen keventäminen teknologiaa hyödyntäen (HO 2023) ja teknologian hyödyntäminen kotihoidossa (Lisätoimet 2025)	-50 900 000	-4 836 450
Ajokorttitarkastusten rajaaminen julkisen palveluvalikoiman ulkopuolelle (Lisätoimet 2024)	-800 000	-76 015
Keliakiakorvauksen laajentaminen, lääkärinlausuntojen lisääntyminen	1 000 000	95 019
Keliakiakorvaus, siirto rahoitettavaksi toimeentulotuesta	-1 000 000	-95 019
Terapiatakuu (Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden vahvistaminen) (HO 2023)	10 982 000	1 043 495
Vammaispalvelulain soveltamisalan muutos (Lisätoimet 2024 ja StVM 28/2024)	6 400 000	608 119
Vammaispalvelulain muuttaminen PeV:n elämänvaihetta koskevien linjausten mukaiseksi (Lisätoimet 2025)	-20 200 000	-1 919 377
Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki (kotoutumislain muutoksen v. 2025 vaikutus) (siirto momentille 32.50.30)	-319 000	-30 311
Kuntouttavan työtoiminnan aktivointisuunnitelmien hallinnollinen keventäminen (Lisätoimet 2025)	-1 600 000	-152 030
Demokratiarahan vähentäminen (Lisätoimet 2025)	-4 889 969	-464 638
Omaishoidon ja perhehoidon palkkiotason nostaminen	15 800 000	1 501 295
Käyttämättä jääneen palvelun maksun korotus	-1 500 000	-142 528
Toisiolain muuttaminen, tietoaineistojen käsittelyn laajentaminen	1 000 000	95 019
Hedelmöityshoitojen haittakorvauksen korotus	10 000	950
Terveystarkastuksista aiheutuva säästö	-2 550 000	-242 298
Sote-rahoituksen tehtävämuutokset v. 2026 yhteensä	**-71 966 969**	**-6 838 205**

Taulukko 10.1. Valtion vuoden 2026 talousarvioesityksen mukaiset sote-rahoituksen tehtävämuutokset.

Muu valtiolta tuleva rahoitus kuten valtion ns. täyden korvauksen periaatteella maksamat korvaukset hyvinvointialueen suoritteista sisältyvät myyntituottoihin. Muut valtiolta saadut tuet ja avustukset käyttötalouteen kirjataan toimintatuottoihin tukiin ja avustuksiin.

Rahoitustuotot- ja kulut

Rahoitustuotoissa ja -kuluissa ilmoitetaan rahoitustoiminnan tuotot ja kulut. Rahoitustuottoja talousarvioon on arvioitu yhteensä 16,9 miljoonaa euroa ja ne muodostuvat tytär- ja osakkuusyhtiöiltä odotettavista osinkotuloista sekä käyttötilien tai korkosijoitusten korkotuotoista. Rahoitustuotoista osinkotuottojen osuus on 7,0 miljoonaa euroa. Rahoitus-kuluja talousarvioon on suunniteltu yhteensä 10,8 miljoonaa euroa ja ne koostuvat pääosin nykyisten lainasopimusten sekä vuonna 2026 nostettavien lainojen koroista tai näiden korkosuojauksista.

Vuosikate

Hyvinvointialueen tuloslaskelman välituloksena esitettävä vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuoden 2026 talousarviossa vuosikate on 132,9 miljoonaa euroa, ja sillä saadaan katettua investointiosan kaikki laiteinvestoinnit, osa rakennusinvestoinneista sekä myös lainan lyhennykset.

Poistot

Poistot ja arvonalentumiset esitetään kahtena eränä tuloslaskelmassa: suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset. Poistoina esitetään kaikki suunnitelman mukaiset poistot pysyviin vastaaviin kuuluvien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista. Myös poistosuunnitelmia muutettaessa aiheutuneet lisäpoistot merkitään suunnitelman mukaisiksi poistoiksi. Poistojen perusteena käytetään aluevaltuuston hyväksymää poistosuunnitelmaa. Talousarvio sisältää 47,0 miljoonaa euroa poistoja, joista poistot rakennuksista ovat 29,5 miljoonaa euroa ja loppuosuus sisältää poistoja koneista, kalustosta, kiinteistä rakenteista ja muista pitkävaikutteisista menoista.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus. Pirkanmaan hyvinvointialueen tilikauden tulos on vuoden 2026 talousarviossa + 85,9 miljoonaa euroa.

Tilikauden yli- tai alijäämä

Hyvinvointialueen talousarviossa on varattu poistoeron muutosta 0,1 miljoonaa euroa. Sen jälkeen tilikauden ylijäämäksi vuodelle 2026 jää 86,0 miljoonaa euroa. Taseessa ennustetaan olevan vuoden 2025 lopussa kertynyttä alijäämää 74,1 miljoonaa euroa, joten

vuoden 2026 suunniteltu ylijäämä riittää kattamaan kertyneen alijäämän ja talousarvio on lakisääteisessä tasapainossa.

Vuoden 2026 talousarvio ja vertailu vuoden 2025 ennusteeseen sekä vuosien 2026 talousarvio ja vuosien 2027 sekä 2028 taloussuunnitelmat on esitelty seuraavissa kuvissa.

10.4 Vuoden 2026 talousarvio

1 000 €, ilman sisäisiä eriä

Tilin nimi	Talousarvio 2026	Ennuste 2025	Muutos-%	Muutos 1 000 €
TOIMINTATUOTOT	**518 276**	**520 855**	**-0,5 %**	**-2 579**
Myyntituotot	255 977	251 589	1,7 %	4 387
Maksutuotot	202 859	196 518	3,2 %	6 341
Tuet ja avustukset	28 133	41 931	-32,9 %	-13 798
Muut toimintatuotot	28 816	28 643	0,6 %	173
Valmistus omaan käyttöön	2 491	2 174	14,6 %	316
TOIMINTAKULUT	**2 969 228**	**2 871 930**	**3,4 %**	**97 298**
Henkilöstökulut	1 316 187	1 229 714	7,0 %	86 472
Palkat ja palkkiot	1 061 729	997 207	6,5 %	64 522
Henkilösivukulut	254 457	232 507	9,4 %	21 950
Palvelujen ostot	1 265 469	1 253 834	0,9 %	11 636
Asiakaspalvelujen ostot	832 838	841 799	-1,1 %	-8 961
Muiden palvelujen ostot	432 631	412 035	5,0 %	20 596
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	187 048	188 365	-0,7 %	-1 317
Avustukset	57 643	56 006	2,9 %	1 638
Muut toimintakulut	142 881	144 012	-0,8 %	-1 131
Vuokrakulut	133 567	135 866	-1,7 %	-2 299
Muut kulut	9 314	8 146	14,3 %	1 168
TOIMINTAKATE	**-2 450 952**	**-2 351 075**	**4,2 %**	**-99 877**
Valtion rahoitus	2 577 764	2 508 874	2,7 %	68 890
Rahoitustuotot ja -kulut	6 098	7 333	-16,8 %	-1 235
Rahoitustuotot	16 871	16 659	1,3 %	212
Rahoituskulut	10 773	9 327	15,5 %	1 447
VUOSIKATE	**132 909**	**165 131**		**-32 222**
Poistot ja arvonalentumiset	46 966	46 310	1,4 %	656
TILIKAUDEN TULOS	**85 944**	**118 821**		**-32 877**
Poistoeron muutos	91	91	0,0 %	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**86 034**	**118 912**		**-32 877**

Taulukko 10.2. Vuoden 2026 talousarvio ja vertailu vuoden 2025 ennusteeseen.

10.5 Tuloslaskelma, talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2027–2028

1 000 €, ilman sisäisiä eriä

Tilin nimi	Tilipäätös 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	**501 382**	**522 191**	**518 276**	**522 290**	**535 217**
Myyntituotot	243 980	253 129	255 977	261 035	267 822
Maksutuotot	177 448	196 059	202 859	202 916	208 191
Tuet ja avustukset	48 765	40 798	28 133	25 353	25 359
Muut toimintatuotot	29 691	30 816	28 816	30 389	31 179
Valmistus omaan käyttöön	1 498	1 389	2 491	2 598	2 666
TOIMINTAKULUT	**2 796 041**	**2 893 795**	**2 969 228**	**3 085 243**	**3 196 312**
Henkilöstökulut	1 144 573	1 246 418	1 316 187	1 376 361	1 425 910
Palkat ja palkkiot	930 301	1 006 675	1 061 729	1 110 306	1 150 277
Henkilösivukulut	214 272	239 743	254 457	266 055	275 633
Palvelujen ostot	1 247 908	1 239 256	1 265 469	1 308 735	1 355 850
Asiakaspalvelujen ostot	823 144	821 863	832 838	859 286	890 220
Muiden palvelujen ostot	424 764	417 393	432 631	449 449	465 629
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	185 874	186 825	187 048	195 091	202 115
Avustukset	69 907	73 978	57 643	59 792	61 945
Muut toimintakulut	147 778	147 318	142 881	145 264	150 493
Vuokrakulut	137 150	131 548	133 567	135 078	139 941
Muut kulut	10 628	15 770	9 314	10 185	10 552
TOIMINTAKATE	**-2 294 659**	**-2 371 604**	**-2 450 952**	**-2 562 953**	**-2 661 095**
Valtion rahoitus	2 276 623	2 509 111	2 577 764	2 678 812	2 748 997
Rahoitustuotot ja -kulut	8 504	3 664	6 098	4 353	2 164
Rahoitustuotot	20 046	16 615	16 871	17 204	17 494
Rahoituskulut	11 543	12 951	10 773	12 851	15 330
VUOSIKATE	**-9 533**	**141 171**	**132 909**	**120 212**	**90 066**
Poistot ja arvonalentumiset	47 114	47 202	46 966	46 966	48 146
TILIKAUDEN TULOS	**-56 648**	**93 969**	**85 944**	**73 246**	**41 920**
Poistoeron muutos	91	91	91	91	91
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-56 557**	**94 059**	**86 034**	**73 337**	**42 011**

Taulukko 10.3. Vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2027 sekä 2028 taloussuunnitelmat.

Pirkanmaan hyvinvointialue, tuloslaskelma, ml sisäiset erät

1 000 €, ml sisäiset erät

	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026	Muutos-%	Muutos 1 000 €
TOIMINTATUOTOT	**1 262 068**	**1 314 620**	**4,2 %**	**52 552**
Myyntituotot	794 765	854 899	7,6 %	60 134
josta sis myyntituotot	541 636	598 922	10,6 %	57 286
Maksutuotot	196 059	202 859	3,5 %	6 800
Tuet ja avustukset	40 798	28 133	-31,0 %	-12 665
Muut toimintatuotot	229 057	226 238	-1,2 %	-2 819
josta sis vuokratuotot	198 241	197 423	-0,4 %	-818
Valmistus omaan käyttöön	1 389	2 491	79,3 %	1 102
TOIMINTAKULUT	**3 633 672**	**3 765 573**	**3,6 %**	**131 900**
Henkilöstökulut	1 246 418	1 316 187	5,6 %	69 769
Palkat ja palkkiot	1 006 675	1 061 729	5,5 %	55 054
Henkilösivukulut	239 743	254 457	6,1 %	14 715
Palvelujen ostot	1 724 068	1 807 404	4,8 %	83 336
Asiakaspalvelujen ostot	821 863	832 838	1,3 %	10 975
Muiden palvelujen ostot	902 205	974 566	8,0 %	72 361
josta sis palvelujen ostot	484 812	541 935	11,8 %	57 123
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	242 494	242 916	0,2 %	422
josta sis lääkeostot	55 669	55 868	0,4 %	198
Avustukset	73 978	57 643	-22,1 %	-16 335
Muut toimintakulut	346 714	341 423	-1,5 %	-5 291
Vuokrakulut	329 789	330 990	0,4 %	1 201
josta sis vuokrakulut	198 241	197 423	-0,4 %	-818
Muut kulut	16 925	10 433	-38,4 %	-6 492
josta sis kulut	1 155	1 119	-3,1 %	-35
TOIMINTAKATE	**-2 371 604**	**-2 450 952**	**3,3 %**	**-79 348**
Valtion rahoitus	2 509 111	2 577 764	2,7 %	68 653
Rahoitustuotot ja -kulut	3 664	6 098	66,4 %	2 434
VUOSIKATE	**141 171**	**132 909**	**-5,9 %**	**-8 261**
Poistot ja arvonalentumiset	47 202	46 966	-0,5 %	-236
TILIKAUDEN TULOS	**93 969**	**85 944**	**-8,5 %**	**-8 025**
Poistoeron muutos	91	91	0,0 %	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**94 059**	**86 034**	**-8,5 %**	**-8 025**

Taulukko 10.4. Pirkanmaan hyvinvointialueen tuloslaskelma, ml sisäiset erät.

11 INVESTOINTISUUNNITELMA

Investointisuunnitelmaa ja sen hyväksymismenettelyä koskevan sääntelyn tarkoituksena on varmistaa, että hyvinvointialue suunnittelee investoinnit taloudellisesti kestävästi siten, että niihin käytettävissä oleva rahoitus riittää. Lisäksi tarkoituksena on, että hyvinvointialueiden laajoja investointeja koskevat hankkeet suunnitellaan valtakunnallisten strategisten tavoitteiden mukaisesti ja kustannusvaikuttavasti huomioiden muiden hyvinvointialueiden vastaavat suunnitelmat sekä väestön palvelutarpeet.

Investointien rahoitus voidaan toteuttaa tulorahoituksella eli vuosikatteella tai lainanotto-valtuudella. Hyvinvointialue voi ottaa pitkäaikaista lainaa investointien rahoitukseen lainanottovaltuuden puitteissa. Rahoituksen riittävyys on osoitettava koko hankkeelle. Lainalla ei voi kuitenkaan lyhentää vanhoja lainoja. Lainojen lyhennykset tehdään tulorahoituksella eli vuosikatteella.

Investointisuunnitelmassa omaan taseeseen tehdään palvelujen kannalta keskeiset rakennusinvestoinnit, ja ne rahoitetaan pitkäaikaisella lainalla. Laite- ja kalustehankinnat ja muut investoinnit rahoitetaan pääsääntöisesti vuosikatteella.

Pirkanmaan hyvinvointialueen omaan taseeseen tehtävien hankintojen kokonaismäärä investointisuunnitelmassa on 719,1 miljoonaa euroa vuosina 2026–2029. Siitä vuodelle 2026 kohdistuu 152,7 miljoonaa euroa. Investointeja vastaavien sopimusten osalta summat ovat 391,8 miljoonaa euroa ja 58,7 miljoonaa euroa.

Investointeja vastaavat sopimukset sisältävät vuokrakiinteistöihin tehtäviä perusparannus-korjauksia, uudiskohteita, leasing-hankintoja ja in-house yhtiöiden Monetran ja Istekin kautta tehtyjä ICT-hankintoja. Näiden osalta kustannukset tulevat joko rakennusten vuokrina tai järjestelmien palvelumaksuina ja kohdistuvat käyttötalouteen heikentäen siten vuosikatetta.

Taulukossa on vuosille 2026–2029 merkitty tavoitteellinen vuosikate, joka vuodelle 2026 on 133,3 miljoonaa euroa. Investointeja vastaavien sopimusten osalta on noudatettu valtiovaranministeriön ohjetta, jossa rakennusten investointimenona on käytetty vuokra-asetuksen mukaista 6 % käyttömenoihin kohdistuvaa vuosittaista lisäystä ja ICT-investointien suhteen 20 % vuosittaista lisäystä käyttömenoihin. Vuoden 2026 investointien vaikutus käyttötalouteen on arvioitu olevan 7,2 miljoonaa euroa.

Lainakannan muutos vuosina 2026–2029 on yhteensä 308,8 miljoonaa euroa. Uutta lainaa investointien toteuttamiseksi nostetaan suunnittelukaudella 535 miljoonaa euroa ja vanhojen lainojen lyhennyksiä tehdään suunnittelukaudella yhteensä 226,2 miljoonaa euroa. Lainojen

lyhennykseen on huomioitu myös suunnitelmassa esitettyjen uusien lainojen lyhennystarve, ja laina-aikana on käytetty laskelmassa 15 vuotta. Vuonna 2026 uutta pitkäaikaista lainaa nostetaan 90 miljoonaa euroa, vanhoja lainoja lyhennetään 49,2 miljoonaa euroa ja lainakannan muutos vuonna 2026 on 40,8 miljoonaa euroa.

Pirkanmaan hyvinvointialue investointisuunnitelma yhteensä

Investointisuunnitelma (1 000 €)	2026	2027	2028	2029	2026–2029 yhteensä	2030–2032
Pysyvät vastaavat	**152 650**	**194 967**	**178 432**	**193 096**	**719 145**	**437 186**
Rakennukset	124 870	168 925	150 950	165 080	**609 825**	437 186
Laite- ja kalustohankinnat	20 040	23 042	24 482	25 016	**92 580**	
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						
Muut investoinnit	7 740	3 000	3 000	3 000	**16 740**	
Investointeja vastaavat sopimukset	**58 696**	**92 070**	**163 020**	**78 000**	**391 786**	
Rakennukset	32 600	77 370	150 720	66 400	**327 090**	
Laite- ja kalustohankinnat	696	800	800	800	**3 096**	
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	25 400	13 900	11 500	10 800	**61 600**	
Muut investoinnit						
Omaisuuden luovutukset						
Rakennukset						
Laite- ja kalustohankinnat						
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						
Muut investoinnit						
Investointituet						
Investointien rahoitus						
Toiminnan rahavirta (= vuosikate + tulorahoituksen korjauserät + satunnaiset erät)	133 225	120 212	90 066	70 000	**413 503**	
Investointien rahavirta						
Investointimenot	152 650	194 967	178 432	193 096	**719 145**	
Investointeja vastaavat sopimukset	7 175	7 582	11 503	6 304	**32 565**	
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (sis. uusien lainojen lyhennykset 15 vuodessa)	-49 224	-53 395	-58 970	-64 660	**-226 249**	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	90 000	130 000	150 000	165 000	**535 000**	
Lainakannan muutos	40 776	76 605	91 030	100 340	**308 751**	
Rahavarojen muutos	21 964	2 463	3 277	-22 756		
Konsernin tytäryhtiöiden						
Investoinnit	7 661	6 456	8 353	6 751	**22 470**	
Investointeja vastaavat sopimukset	2 739	1 095	240	250	**4 324**	

Taulukko 11.1. Yhteenveto Pirkanmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelmasta vuosina 2026–2029.

Pirkanmaan hyvinvointialueen lainanottovaltuus ja sen kohdentaminen vuosina 2023–2026

Pirkanmaan hyvinvointialueelle on myönnetty vuodelle 2023 lainanottovaltuutta 337,93 miljoonaa euroa ja vuodelle 2024 900 miljoonaa euroa. Vuodelle 2025 lainanottovaltuutta ei myönnetty. Vuodelle 2026 myönnetty lainanottovaltuus on 24,7 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 lainanottovaltuus 337,93 miljoonaa euroa on kohdennettu vuoden 2023 osalta kaikkiin pysyvien vastaavien ja investointeja vastaavien sopimusten toteumalukuihin. Vuodelle 2024 vuoden 2023 lainanottovaltuutta oli jäljellä 218,78 miljoonaa euroa, ja se on kohdennettu pysyvien vastaavien osalta rakennusinvestointien toteumalukuun (pois lukien Uudistamisohjelman loppuvaihe -hankkeen toteuma 4,23 miljoonaa euroa) ja lisäksi investointeja vastaaviin sopimuksiin. Vuodelle 2025 vuoden 2023 lainanottovaltuutta on jäljellä 94,1 miljoonaa euroa, ja vuoden 2025 osalta se on kohdennettu pysyvien vastaavien osiossa hankkeille Kaupin yliopistollinen sote-asema ja Lasten- ja nuorisopsykiatria, yhteensä 13,3 miljoonaa euroa. Siten vuoden 2023 lainanottovaltuutta on käytettävissä vuoden 2025 jälkeen 80,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 investoinneista on kohdennettu vuoden 2023 lainanottovaltuuteen hankkeiden Kaupin yliopistollinen sote-asema ja Lasten- ja nuorisopsykiatria lisäksi Hoitajantien pysäköintihalli, yhteensä 42,3 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 jälkeen vuoden 2023 lainanottovaltuutta on käytettävissä 38,6 miljoonaa euroa.

Vuoden 2024 lainanottovaltuus, 900 miljoonaa euroa, kohdennetaan kokonaisuudessaan uudistamisohjelman loppuvaiheen hankkeelle. Vuonna 2024 kohdennettiin hankkeelle 4,2 miljoonaa euroa vuonna 2025 17,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 vuoden 2024 lainanottovaltuutta on jäljellä 878,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 pysyvien vastaavien osiossa on edelleen uudistamisohjelman loppuvaiheelle kohdennettu 54,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 lainanottovaltuutta on jäljellä vuoden 2026 jälkeen käytettäväksi 824,6 miljoonaa euroa.

Vuoden 2026 lainanottovaltuus, 24,7 miljoonaa euroa, on kohdennettu vuodelle 2026 investointeja vastaavien sopimusten osiossa pelastuspalvelun paloasemahankkeisiin Tampere, Rahola ja Kangasala, Sahalahti sekä sosiaali- ja terveyspalvelun osuudessa pysyvien vastaavien rakennushankkeissa muissa rakentamiseen ja toimitilahallintaan liittyvissä kohteissa. Siten vuoden 2026 lainanottovaltuus on käytetty kokonaan.

Vuodet 2023 ja 2024 olivat vuosikatteeltaan alijäämäisiä, ja siitä syystä lainanottovaltuutta on kohdennettu myös tavanomaisesti vuosikatteella kohdennettaviin osioihin kuten laite- ja kalustohankinnat sekä muut investoinnit.

Pirkanmaan hyvinvointialue, lainanottovaltuuden käyttö

Investointisuunnitelma (1 000 €)	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Ennuste 2025	Talousarvio 2026
Pysyvät vastaavat	**51 177**	**45 299**	**70 697**	**152 650**
Rakennukset	35 820	25 639	46 615	124 870
Laite- ja kalustohankinnat	14 833	17 851	21 472	20 040
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0
Muut investoinnit	524	1 809	2 610	7 740
Investointeja vastaavat sopimukset	**67 972**	**83 566**	**59 316**	**58 696**
Rakennukset	32 972	55 108	51 122	32 600
Laite- ja kalustohankinnat	0	0	0	696
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	35 000	27 900	8 194	25 400
Muut investoinnit		558		
Pysyvät vastaavat ja investointeja vastaavat sopimukset, yhteensä	**119 149**	**128 865**	**130 013**	**211 346**
Lainanottovaltuus	**337 931**	**900 000**	**0**	**24 700**
Lainanottovaltuutta jäljellä				
Vuoden 2023 lainanottovaltuutta jäljellä	218 782	94 147	80 847	38 597
Vuoden 2024 lainanottovaltuutta jäljellä		895 770	878 670	824 570
Vuoden 2026 lainanottovaltuutta jäljellä				0
Lainanottovaltuutta jäljellä yhteensä	**218 782**	**989 917**	**959 517**	**863 167**

Taulukko 11.2. Pirkanmaan hyvinvointialueen lainanottovaltuus ja sen käyttäminen vuosina 2023–2026.

11.1 Sosiaali- ja terveyspalvelujen osainvestointisuunnitelma

Sosiaali- ja terveyspalvelujen investointisuunnitelmassa vuosina 2026–2029 omaan taseeseen tehtävien investointien kokonaismäärä on 688,1 miljoonaa euroa, josta vuodelle 2026 kohdistuu 135,8 miljoonaa euroa.

Investointeja vastaavien sopimusten määrä vuosina 2026–2029 on 343,5 miljoonaa euroa, josta vuodelle 2026 kohdistuu 40,1 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveyspalvelut yhteensä

Investointisuunnitelma (1 000 €)	2026	2027	2028	2029	2026–2029 yhteensä
Pysyvät vastaavat	**135 757**	**188 565**	**174 750**	**189 030**	**688 102**
Rakennukset	111 580	166 925	150 950	165 080	594 535
Laite- ja kalustohankinnat	16 437	18 640	20 800	20 950	76 827
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet					
Muut investoinnit	7 740	3 000	3 000	3 000	16 740
Investointeja vastaavat sopimukset	**40 096**	**79 470**	**155 020**	**68 900**	**343 486**
Rakennukset	14 500	65 270	143 220	57 800	280 790
Laite- ja kalustohankinnat	196	300	300	300	1 096
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	25 400	13 900	11 500	10 800	61 600
Muut investoinnit					

Taulukko 11.3. Sosiaali- ja terveyspalvelujen osainvestointisuunnitelma vuosina 2026–2029.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden rakennushankkeet

Investointisuunnitelmassa vuosina 2026–2029 omaan taseeseen tehtävät investoinnit ovat 594,5 miljoonaa euroa, josta vuodelle 2026 kohdistuu 111,6 miljoonaa euroa.

Investointeja vastaavien sopimusten sisällä ovat kuntien ja muihin vuokrakiinteistöihin tehdyt perusparannuskorjaukset ja mahdolliset uudiskohteet. Näiden investointien kokonaissumma vuosina 2026–2029 on yhteensä 280,8 miljoonaa euroa, josta vuodelle 2026 kohdistuu 14,5 miljoonaa euroa. Nämä investoinnit ovat vuokravaikutteisia ja vaativat vielä sopimusneuvottelut vuokranantajien kanssa. Kustannusten kokonaissumma on ilmoitettu investointisuunnitelmassa. Samoin palveluverkkosuunnitelman valmistuminen päivittänee vielä tulevien vuosien lukuja.

Pysyvät vastaavat

Suunnittelukaudella omaan taseeseen tehtävät toiminnalliset ja taloudellisesti merkittävimmät hankkeet ovat Kaupin yliopistollisen sote-aseman rakentaminen ja Tays uudistamisohjelman rakennushakkeet.

Kaupin yliopistollinen sote-asema

Kaupin yliopistollinen sote-asema-hankkeella on vuosina 2023–2024 on toteutunut kustannuksia 0,23 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 määrärahavaraus on 7,6 miljoonaa euroa. Vuosille 2026–2029 määrärahavaraus on yhteensä 60,3 miljoonaa euroa, ja siitä

vuoden 2026 osuus on 6 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 kustannukset kohdentuvat rakentamispäätöstä edeltäviin hankkeen suunnitteluun ja valmisteluihin.

Hoitajantien pysäköintihalli

Investointina omaan taseeseen on investointisuunnitelmassa varauduttu vuosina 2026–2029 kustannuksiin hankkeen kustannusarvion mukaisesti yhteensä 18,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 määrärahavaraus on 12,3 miljoonaa euroa.

Tays Lasten- ja nuorisopsykiatria

Investoinnin kustannusarvio on vuosille 2026–2029 yhteensä 44,75 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 määrärahavarauksen osuus hankkeelle on 24 miljoonaa euroa. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 67,27 miljoonaa euroa (aluehallitus 9.12.2024). Aiempien vuosien osalta (sairaanhoitopiirissä 31.12.2022 asti ja hyvinvointialueella 2023–2024) toteutuneet kustannukset ovat yhteensä 10,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 määrärahavaraus on 18,4 miljoonaa euroa.

Lasten ja nuorisopsykiatrian kysyntä on kasvanut nopeasti ja voimakkaasti viime vuosina. Kasvu on aiheuttanut toiminnalle merkittävän lisätilatarpeen, jota ei voi nykyisissä tiloissa toteuttaa. Hanke vastaa tilatarpeeseen, sekä vapauttaa Lasten psykiatrian rakennuksen nykyiseltä paikalta tilaa mm. tehohoidon ja leikkaussalien laajennus- ja uudistamistarpeisiin.

Uudistamisohjelman loppuvaihe

Loppuvaiheen kustannusarvio vuosille 2026–2029 on 424 miljoonaa euroa. Uudistamisohjelman loppuvaiheen toteuttamiseen varataan 54,1 miljoonaa euroa vuodelle 2026. Rakentamishankkeen tarkoituksena on korvata Kaupin kampuksen alueen ahtaissa ja epätarkoituksenmukaisissa tiloissa olevat päivystys Acuta, teho-osasto, leikkaussalit ja vuodeosastot uudisrakennuksella. Investointi on välttämätön palvelujen turvaamiseksi 2030-luvulla.

Loppuvaiheen rakennushanke jatkuu vuoteen 2032. Vuosien 2030–2032 kustannusarvio on 437,2 miljoonaa euroa. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 902 miljoonaa euroa (aluevaltuusto 18.12.2023). Aiempien vuosien (sairaanhoitopiirissä 31.12.2022 asti ja hyvinvointialueella vuosina 2023–2024) toteutuneet kustannukset ovat yhteensä 26,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 määrärahavaraus on 15,2 miljoonaa euroa.

Kiinteistönhallinnan ja toimitilapalvelujen kokonaisuus

Kokonaisuus sisältää otsikot Tays KS yleinen infrastruktuuri, Muut toimitilamuutokset, TAYS pienet hankkeet < 400 000 €, Hankkeet Valkeakoski, Hankkeet Sastamala ja Hankkeet Pitkäniemi. Näissä kohteissa esitetyt hankkeet sisältävät sekä toimitilamuutosten että perusparannusten kustannuksia. Kokonaisuuden kustannukset vuosina 2026–2029 on 45 miljoonaa euroa, ja vuodelle 2026 on esitetty 13,2 miljoonaa euroa.

Tässä kokonaisuudessa Pitkäniemi sisältää määrärahavarauksen uuden asumisen yksikön rakentamiseen Pirhan omalle tontille. Kohde on palvelumuotona ympärivuorokautinen. Paikkamäärä on 30 ja se jakaantuu kahteen 15 paikkaiseen asuinyksikköön. Uudishanke korvaa olemassa olevaa vanhaa asuntokantaa sekä lisää kapasiteettia. Hankkeen määrärahavaraus vuosille 2026–2027 on yhteensä 6 miljoonaa euroa. Lisäksi rakentamisen osiossa on esitetty vuodelle 2026 määrärahavaraus Kehitysvammaisten tukisäätiön olemassa olevan kiinteistökannan ostoon. Kiinteistöjä pyritään kehittämään palveluiden verkoston tarpeisiin. Hankinnan kustannusarvio on 2 miljoonaa euroa.

Hatanpää ja Koukkuniemi

Tampereen kaupungin omistama Hatanpään sairaala ja sote-asema sekä Koukkuniemen yhteisöllisen/ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköt on nostettu investointisuunnitelmaan oman taseen hankkeina. Palvelutuotannon kannalta ne ovat välttämättömiä laissa säädettyjen palvelujen turvaamiseksi ja tuottamiseksi. Pirkanmaan hyvinvointialueella vaihtoehtoina ovat pitkäaikainen vuokrasopimus tai osto omaan taseeseen. Tampereen kaupungin kanssa käydään vuonna 2026 neuvottelut ostosta omaan taseeseen.

Investointeja vastaavat sopimukset

Investointeja vastaavien sopimusten osalta esitetty määrärahavaraus vuosille 2026–2029 on yhteensä 280,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 osalta summa on 14,5 miljoonaa euroa.

Otsikolla Erityisryhmien uusia asumisyksikköjä on vuosille 2026–2029 määrärahavaraus yhteensä 199,8 miljoonaa euroa. Vuodelle 2026 varaus on 12,6 miljoonaa euroa sisältäen seuraavat kohteet:

- **Tampere Hiedanranta** on uusi vuokravaikutteinen hybridiyksikkö kehitysvammaisille henkilöille. Yksikössä tuotetaan ympärivuorokautista ja tuettua asumista. Asuinyksikössä on 15 ympärivuorokautisen asumisen paikkaa ja 12 tuettua asumisen yksikköä. Uudishanke parantaa Pirhan oman tuotannon osuutta palveluiden verkoston suunnitelmassa. Arvio käyttöönotosta on vuosina 2028–2029, jolloin vuokranmaksu

alkaa. Sopimuksen allekirjoittamisen ajankohta on vuonna 2026 ja sen arvo on 4,2 miljoonaa euroa.

- **Tampere, Taimisto** on uusi vuokravaikutteinen, hybridiyksikkö kehitysvammaisille henkilöille. Yksikössä tuotetaan yhteisöllistä ja tuettua asumista. Paikkamäärät asuinyksikössä ovat 15 yhteisöllisen asumisen paikkaa ja 12 tuettua asumisen yksikköä. Uudishanke parantaa Pirhan kokonaiskapasiteettia ja oman tuotannon osuutta palveluiden verkoston suunnitelmassa. Arvio käyttöönotosta on 2027, jolloin vuokranmaksu alkaa. Sopimuksen allekirjoittamisen ajankohta on 2026 ja sen arvo on 4,2 miljoonaa euroa.
- **Tampere, Kauppi** on uusi vuokravaikutteinen, asumisen yksikkö omalle tontilleen. Palvelumuotona ympärivuorokautinen asuminen kehitysvammaisille. Paikkamäärä 15 asuntoa. Uudishanke parantaa Pirhan kokonaiskapasiteettia ja oman tuotannon osuutta palveluiden verkoston suunnitelmassa. Yksikkö tullaan vuokraamaan kokonaisuudessaan Pirhalle. Arvio käyttöönotosta on vuosina 2028–2029, jolloin vuokranmaksu alkaa. Sopimuksen allekirjoittamisen ajankohta on 2026 ja sen arvo on 4,2 miljoonaa euroa.
- Otsikolla Vuokrakiinteistöjen toimitilamuutokset/ yhteiset määrärahavaraus on vuosina 2026–2029 yhteensä 20,6 miljoonaa euroa, ja siitä vuodelle 2026 on 0,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 euromääräisesti merkittävimmät kohteet ovat Pirhan Tietohallinnon uudistamiseen ja kehittämiseen liittyvien vuokratilojen määrärahavaraus 0,2 miljoonaa euroa sekä varaus älylääkekaappien vaatimiin tilamuutoksiin 0,2 miljoonaa euroa.
- Otsikolla Vuokrakiinteistöjen toimitilamuutokset on varaus yhteensä 30,4 miljoonaa euroa vuosille 2026–2029. Vuodelle 2026 määrärahavaraus on 1,4 miljoonaa euroa. Euromääräisesti merkittävin kohde vuodelle 2026 on Tampereen Rauhanniemi, lasten ja nuorten sijaishuollon asuinyksikkö, Päiväperho 1 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveyspalvelut rakennushankkeet

Investointisuunnitelma (1 000 €)	2026	2027	2028	2029	2026–2029 yhtensä	2030–2033
Pysyvät vastaavat	**111 580**	**166 925**	**150 950**	**165 080**	**594 535**	**437 186**
Tays Lasten- ja nuorisopsykiatria	24 000	13 000	7 550	200	44 750	
Uudistamisohjelman loppuvaihe	54 100	105 400	110 000	154 500	424 000	437 186
Kaupin yliopistollinen sote-asema	6 000	26 000	25 300	2 970	60 270	
Hoitajantien pysäköintihalli	12 250	6 145	50	50	18 495	
Tays KS yleinen infrastruktuuri	3 000	5 690	3 835	3 630	16 155	
Muut toimitilamuutokset	500	900	700	700	2 800	
TAYS, pienet hankkeet < 400 000 €	565	500	500	500	2 065	
Hankkeet, Valkeakoski	4 460	1 435	970	860	7 725	
Hankkeet, Sastamala	1 395	1 410	1 445	1 070	5 320	
Hankkeet, Pitkäniemi	3 310	6 445	600	600	10 955	
Tampere, Kehitysvammaisten tukisäätiön kiinteistökannan osto	2 000				2 000	
Tampere, Hatanpään sairaala ja sote-asema						
Tampere, Koukkuniemi, yhteisöllisen/ ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköt						
Investointeja vastaavat sopimukset	**14 500**	**65 270**	**143 220**	**57 800**	**280 790**	
Kangasala, sote-asema			30 000		30 000	
Erityisryhmien uusia asumisyksikköjä	12 600	47 500	101 900	37 800	199 800	
Tampere, Hiedanrannan kehitysvammaisten asuinyksikkö	4 200				4 200	
Tampere, Taimiston kehitysvammaisten asuinyksikkö	4 200				4 200	
Tampere, Kaupin kehitysvammaisten asuinyksikkö	4 200				4 200	
Pirkanmaa, Ikäihmiset, asumisen hankkeet 2027–2029		32 000	66 500	21 000	119 500	
Pirkanmaa, vammaiset, asumisen hankkeet 2027–2029		5 000	31 200	12 600	48 800	
Pirkanmaa, mielenterveys- ja päihdekuntoutujat, asumisen hankkeet 2027–2029		10 500			10 500	
Pirkanmaa, lasten ja nuorten sijaishuolto, hankkeet 2027–2029			4 200	4 200	8 400	
Vuokrakiinteistöjen toimitilamuutokset/ yhteiset	**500**	**8 820**	**6 320**	**5 000**	**20 640**	
Pirha Tietohallinto ICMT- uudistaminen ja kehittäminen -vuokratilat	200	1 800	1 000		3 000	

Sähköautojen latauspisteiden infran lakisääteinen lisäys		240			240	
Vammaispalveluiden palveluverkko-suunnitelman mukaiset muutostyöt	100				100	
Älylääkekaappi, tilamuutokset	200	200	200		600	
Varaus vuokravaikutteiset toimitila-muutokset		6 580	5 120	5 000	16 700	
Vuokrakiinteistöjen toimitilamuu-tokset	**1 400**	**8 950**	**5 000**	**15 000**	**30 350**	
Valkeakoski, Hoikussa olevien tilo-jen (Valkeakoski sote-asema) muu-tos psykiatrialle		1 450			1 450	
Kuntouttavan työtoiminnan ja sosi-aalisen kuntoutuksen toimitilat		500			500	
Tampere, Rauhanniemi, lasten ja nuorten sijaishuollon asuinyksikkö, Päiväperho	1 000				1 000	
Tampere, Tammela-keskus				10 000	10 000	
Tampere, Hatanpää 3T Magneetti	400				400	
Varaus toimitilamuutokset vuokra-kiinteistöissä		7 000	5 000	5 000	17 000	

Taulukko 11.4. Sosiaali- ja terveyspalvelujen rakennusinvestointien suunnitelma vuosina 2026–2029.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden laite- ja kalustehankinnat

Laite- ja kalustehankinnat sisältävät omaan taseeseen esitettyjä hankintoja vuosille 2026–2029 yhteensä 76,8 miljoonalla eurolla. Siitä vuoden 2026 osuus on 16,4 miljoonaa euroa. Euromääräisesti suurimmat hankinnat vuonna 2026 yksittäisten laitteiden osalta ovat ensihoidon ambulanssit (yhteensä 1,5 miljoonaa euroa) sekä kuvantamisen laitteistot (yhteensä 3,5 miljoonaa euroa). Oikomishoidon osaamiskeskuksen ensikertaisen kalustamisen määrärahavaraus (1,74 miljoonaa euroa) on siirretty vuodelta 2025 jakautuen vuosille 2026 (1 miljoona euroa) ja 2027 (0,74 miljoonaa euroa). Investointeja vastaavien sopimusten (leasing-hankinnat) sisältävät autohankintojen esitykset vuosina 2026–2029 ovat yhteensä 1,1 miljoonaa euroa. Siitä vuoden 2026 osuus on 0,2 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveyspalvelut laite- ja kalustohankinnat

Investointisuunnitelma (1 000 €)	2026	2027	2028	2029	2029–2026 yhteensä
Pysyvät vastaavat	**16 437**	**18 640**	**20 800**	**20 950**	**76 827**
Ambulanssit (ensihoito)	1 500	3 500			5 000
Defibrillaattorit ambulansseihin (ensihoito)				1 250	1 250
Sädehoitokiihdytin 7. varusteineen (TA203)			3 900		3 900
Sädehoitokiihdytin 6. varusteineen (TA203)				3 000	3 000
Leikkausrobotin uusinta (TA203)			2 000		2 000
Magneetti 3T (TA209)			2 800	2 900	5 700
Magneetti 3T, HASA (TA209)	2 000				2 000
Tietokonetomografialaite, A 2 kpl (TA209)		3 900			3 900
Tietokonetomografialaite, K (TA209)	1 500		1 600		3 100
Angiolaitteen elinkaarivaihto (TA209)				1 500	1 500
Kangasalan uuden sote-aseman hammas-hoitolan ensikertainen kalustaminen				1 800	1 800
Oikomishoidon osaamiskeskus ensikertai-nen kalustaminen	1 000	740			1 740
Pienet hankinnat (alle 1 miljoona euroa)	10 437	10 500	10 500	10 500	41 937
Investointeja vastaavat sopimukset	**196**	**300**	**300**	**300**	**1 096**
Leasing-autot	196	300	300	300	1 096

Taulukko 11.5. Sosiaali- ja terveyspalvelujen Laite- ja kalustohankintojen investointisuunnitelma vuosina 2026–2029.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden muut investoinnit

Tämä osio sisältää Pitkäniemen kaavoituskorvauksen kustannukset ja varautumisen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseen, yhteensä 16,74 miljoonaa euroa.

Pitkäniemen kaavoituskorvauksesta esitetään vuodelle 2026 määrärahavarausta 1,74 miljoonaa euroa. Osakkeiden ja osuuksien hankkimiseen esitetään kohdennettavan määrärahavarausta 6 miljoonaa euroa vuodelle 2026. Peruste on in house -lainsäädäntöön varautuminen.

Sosiaali- ja terveyspalvelut muut investoinnit

Investointisuunnitelma (1 000 €)	2026	2027	2028	2029	2026–2029 yhteensä
Pysyvät vastaavat	**7 740**	**3 000**	**3 000**	**3 000**	**16 740**
Pitkäniemen kaavoituskorvaus	1 740				1 740
Osakkeet ja osuudet	6 000	3 000	3 000	3 000	15 000
Investointeja vastaavat sopimukset					

Taulukko 11.6. Sosiaali- ja terveyspalvelujen muiden investointien suunnitelma vuosina 2026–2029.

11.2 Hyvinvointialueen tietohallinto (ICT)

Tietohallintoon tehtävät hankinnat toteutetaan pääsääntöisesti siten, että palvelua tuottava in house -yhtiö (Istekki tai Monetra) toimii hankintayksikkönä ja veloittaa kertaluonteiset kustannukset palvelumaksuina jaksotettuina enintään 60 kuukauden ajalle. Koska ICT-hankintojen kokonaisarvo on korkea, niin käyttömenobudjetoinnissa on varauduttava jaksotettavien kustannusten aiheuttamaan kulunousuun seuraavina vuosina.

Hallinnon järjestelmien uusimisen ja yhtenäistämisen kustannusarvio on kokonaisuudessaan 13,4 miljoonaa euroa. Se koostuu taloushallinnon, henkilöstöhallinnon ja asianhallinnan järjestelmäuudistuksista. Henkilöstöhallinnon järjestelmien osalta uudistamisen keskiössä on palkkajärjestelmä ja HR-järjestelmä sekä työajanhallintakokonaisuuden loppuunsaattaminen. Taloushallintojärjestelmien uudistamisessa tavoitteena on siirtyminen talouden toiminnanohjausjärjestelmään, joka yhdistää toimintoja samaan sovelluskokonaisuuteen. Toiminnanohjausjärjestelmän hankinnan lisäksi talousjärjestelmien investoinneilla pyritään automatisoimaan manuaalisia prosessinvaiheita esimerkiksi asiakaslaskutuksessa sekä asiakaslaskutukseen liittyvissä tuloselvityksissä. Vuoden 2026 määrärahavaraus on 12,6 miljoonaa euroa.

Sote-järjestelmiin liittyvien investointien kokonaiskustannukseksi arvioidaan 11,0 miljoonaa euroa vuosina 2026–2029. Vuoden 2026 määrärahavaraus on 3,0 miljoonaa euroa.

Tiedolla johtamiseen kohdistuu laajamittainen kehitystarve sekä Pirhan oman toiminnan näkökulmasta, että ulkoisten sidosryhmien suuntaan. Suunnitelmaan on myös huomioitu tutkimustoimintaan esitetyt rahoitustarpeet (mm. tutkimuksen tietoallasosio ja laaturekisterit). Kustannusarvio vuosille 2026–2029 on yhteensä 5,2 miljoonaa euroa. Vuodelle 2026 määrärahavaraus on 1,3 miljoonaa euroa.

Digipalvelut, automatisointi ja tekoäly -kokonaisuus sisältää sekä asukkaille että ammattilaisille suunnattujen digipalvelujen kehittämisen, manuaalisten työvaiheiden automatisointityön, koteihin vietävän etähoitoteknologian ja tekoälyn hyödyntämisen. Kustannusarvio vuosille 2026–2029 on yhteensä 18,0 miljoonaa euroa ja vuoden 2026 määrärahavaraus on 4,5 miljoonaa euroa.

Välttämättömät ICT-inframuutokset kattavat elinkaaripäivitykset, riskilähtöisen kehittämisen ja varautumisen sekä tietoturvan ylläpitämisen ja kehittämisen. Rahoituksella toteutetaan myös Pirhan toimipistemuutosten ja muuttojen edellyttämät muutokset ICT-infrastruktuuriin. Välttämättömien infra-muutosten kustannusarvio on yhteensä 14,0 miljoonaa euroa vuosille 2026–2029. Vuoden 2026 määrärahavaraus on 4,0 miljoonaa euroa.

Yhteensä määrärahavaraus Tietohallinnon (ICT) investointeja vastaaviin sopimuksiin vuosille 2026–2029 on 61,6 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialueen Tietohallinto (ICT) investointisuunnitelma

Investointisuunnitelma (1 000 €)	2026	2027	2028	2029	2026–2029 yhteensä
Pysyvät vastaavat					
Investointeja vastaavat sopimukset	**25 400**	**13 900**	**11 500**	**10 800**	**61 600**
Hallinnon järjestelmät	12 600	600	200		13 400
Palkka- ja henkilöstöhallinto	4 100				4 100
HR muut		600	200		800
Talouden toiminnanohjausjärjestelmä	4 400				4 400
Asiakaslaskutus	500				500
Talous muut	100				100
Asianhallintajärjestelmä	1 500				1 500
Erillisrekisterien hallintajärjestelmä	2 000				2 000
Sote-järjestelmät	3 000	4 000	2 000	2 000	11 000
Tiedolla johtamisen järjestelmäkehitys ja tietoallas	1 300	1 300	1 300	1 300	5 200
Digipalvelut, automatisointi ja tekoäly	4 500	4 500	4 500	4 500	18 000
Välttämättömät inframuutokset (sis. TUVE)	4 000	3 500	3 500	3 000	14 000

Taulukko 11.7. Hyvinvointialueen Tietohallinnon (ICT) investointisuunnitelma vuosina 2026–2029.

11.3 Pelastus – ja ensihoitopalvelujen osainvestointisuunnitelma

Investointisuunnitelma perustuu Pirkanmaan pelastustoimen jatkuvaan analyysiin perustuvaan kokonaiskuvaan pelastustoimen palvelutarpeen muodostumiseen vaikuttavista tekijöistä. Kokonaiskuvan muodostumista tuetaan tiedolla johtamisen, tiedonhallinnan ja kehittämisen toimenpitein. Palvelutasoa määriteltäessä on otettu huomioon myös toiminta valmiuslain mukaisissa poikkeusoloissa.

Hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutaso vastaa pääosin kansallisia, alueellisia ja paikallisia tarpeita sekä onnettomuus- tai muita uhkia. Tampereen kaupunkiseudun kehittyminen on kuitenkin ollut nopeaa ja samalla pelastustoimen riskialueissa/-tehtävissä on tapahtunut muutoksia, eikä pelastustoimen palvelutasoa ole pystytty pitämään kaikin osin riittävällä tasolla.

Pelastuspalvelujen osiossa määrärahavarauksia on esitetty vuosille 2026–2029 yhteensä 31 miljoonaa euroa pysyvien vastaavien osiossa ja 48,3 miljoonaa euroa investointeja vastaavien sopimusten osiossa. Vuoden 2026 osalta kohdennukset ovat 16,9 miljoonaa euroa ja 18,6 miljoonaa euroa.

Pysyvät vastaavat

Rakennukset osiossa on omaan taseeseen toteutettava Tampereen Nekalan paloaseman hanke. Tampereen Nekalan paloaseman määrärahavaraus vuodelle 2026 on 13,29 miljoonaa euroa ja vuodelle 2027 2,0 miljoonaa euroa. Vuosina 2026–2029 määrärahavaraus on yhteensä 15,29 miljoonaa euroa. Määrärahamuutokset aiempaan johtuvat kustannusarvion tarkentumisesta sekä hankeen aikataulumuutoksista.

Tampereen keskuspaloasema on välttämätön laissa säädettyjen palvelujen Tampereen keskustan alueen pelastustoiminnan toimintavalmiuden turvaamiseksi ja ensihoidon tavoittamisaikavaatimusten palvelujen tuottamiseksi. Pirkanmaan hyvinvointialueella vaihtoehdot ovat pitkäaikainen vuokrasopimus tai osto omaan taseeseen. Tampereen kaupungin kanssa käydään vuonna 2026 neuvottelut ostosta omaan taseeseen.

Laite- ja kalustohankintojen määrärahavaraus vuodelle 2026 on 3,6 miljoonaa euroa. Euromääräisesti suurin määrärahavaraus on esitetty pelastustoimen raskaan kaluston hankintojen mahdollistamiseksi, yhteensä 2,67 miljoonaa euroa. Vuosina 2026–2029 varaus yhteensä on 15,75 miljoonaa euroa.

Investointeja vastaavat sopimukset

Rakennusiin eli vuokravaikutteisiin kohteisiin vuodelle 2026 esitetään määrärahavarausta Kangasalan Sahalahden paloasemalle (3,5 miljoonaa euroa), Sastamalan Vammalan paloasemalle (8,0 miljoonaa euroa) sekä Tampereen Jankan paloasemalle (1,5 miljoonaa euroa) ja Tampereen Raholan paloasemalle (4,6 miljoonaa euroa). Vammalan ja Jankan paloasemat ovat vuodelta 2025 siirtyviä hankkeita. Lisäksi esitetään varaus pienille hankkeille (0,5 miljoonaa euroa). Vuonna 2026 varaus on yhteensä 18,1 miljoonaa euroa ja vuosille 2026–2029 yhteensä 46,3 miljoonaa euroa. Kaikissa paloasemahankkeissa rakennetaan tiloja myös ensihoitopalvelujen käyttöön.

Laite- ja kalustohankinnoissa on esitetty varaus pelastustoimen kevyelle ajoneuvokalustolle vuodelle 2026 0,5 miljoonaa euroa ja vuosille 2026–2029 yhteensä 2 miljoonaa euroa.

Pelastuspalvelut investointisuunnitelma

Investointisuunnitelma (1 000 €)	2026	2027	2028	2029	2026–2029 yhteensä
Pysyvät vastaavat	**16 893**	**6 402**	**3 682**	**4 066**	**31 043**
Rakennukset	**13 290**	**2 000**			**15 290**
Tampere, Nekalan paloasema	13 290	2 000			15 290
Tampere, Keskuspaloasema					
Laite- ja kalustohankinnat	**3 603**	**4 402**	**3 682**	**4 066**	**15 753**
Pelastustoimen raskas kalusto	2 670	3 100	2 900	3 000	11 670
Ensikertainen kalustaminen	100	750	250	500	1 600
Pienet hankinnat (alle 500 t€)	833	552	532	566	2 483
Investointeja vastaavat sopimukset	**18 600**	**12 600**	**8 000**	**9 100**	**48 300**
Rakennukset	**18 100**	**12 100**	**7 500**	**8 600**	**46 300**
Akaa, Kylmäkosken paloasema		4 600			4 600
Kangasala, Sahalahden paloasema	3 500				3 500
Sastamala, Vammalan paloasema	8 000				8 000
Tampere, Jankan paloasema	1 500				1 500
Tampere, Raholan paloasema	4 600				4 600
Pirkkalan paloasema		3 500			3 500
Sastamala, Keikyän paloasema		3 500			3 500
Nokia, eteläinen paloasema			3 500		3 500
Tampere, Kaukajärven paloasema			3 500		3 500
Punkalaitumen palosema				3 500	3 500
Ylöjärvi, Kurun paloasema				4 600	4 600
Pienet hankkeet	500	500	500	500	2 000
Laite- ja kalustohankinnat	**500**	**500**	**500**	**500**	**2 000**
Pelastustoimen kevyt ajoneuvokalusto	500	500	500	500	2 000

Taulukko 11.8. Pelastuspalvelun osainvestointisuunnitelma vuosina 2026–2029.

11.4 Tytäryhtiöt

Coxa Oy, TAYS Sydänkeskus Oy ja Tuomi Logistiikka Oy rahoittavat suunnitellut investoinnit kokonaisuudessaan itse. Ne myös tekevät itse päätökset investoinneista. Tässä talousarvion investointisuunnitelmassa ne ovat lisäinformaationa.

Coxa Oy konserni

Pysyvien vastaavissa vuodelle 2026 kohdennettavat määrärahavaraukset ovat rakennuksissa 1,8 miljoonaa euroa, laite- ja kalustohankinnoissa 0,8 miljoonaa euroa, sekä ICT ja muut aineettomat hyödykkeissä 0,5 miljoonaa euroa. Yhteensä vuodelle 2026 esitettävä määrärahavaraus on 3,2 miljoonaa euroa. Vuosina 2026–2029 määrärahavaraus on yhteensä 9,9 miljoonaa euroa. Coxassa ei ole investointeja vastaavia sopimuksia.

TAYS Sydänkeskus Oy konserni

Pysyvien vastaavissa vuodelle 2026 kohdennettavat määrärahavaraukset ovat laite- ja kalustohankinnoissa 1,6 miljoonaa euroa, sekä ICT ja muut aineettomat hyödykkeet 2 miljoonaa euroa. Yhteensä vuodelle 2026 esitettävä määrärahavaraus on 3,6 miljoonaa euroa. Vuosina 2026–2029 määrärahavaraus on yhteensä 16 miljoonaa euroa.

Investointeja vastaavissa sopimuksissa laite- ja kalustohankintoihin on vuodelle 2026 kohdennettu määrärahavarausta 2,3 miljoonaa euroa. Yhteensä vuosina 2026–2029 määrärahavaraus on 3,1 miljoonaa euroa.

Tuomi Logistiikka Oy

Pysyvissä vastaavissa vuodelle 2026 kohdennettavat määrärahavaraukset ovat ICT ja muut aineettomat hyödykkeet 0,7 miljoonaa euroa sekä muut investoinnit 0,1 miljoonaa euroa. Yhteensä vuodelle 2026 esitettävä määrärahavaraus on 0,8 miljoonaa euroa. Vuosina 2026–2029 määrärahavaraus on yhteensä 3,2 miljoonaa euroa.

Investointeja vastaavissa sopimuksissa vuodelle 2026 kohdennettu määrärahavaraus on laite- ja kalustohankinnoissa 0,4 miljoonaa euroa ja ICT ja muut aineettomat hyödykkeet -osiossa 0,05 miljoonaa euroa. Yhteensä vuodelle 2026 esitettävä määrärahavaraus on 0,44 miljoonaa euroa. Vuosina 2026–2029 määrärahavaraus on yhteensä 1,2 miljoonaa euroa.

Keiturin Sote Oy

Keiturin Sote Oy toimii Pirkanmaan hyvinvointialueen tytäryhtiönä in house -asemassa. Sopimuksen mukaisesti Pirkanmaan hyvinvointialue tuottaa Keiturin Sotelle toimitilat, tarvikkeet ja laitteet. Siten Keiturin Sote Oy:llä ei ole lainkaan investointeja omaan taseeseen.

Tytäryhtiöiden investointisuunnitelma

Investointisuunnitelma (1 000 €)	2026	2027	2028	2029	2026–2029 yhteensä
Pysyvät vastaavat	**7 661**	**6 456**	**8 353**	**6 751**	**22 470**
Coxa Oy	3 181	2 156	2 253	2 351	9 941
TAYS Sydänkeskus Oy	3 650	3 300	5 300	3 800	16 050
Tuomi Logistiikka Oy	830	1 000	800	600	3 230
Investointeja vastaavat sopimukset	**2 739**	**1 095**	**240**	**250**	**4 324**
TAYS Sydänkeskus Oy	2 300	800			3 100
Tuomi Logistiikka Oy	439	295	240	250	1 224

Taulukko 11.9. Tytäryhtiöiden investointisuunnitelma vuosina 2026–2029.

12 RAHOITUSOSA

12.1 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, miten toiminnan edellyttämä rahoitustarve katetaan. Rahoitustarvetta ei saa kattaa pitkäaikaisella lainalla. Investointia varten hyvinvointialue voi kuitenkin ottaa pitkäaikaisen lainan, jos valtioneuvosto on antanut siihen valtuuden hyvinvointialuelain 15 §:n mukaisesti.

Rahoituslaskelmassa rahavirrat jaetaan toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtoihin.

Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin hyvinvointialueelle kertyy rahavirtaa sen toiminnan tuotto- ja kulueristä. Toiminnan rahavirran tulee olla lähtökohtaisesti positiivinen, koska se kuvaa sellaista tulorahoituksen määrää, jossa on huomioitu ainoastaan lyhytvaikutteiset menot. Pirkanmaan hyvinvointialueella vuodet 2023 ja 2024 olivat merkittävästi alijäämäisiä ja myös vuosikate oli miinuksella. Vuoden 2025 ennuste ja vuoden 2026 talousarvio ovat kuitenkin jo merkittävästi tasapainoisempia ja toiminnan rahavirta nousee vahvasti positiiviseksi. Vuoden 2026 talousarviossa vuosikate on 132,9 miljoonaa euroa.

Investointien rahavirta kuvaa rahavarojen käyttöä pitkävaikutteisiin menoihin eli investointimenoihin. Investointimenoja talousarviovuodella on yhteensä 152,7 miljoonaa euroa ja ne on eritelty tarkemmin talousarviokirjan investointiosassa.

Rahoituksen rahavirtaan sisällytetään antolainauksen muutokset, lainakannan muutokset sekä muut maksuvalmiuden muutokset tilikauden aikana. Antolainasaamisia hyvinvointialueella on Tays Sydänkeskus Oy:ltä, Tullinkulman Työterveys Oy:ltä sekä Tuomi Logistiikka Oy:ltä. Niitä lyhennetään suunnitelmien mukaisesti 0,6 miljoonaa euroa vuoden 2026 aikana. Uusien pitkäaikaisten lainojen nostamiseen on talousarviossa varattu valtuutta 90 miljoonaan euroon saakka. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään arviolta 49,2 miljoonan euron edestä, jolloin pitkäaikainen lainakantaa kasvaa noin 41 miljoonaa euroa vuoden 2026 aikana. Ulkopuolista pitkäaikaista velkaa arvioidaan olevan noin 538 miljoonaa euroa vuoden 2026 lopussa sisältäen konsernitilivelat. Lyhytaikaista lainaa ei todennäköisesti tarvitse vuonna 2026 nostaa lainkaan, mutta varovaisuusperiaatteella sen nostolle on varattu 30 miljoonan euron valtuus talousarvioon. Lyhytaikaisia lainoja on mahdollista käyttää tililimiitin muodossa maksimissaan 50 miljoonaa euroa ja voimassa olevien hyvinvointialue-todistusohjelmien maksimimäärä on yhteensä 145 miljoonaa euroa. Kaikkia näitä ei odoteta kuitenkaan yhtäaikaisesti tarvittavan vuoden 2026 aikana.

Konsernitilille on määritelty tililimiitit myös jokaiselle tilillä mukana olevalle yhtiölle eli saldo voi yksittäisen tytäryhtiön osalta olla ajoittain myös negatiivinen. Tililimiittien yhteen laskettu enimmäismäärä on 2 miljoonaa euroa eli tämän verran yhtiöt voivat maksimissaan hyödyntää yhteisiä konsernitilin varoja oman likviditeettinsä turvaamiseksi. Konsernitilillä arvioidaan olevan konserniyhtiöiden varoja noin 40 miljoonaa euroa vuoden 2026 aikana.

Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirtojen yhteenlaskettu muutos vastaa taseesta laskettua rahavarojen muutosta. Rahavarojen muutos tilikaudella 2026 on rahoituslaskelmalla + 21,6 miljoonaa euroa, jonka jälkeen rahavarojen arvioidaan olevan 31.12.2026 noin 226 miljoonaa euroa. Kuukausittaiset menot hyvinvointialueella ovat yhteensä yli 200 miljoonaa euroa, joten kassavarat vastaavat noin kuukauden menoja.

Pirkanmaan hyvinvointialueen rahoituslaskelma talousarviovuodelle 2026 ja taloussuunnitelmavuosille 2027 ja 2028 on esitetty tarkemmin alla taulukkona.

Rahoituslaskelma (1 000 €)	**Enn 2025**	**TA 2026**	**TS 2027**	**TS 2028**
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	165 131	132 909	120 212	90 066
Satunnaiset erät	0	0		
Tulorahoituksen korjauserät	0	0		
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-70 697	-152 650	-194 967	-178 432
Rahoitusosuuden investointimenoihin				
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot				
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	94 434	-19 741	-74 755	-88 366
Rahoituksen rahavirta				
Antolainasaamisten lisäys				
Antolainasaamisten vähennys	613	613	613	613
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000	90 000	130 000	150 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-42 397	-49 224	-53 395	-58 970
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		30 000		
Lyhytaikaisten lainojen vähennys		-30 000		
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0		
Rahoituksen rahavirta yht.	-11 784	41 389	77 218	91 643
Rahavarojen muutos	82 650	21 648	2 463	3 277
Rahavarat 1.1.	121 516	204 166	225 814	228 277
Rahavarat 31.12.	204 166	225 814	228 277	231 554
Lainakanta 1.1.	509 337	496 940	537 716	614 321
Lainakanta 31.12.	496 940	537 716	614 321	705 351

Taulukko 12.1. Pirkanmaan hyvinvointialueen rahoituslaskelma.